Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 314

Poznań, piątek dnia 11 lipca 1930

Rok XXV

Obraz Polski „sanacyjnej"

Pisaliśmy na tem miejscu niedawno p t. „Ochrana" o metodach szpiegowsko - prowokacyjnych „sanacji" zastosowanych wobec urzędników tutejszych przez nasłanie im sfałszowanego „tajnego rozkazu" Obozu Wielkiej Polski z wezwaniem do stawienia się na rzekomy wykład prof Winiarskiego. Chciano stwierdzić, którzy urzędnicy reagują na „tajne rozkazy" O. W. P. Powiedzieliśmy wówczas, że na takie pomysły w czystym stylu Ochrany carsko-rosyjskiej mogą się zdobyć tylko ludzie, którzy wprawdzie wygłaszali zawsze zasady antyrosyjskie, ale mózgi mieli i mają zupełnie moskiewsko-rosyjskie.

Dzisiaj pragniemy Czytelników pisma naszego zapoznać z innym dokumentem, który dotyczy również Obozu Wielkiej Polski. Podczas kiedy tamten, ów sfałszowany „tajny rozkaz" był datowany 27 czerwca, poniższy jest daty o trzy dni późniejszej. Chodzi mianowicie o polecenie wywiadowcze naczelnika urzędu śledczego poznańskiej komendy wojewódzkiej policji państwowej do podległych wydziałów śledczych komend powiatowych. Dokument brzmi, jak następuje:

Poznań, 30. 6. 30

Komenda Wojewódzka P. P.
urząd śledczy
Poznań, Pl. Wolności 12
L. dz. 1044/U. S./30

Obóz Wielkiej Polski
wywiad.

Do wszystkich Komend Powiatowych
wydziałów śledczych.

Polecam przeprowadzić jaknajbardziej szczegółowe dochodzenia i poufne wywiady w celu stwierdzenia stanu organizacyjnego, istniejącego na poszczególnych terenach OWP., a mianowicie ustalenie:

1. dokładnej dyslokacji komórek org. O. W. P.,
2. ich składu osobowego wraz z adresami,
3. instytucyj wzgl. osób, w których przechowane są: broń, akta i archiwum organizacji,
4. źródeł, skąd organizacja czerpie zasoby finansowe,
5. stanu uzbrojenia oraz źródeł, gdzie się organizacja zaopatruje w broń,
6. adresy osób nienależących do O. W. P., lecz z nią współdziałających, zwłaszcza na polu organizacji, zaopatrywania i wyszkolenia bojówek.

Sprawozdania należy wysyłać w dniu 21. VII. 30.

Komendant Wojewódzki P. P.
w/z
(—) Żbikowski, komisarz P. P.
Naczelnik Urzędu Śledczego

Za zgodność:
(—) Włodarski,
st. przodownik śledczy.

Dokument ten nie wymaga żadnych zgoła komentarzy. Jest on obrazem — nie Polski — ale Polski „sanacyjnej" Widocznie jest ona przekonana, że żyje w państwie polskiem na wulkanie i chce swą egzystencję ratować w ten sposób.

Gdyśmy ogłosili sfałszowany „tajny rozkaz" Obozu Wielkiej Polski, padł na „sanację" popłoch. Odetchnąwszy, zdobyła się w tutejszym organie „sanacyjnym" na kiepski wykręt, że ów sfałszowany „tajny rozkaz" jest... falsyfikatem. **Może... falsyfikatem jest także powyższe** polecenie wywiadowcze naczelnika urzędu śledczego komendy wojewódzkiej policji państwowej, p. Żbikowskiego?...

Odpowiedź Niemiec na memorjał Brianda

Berlin, 11. 7. (PAT). Rada ministrów zebrała się wczoraj na posiedzenie, na którem ostatecznie został ustalony tekst odpowiedzi niemieckiej na memorandum Brianda w sprawie unji paneuropejskiej. Według informacji „Tag'u" odpowiedź niemiecka wyrażając zasadniczo zgodę na podjęcie rokowań w sprawie unji europejskiej wysuwa równocześnie szereg warunków a specjalnie warunki natury gospodarczej, od których wykonania uzależnia powodzenie planu francukiego.

Słuszne przewidywania

Niemcy po opróżnieniu Nadrenji zwrócą swą aktywność polityczną w stronę Europy środkowej i Polski

Praga, 11. 7. (PAT). „Narodni Polityka", zastanawiając się nad polityką Niemiec po opróżnieniu Nadrenji, stwierdza, że skieruje się ona przedewszystkiem na Europę środkową i Polskę. Zarówno na granicach wschodnich Rzeszy, jak i w odniesieniu do Europy środkowej będą Niemcy rozwijały silną aktywność pod pozorem opieki nad mniejszością niemiecką na tych terenach. Przedewszystkiem starać się będą Niemcy o zmianę sytuacji na granicy polsko-niemieckiej. Zdaniem pisma, na najbliższej sesji Ligi Narodów wystąpią Niemcy nietylko z kwestją opróżnienia Zagłębia Saary i zwrócenia mandatów kolonjalnych, ale także z projektem nowej rewizji postanowień mniejszościowych.

O bezpieczeństwo Francji

Paryż, 11. 7. (PAT) Opisując sytuację, wytworzoną przez ostatnie wystąpienia Italji i Niemiec Berenger zaznacza w dzienniku „Actualites", że Francja powinna wobec nich okazać się mniej ustępliwą.

„Zmuszają nas mimo woli — oświadcza Berenger — do zachowania czujności. Ze wszystkich narodów chyba Francja jedna ponosiła od 10-ciu lat nieustanne ofiary dla polityki rozjemczej, lecz ofiary te nie mogą sięgać aż do poświęcenia jej bezpieczeństwa. Obrona narodowa spełniła swój obowiązek. Posiadamy odpowiednie siły zbrojne w postaci wojska, lotnictwa i marynarki, posiadamy wreszcie opinję publiczną, która bez chełpliwości, lecz i bez skromności kontroluje nasze postępowania odpowiadające wymaganiom naszej polityki zagranicznej. Francja tem skuteczniej będzie mogła współpracować w sprawie pokoju, gdy utrzyma swe zbrojenia na odpowiedniej stopie, aby móc oprzeć się wojnie. Wszyscy są w tej sprawie jednomyślni. Pozostaje tylko wytrwać i umocnić się na tem stanowisku.

Rewelacje Burcewa o zamordowaniu Kutiepowa

Paryż, 11. 7. (PAT) Dawniejszy rewolucjonista rosyjski Burcew, który wyspecjalizował się w wykrywaniu tajemnic natury politycznej, zajął się sprawą gen. Kutiepowa. Sensacyjne jego rewelacje w tej sprawie zwróciły na siebie uwagę władz śledczych francuskich, które wezwały wczoraj Burcewa i prosiły o sprecyzowanie danych, na mocy których twierdzi on, że gen. Kutiepow po porwaniu został zamordowany przez bolszewików na terytorjum Francji. Burcew odmówił narazie zakomunikowania tych danych, obawia się bowiem, że przedwczesne ich ogłoszenie może zaszkodzić jego ankiecie. Burcew spodziewa się zakończyć swą ankietę w ciągu bieżącego miesiąca i obiecuje wówczas zdemaskować w prasie winowajców i okoliczności porwania gen. Kutiepowa.

Kto był sprawcą zamachu na poselstwo sowieckie?

Warszawa, 11. 7. (PAT) W sprawie aresztowania domniemanego sprawcy zamachu na gmach poselstwa sowieckiego w Warszawie „Gazeta Polska" zamieszcza następujące szczegóły:

„Po długotrwałych, niesłychanie trudnych poszukiwaniach ustalono z maksymalnem prawdopodobieństwem, że krajem, do którego zbiegł prawdopodobnie sprawca zamachu, jest Jugosławia. Organa polskich władz śledczych, skierowane tam, potrafiły go odnaleźć i doprowadziły do aresztowania. Sprawca zamachu nie jest Polakiem i nie jest — jak się zdaje — Rosjaninem. Opublikowanie jego nazwiska nie jest w tej chwili wskazane, gdyż utrudniłoby poważnie dalsze postępowanie władz śledczych".

Zamieszczając te informacje, „Gazeta Polska" zaznacza w komentarzu: „Obecnie jest rzeczą oczywistą, jak dalece lekkomyślne i bezpodstawne były pretensje władz sowieckich o rzekomo niedostateczną energję i skrupulatność władz polskich w ściganiu sprawców zamachu i prowadzeniu śledztwa. — Przeciwnie stwierdzić można, że władze polskie wykazały w tym wypadku nietylko największy wysiłek ale i największą umiejętność i sprawność".

Warszawa, 11. 7. (PAT) Dnia 9 bm. p. minister Wysocki przyjął posła Z. S. R. R. p. Antonowa Owsiejenkę i wręczył mu notę, zawierającą nowe dane dotyczące przebiegu śledztwa w sprawie wykrycia bomby w kominie poselstwa Z. S. R. R. w Warszawie.

W ręce niemieckie

Dowiadujemy się, że przed kilkunastu dniami doszła do skutku sprzedaż znanego Browaru Kobylepolskiego w ręce Danziger Aktien-Brauerei w Gdańsku, jakkolwiek formalnie nabywcą jest Browar Toruński, opanowany jednakże w większości przez wspomnianą firmę gdańską, która oddawna już rozwija systematyczną akcję wykupywania browarów położonych na Pomorzu, a obecnie sięga już do Poznańskiego. Jak nas informują z poważnych źródeł, w ręce Danziger Aktien-Brauerei przeszły następujące browary pomorskie: Kunterstyn, Toruń, Świecie, Wejherowo, a firma pertraktowała wzgl. pertraktuje o nabycie browarów w Wąbrzeźnie, Bydgoszczy i Myślencinku.

Ciężkie położenie finansowe Browaru Kobylepolskiego skłoniło jego udziałowców do wszczęcia pertraktacyj o sprzedaż Browaru. Podjęto rozmowy z firmą Haberbusch i Schiele w Warszawie, jednak bez osiągnięcia pozytywnych wyników. W dalszym ciągu pertraktowano z kilku browarami w województwie poznańskiem, jednak warunki ofiarowane nie nadawały się do dyskusji, tak że kupno nie doszło do skutku.

Skorzystała z tego obrotu rzeczy Danziger Aktien-Brauerei, nawiązała rozmowę i po zbadaniu Browaru Kobylepolskiego przez swego naczelnego dyrektora p. Ziehma, prezesa rady nadzorczej konsula Meyera i jego brata i wreszcie doprowadzono do porozumienia, mocą którego ta poważna placówka przemysłu polskiego przeszła w ręce niemieckie za cenę, której wysokość różnie określają — od 300 do 375 tys. zł.

Dowiadujemy się dalej, że dotychczasowi udziałowcy w osobach pp Albina Glabisza, Stanisława Robińskiego, spadkobierców ś. p. dr. Pernaaczyńskiego, radcy Cynki i właściciela firmy Winkelhausen, Seyferta, jakkolwiek udziały swe sprzedali, zatrzymali jednak swe stanowiska w radzie nadzorczej. Również dyrektor p. Naganowski pozostaje nadal kierownikiem Browaru.

Fakt przejścia w obce ręce tej starej placówki polskiej jest godny ubolewania, tembardziej, że stosunki w browarnictwie Polski Zachodniej bynajmniej nie mają układu pomyślnego dla elementu polskiego. Przewaga Niemców w tej dziedzinie wzmacnia się jeszcze bardziej przez wspomnianą transakcję. Utrzymanie naszego narodowego stanu posiadania wobec zakusów naszego wroga odwiecznego jest nakazem obywatelskim i tego domaga się bezwzględnie interes państwa polskiego.

Widzimy na małym odcinku browarnictwa, że akcja niemiecka w kierunku opanowania naszego życia gospodarczego na zachodzie zakreślona jest niezwykle szeroko. Czy nasze instancje rządowe, zajęte bezpłodną walką polityczną z opozycją, zdają sobie dostatecznie sprawę z niebezpieczeństwa penetracji kapitałów niemieckich, idącej szeroką falą na podbój ekonomiczny dzielnic zachodnich, czemu wtóruje huraganowy ogień propagandy politycznej na rozległej arenie międzynarodowej? Czy zamiast poświęcać miljonowe kwoty na agitację partyjno-polityczną, na subwencje dla instytucyj i organizacyj „sanacyjnych", nie byłoby produktywniej zużyć je dla utrzymania zagrożonych placówek polskich na zachodzie?

Podróż Hindenburga

Berlin, 11. 7. (PAT). Ustalony został program podróży prez Hindenburga po obszarach dawniej okupowanych. Prez wyjedzie w d 18. bm. wieczorem z Berlina do Spiry.

Spór włosko-francuski a opróżnienie Nadrenji

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Rzym, w lipcu.

Nigdy może spór włosko-francuski nie zarysował się tak jaskrawo jak w ostatnich dwu tygodniach. Prasa obu krajów dzień w dzień ogłasza artykuły wstępne na temat wzajemnych zbrojeń i już nietylko w kołach politycznych, ale i na ulicy padają pełne niepokoju pytania: „czy w istocie idziemy do wojny z Francją?"

Stwierdzić należy odrazu, iż na ogół zdają sobie tu sprawę, że możliwość wojny w najbliższej przyszłości jest wykluczona z rozmaitych względów, a przedewszystkiem z uwagi na tak ważki czynnik, jaki przedstawia jej strona finansowa. Tymczasem prowadzi się wyścig zbrojeń. Na mowę Tardieu, w której premjer francuski rozwinął program obrony Francji i uzasadnił sprawę wydanych na ten cel miljardów, odpowiedział Mussolini powiększeniem o pół miljarda budżetu nadzwyczajnego na wojsko, marynarkę i lotnictwo. Pieniądze skarb państwa ma uzyskać z t. zw. „unifikacji" ceł wymiennych, co w rezultacie równa się nowemu podniesieniu podatków. Wyjaśnienia prasy włoskiej, zmierzające do uspokojenia podatników nie mogły znaleźć pożądanego echa, bo napięcie podatkowe we Włoszech należy do największych w Europie i przygnębienie z tego powodu jest ogólne.

Polemika między prasą włoską a francuską toczy się o to, kto zbrojenia sprowokował i kto je zaczął. We Włoszech chętnie zapomina się o wszystkiem, co pod adresem Francji mówiło się i pisało od początku ery faszystowskiej. Francuzi zaś biorą w rachubę całość polityki i dążeń faszyzmu. Pierwszeństwo w zbrojeniach i następstwo co do czasu jest niełatwe do określenia. Prasie włoskiej jest ono potrzebne głównie dlatego, by usprawiedliwić ostry ton mów toskańskich Mussoliniego, które miały być odpowiedzią na zbrojenia francuskie. Mussolini, zdaniem prasy włoskiej, wiedział, co Francja przygotowywała otwarcie i za kulisami i nie wahał się nazwać rzeczy po imieniu, jakkolwiek tonem gwałtownym. „Zresztą Mussolini ma prawo — pisze „La Tribuna" — przemawiać tak, jak przemawia do Włochów i do obcych, bo jednych wychowuje, a drugich napomina". Otóż trudność polega na tem, że ci drudzy nie godzą się na takie kazania i żądają dla siebie swobody komentowania mów i czynów Mussoliniego według własnego rozumienia. Stąd rozdźwięk, zdaje się nieuleczalny, dopóki Mussolini nie przestanie napominać, a prasa włoska pisać, tak jak pisze. W Paryżu mówią, iż dość mają dialogów Mussoliniego z Francją i więcej jak kiedykolwiek zdecydowani są wytrwać przy raz powziętej polityce, to jest prowadzić układy o sprawy sporne na normalnej drodze dyplomatycznej, przez ambasady obu państw, a nie przez ekspertów w Genewie, jakimi są p. Massigli ze strony Francji i p. Rosso ze strony Włoch. Jedno jeszcze jest tu jasnem, że Francja nigdy nie zgodzi się na żadne pośrednictwo w sporze z Włochami i rozwiązać go chce sama.

Co do kwestji zbrojeń francuskich to opinja włoska skłonna jest aż do przesady upatrywać w nich wyłącznie ostrza antywłoskie, mimo iż wie, że Francja nie tylko z Włochami, lecz także z Niemcami ma wspólną granicę, której cała rzeczywistość ujawniła się po opróżnieniu Nadrenji przez wojska francuskie. Należy stwierdzić, że prasa włoska przyjęła opróżnienie Nadrenji z zadowoleniem, ale w sądach o tym doniosłym fakcie popełnia rozbieżności, bo z jednej strony stwierdza istnienie nadal niebezpieczeństwa niemieckiego dla Francji i dla pokoju Europy, a z drugiej w zbrojeniach obronnych francuskich widzi tylko militaryzm i imperjalizm. Przy tej sposobności przypomina prasa włoska za „Daily Telegraphem", iż Mussolini jeszcze na wiosnę 1923 r., w 5 miesięcy po objęciu rządów, zapronował Londynowi wycofanie się sprzymierzonych z Palatynatu, ale wówczas ten jego „przewidujący projekt nie został „przyjęty.

Z głosów prasy włoskiej zasługuje na podniesienie artykuł „Giornale D'Italia" p. n. „Nad Renem", podpisany V. G. (Virginio Gaida, dyrektor dziennika), w którym autor stwierdza, że problem franko-niemiecki nad Renem został na nowo otwarty. Składają się nań dwa czynniki: obrona Francji nad Renem i możliwość ostatecznej ugody między Francją a Niemcami. Co do pierwszej ewentualności, to ta zdawała się być wyjaśniona paktem w Locarno, który zawiera gwarancję Anglji i Włoch. Ale dowiedzieliśmy się ostatnio — pisze Gaida — że Paryż nie nadaje żadnej wartości tej gwarancji. Stąd i nad Renem zacznie się wyścig zbrojeń. Gaida stwierdza też, że politycy francuscy z obozu radykalno-socjalistycznego budowali wszystko na ostatecznej ugodzie z Niemcami i przypuszczali, że przyspieszenie opróżnienia Nadrenji ułatwi jej zawarcie.

Od siebie dodajmy, że kwestja stosunku Francji i Włoch do Niemiec, interesująca nas bezpośrednio, przyczyniła się w niemałej mierze do wzajemnych drażliwości francusko-włoskich, nietylko bowiem w polityce francuskiej, ale i włoskiej, przejawia się dążność do pozyskania Berlina celem wzajemnego szachowania się atutem niemieckim. Obustronne te zabiegi, jak wykazały wypadki, skazane są na przykre rozczarowania.

M. S.

Pierwsze secesje

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Warszawa, 10 lipca.

Jakkolwiek nazwiska trzech secesjonistów z klubu B. B. są naogół nieznane i nie stanowią dla szerszej publiczności żadnej atrakcji, jednakże sam fakt wystąpienia trzech posłów jest objawem symptomatycznym. Doniosłość tego faktu polega na tem, że znalazły się osoby, które miały odwagę zgłosić wystąpienie z klubu rządowego.

Trzeba pamiętać, że kanydaci, znajdujący się na liście nr. 1, podpisywali zobowiązania względem organizatorów wyborów tj. pp.: Świtalskiego, Sławka i Birkenmayera, że z klubu B. B. nie wystąpią, że będą posłuszni zleceniom swego prezydjum, że w sprawach polityki wewnętrznej i zagranicznej będą solidarni z resztą klubu, a mogą jedynie w sprawach gospodarczych zajmować stanowisko samodzielne.

Ta jednolitość niezawsze dała się utrzymać. Przypominamy, że pierwszy poseł Baćmaga, oddany obecnie pod sąd z powodu zarzutów kryminalnych, głosował przeciwko przedłożeniom podatkowym ministra skarbu Czechowicza. Przypominamy, że podczas ostatniego głosowania nad budżetem w sprawach narodowościowych klub B. B. zajmował stanowisko wybitnie różnorodne. Mimo to nigdy nie dochodziło do żadnej frondy ani też nikt nie przypuszczał, że może dojść do secesji.

Początek rozkładowi dał b. min. Czechowicz. Jego wystąpienie, niespodziane dla prezydjum klubu B. B., wywarło w kraju duże wrażenie. Wszak Czechowicza „sanacja" przedstawiała jako jednostkę niezwykłych zasług i męża opatrznościowego, który ocalił skarb polski. Publiczne jego wystąpienie, poparte wywiadem, odrzucającym dotychczasowe linje polityki „sanacyjnej" i obalające reklamy o znakomitym stanie finansowym kraju, musiało wywrzeć duże wrażenie.

Teraz zaś przyszła secesja narazie trzech posłów.

Wszyscy oni pochodzą z t. zw. grupy ludowej, kierowanej przez pos. Bojkę. Grupa ta od dawna była niezadowolona z kierunku polityki p. Sławka. Nie miała w klubie B. B. żadnego znaczenia. Do głosu nigdy nie przychodziła, zresztą na klubie tym nigdy do żadnych dyskusyj zasadniczych nie dochodziło. Sam Bojko był wybitnie rozczarowany. Nie ukrywał tego wcale. Jeżeli trwał przy swojem, to tylko dlatego, że nie wiedział, co dalej czynić.

Od dawna jednak mówiono o niezadowoleniu w łonie grupy chłopskiej. Pękło to wszystko wobec prądów, nawołujących do zespolenia stronnictw chłopskich. Rzecz inna, czy te nawoływania są szczere, czy są one realne. Jednakże znalazły pewien oddźwięk w łonie B. B. Owocem tej akcji jest właśnie secesja pp. Krysy, Cieplaka i Targońskiego, secesja, która prezydjum B. B. zaskoczyła.

Rok temu, ba, nawet przed pół rokiem, było to jeszcze niemożliwe. Dopiero teraz poczyna się wytwarzać odpowiednia atmosfera. Ludzie czują, że w stronnictwie rządowem, że w rządzie samym, że w „sanacji", której przysięgali, poczyna się przesilenie, że grozi jej nieunikniona katastrofa, i uciekają.

I w tem leży znaczenie tej małej, a jednak znamiennej secesji.

Secesjoniści, uchodząc z B. B., ogłosili deklarację, którą cytujemy jako przyczynek do sytuacji, która jednak nie stanowi istoty rzeczy. Deklaracja ta opiewa:

„Pociągnięci przykładem najstarszego wiekiem działacza ludowego Jakóba Bojki, stanęliśmy w szeregach B. B. owiani głęboką wiarą, że wielki ten i mający tyle możliwości obóz przyczyni się do naprawy ustroju parlamentarnego w kierunku jego usprawnienia. Wierzyliśmy również, że B. B dążyć będzie, jak to zapowiadał do zjednoczenia ruchu ludowego, a przez to do obrony i zabezpieczenia interesów gospodarczych i kulturalnych wsi, w zrozumieniu, że lud stanowi fundament państwa i najlepszą podporę rządu. Z uporem a niestety zupełnie bezskutecznie przypominaliśmy o tem obowiązku władzom B. B.

„Przekonaliśmy się jednak, że władze te nie mają zrozumienia ani dla wartości państwowo - twórczych mas wiejskich, ani dla ich interesów, ani też dla idei zjednoczenia ruchu ludowego, przez co cały ten obóz stawał się dla mas ludowych coraz bardziej obcy, a nasza w nim obecność bezcelowa.

„Jako ludowcy i demokraci, nie chcemy brać również udziału w podkopywaniu znaczenia i powagi parlamentu polskiego, gdyż zgodziliśmy się tylko brać udział w pracy nad jego udoskonaleniem i usprawnieniem.

„Wszystko to zmusiło nas do opuszczenia szeregów B. B

(—) Piotr Targoński, (—) Jan Krysa, (—) Marjan Cieplak".

Rozczarowanie sfer gospodarczych

Gdy w ciągu ostatnich lat ze strony Stronnictwa Narodowego zwracano uwagę na zły stan spraw gospodarczych, skarbowych i pieniężnych w kraju, koła t. zw. zachowawcze stale i niezmiernie wołały: krakanie puszczyków, oczernianie gospodarki państwowej, szkodzenie państwu!

Tak samo grzmiała m. in. „Prawda" łódzka, pismo kół zachowawczo-gospodarczych obozu rządowego, która jednak obecnie pisze:

„Dekadowe wykazy Banku Polskiego wykazują nadal nieustający odpływ walut obcych, stanowiących pokrycie obiegu banknotów oraz walut obcych do pokrycia niezaliczonych.

„Gdy w dniu 31 grudnia 1929 zapas walut, zaliczonych do pokrycia, wynosił 418 miljonów złotych, w dniu 10 czerwca wynosił już tylko 266 miljonów złotych, czyli o 152 miljonów mniej. W analogicznych terminach zapas walut, niezaliczonych do pokrycia, wynosił 186 miljonów i 113 miljonów. Na tej pozycji ubytek wynosi 73 miljonów. Razem odpłynęło z zapasów Banku Polskiego 225 miljonów w ciągu pięciu miesięcy i dziesięciu dni. W końcu pierwszego półrocza cyfra ta wzrośnie do 250 miljonów, a może nawet jeszcze wyżej, gdyż wykaz z 20 czerwca przyniósł dalszy znaczny ubytek walut pokryciowych i zapasu nienależącego do pokrycia.

„W tym samym czasie, t. j. od 31 grudnia ub. r. do 10 czerwca b. r. zmniejszył się obieg banknotów o 35 miljonów złotych, a do dnia 20 czerwca o około 80 miljonów, przyczem z ostatnich wykazów dekadowych wynika niezbicie, że Bank Polski zdecydowany jest wkroczyć na drogę polityki deflacyjnej, czyli pojawia się na widowni nowy bardzo ważki czynnik hamujący możliwość poprawy położenia gospodarczego".

Już to jest świadectwem, że mówić coś we właściwym czasie jest, wedle tych kół, występkiem, a mówić za późno jest dobrze. Ale są tam dalsze jeszcze uwagi, tchnące całkowitem rozczarowaniem:

„Położenie gospodarcze domaga się coraz natarczywiej i coraz gwałtowniej jakiejś zdecydowanej, świadomej celu konsekwentnej polityki gospodarczej ze strony rządu. Herbatki u p. ministra przemysłu i handlu i platoniczne dyskusje o tem, co będzie, gdy nareszcie nastaną znowu znośne czasy, nie wystarczą i niewiele pomogą.

„Celem polityki gospodarczej rządu powinno być obecnie przyciągnięcie kapitałów zagranicznych do kraju i ożywienie ruchu na rynku wewnętrznym. Kapitałów zagranicznych nie przyciągną do kraju, ani nie przywiozą ich w podróżnych walizkach żadne delegacje wysokich funkcjonarjuszy państwowych, prezesów i dyrektorów państwowych instytucyj finansowych, a ożywienia na rynku wewnętrznym nie osiągniemy samemi tylko oświadczeniami czynników rządowych, jeżeli n. b. równocześnie egzekutorzy podatkowi wbijają ostatni gwóźdź do trumny coraz to nowej egzystencji gospodarczej, a przedsiębiorstwa państwowe spędzają z rynku coraz to inną gałąź przedsiębiorczości prywatnej.

„Kapitał obcy do kraju przyciągnąć może tylko przedsiębiorczość prywatna, przemysłowiec i kupiec, który odzyska wiarę w powodzenie i zaufanie do stosunków wewnętrznych. On również może dokazać tego, że nastąpi ożywienie na rynku wewnętrznym, że zmniejszy się bezrobocie i nędza powszechna. On tylko powołany jest do tego i nikt prócz niego dokazać tego potrafi. Państwo musi jednak przeciąć więzy, które dotychczas krępują jego przedsiębiorczość, musi zdjąć z niego ciężary, które poruszyć mu się nie pozwalają.

„Jak dotychczas, czynniki państwowe nie myślą o tem. Ze sfer gospodarczych wysunięty został bezpośrednio po pierwszej herbatce u p. ministra Kwiatkowskiego niezbyt obszerny program zarządzeń i aktów państwowych, możliwych do uskutecznienia nawet w obecnych warunkach i przy braku funkcjonującego aparatu ustawodawczego. Urzeczywistnienie tego programu nie przyniosłoby żadnego cudu, niemniej jednak wpływ byłby bardzo dodatni. Niestety, ani jeden punkt tego skromnego programu nie został urzeczywistniony i, jak się zdaje, nikt nawet nie myśli na serjo zabrać się do zbadania tych postulatów, gdyż na następnej herbatce p. minister Kwiatkowski zaproponował rozmowę o czemś innem, mniej związanem z chwilą bieżącą".

Dawniej były tylko zachwyty nad wysokimi dygnitarzami, prezesami banków i t. p., oraz lekceważenie przestróg przed etatyzmem, a teraz ci dygnitarze przedstawiani są bez upiększeń i troskę o przedsiębiorczoś prywatną wyraża się jasno.

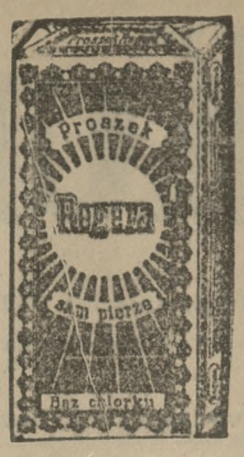

PROSZEK REGERA, wierzcie mi panie,
Czyni rozkosznem największe pranie.
Oszczędza pracy, oszczędza grosze,
PROSZKU REGERA spróbujcie proszę.

Pw 8394/5-R. 1646/75

Cierpienia wątroby i nerek

leczy sól owocowa Karposal.

Cena Zł. 4.00.

Sposób użycia załączony.

KARPOSAL Karpinskiego

nw 2158

Adres Ligi Morskiej i Rzecznej w Poznaniu: Inż. Bielenia, Poznań, Ratusz — Konto czekowe P. K. O. 207083.

Odprężenie w stosunkach francusko-włoskich?

Paryż, 11. 7. (Tel. wł.) Czwartkowe wyjaśnienia Brianda w komisji spraw zagranicznych Izby dep. są obszernie omawiane w prasie, a zwłaszcza ten ustęp przemówienia, w którym minister oświadczył, że do grudnia Francja nie rozpocznie budowy żadnego nowego okrętu wojennego. (Oświadczenie to, uważane za ustępstwo dla Mussoliniego, zostało mocno zaatakowane zwłaszcza przez prasę lewicową.

Pertinax w „Echo de Paris" wystąpił z łagodniejszą krytyką, zwracając uwagę, że stosunek Francji do Włoch zaciemnia się wskutek ich zbliżenia się do Niemiec i Węgier.

Katastrofa kopalniana pod Neurode

Dotychczas wydobyto 92 zabitych — 70 górników jest jeszcze pod ziemią

Wrocław, 11. 7. (Tel. wł.) Wczoraj udało się do zatrutych szybów doprowadzić świeże powietrze, tak że dwa oddziały ratownicze mogły zjechać do kopalni. Dotarli oni tak daleko, że zauważyli dalszych zabitych, lecz mimo tego, że pracowali przy pomocy aparatów tlenowych byli tak trującemi gazami osłabieni, że nie wydostawszy żadnego z zabitych musieli powrócić. Ponieważ większa liczba zabitych znajduje się prawdopodobnie w trzecim pokładzie, wydobycie ich może potrwać jeszcze dłuższy czas.

W szpitalu kopalni pracuje sześciu lekarzy z całym sztabem sanitarjuszek, aby wyratowanych a ciężko zatrutych górników utrzymać przy życiu. Kilku z nich w ciągu popołudnia odzyskało przytomność tak że można było przystąpić do badania ich w celu stwierdzenia przyczyn katastrofy. Nieszczęśliwi ci jednakże nie mogą dać jasnych odpowiedzi.

W godzinach popołudniowych przystąpiono do dalszych prac ratowniczych. Pod kierownictwem nadradcy górnictwa Wernego zjechało pięć drużyn, którym udało się naprzód wydobyć pięciu zabitych, a później sześciu. Urzędowo stwierdzono, że do załogi kopalni czynnej w chwili katastrofy należało nie 193 górników lecz 211. Dotąd wydobyto 92 zabitych, 70 znajduje się jeszcze pod ziemią.

Berlin, 11. 7. (PAT) Prasa niemiecka z naciskiem ostrzega zarząd kopalni w Neurode przed zaniechaniem akcji ratowniczej celem wydostania zamkniętych w szybie górników. Dzienniki niemieckie przypominają, że w czasie największej na świecie katastrofy w kopalni Courrier 18-go dnia po zaniechaniu prac ratowniczych znaleziono w zasypanych krużgankach 14-tu górników, którzy schronili się w stajni, gdzie znaleźli zapasy owsa i buraków. Wypadek ten wywołał niesłychane wzburzenie w opinji francuskiej, która słusznie wskazywała, że można było jeszcze setki ludzi uratować, gdyby nie zaniechano prac przedwcześnie za poradą niektórych inżynierów.

Lasy i wsie płoną

Pożar 18 klm. kw. lasu rządowego

Łódź, 11. 7. (PAT). Z nadleśnictwa lasów państwowych Sokolniki pod Węglewicami nadeszły alarmujące wieści o pożarze lasów, będących własnością p. Karola Ochnera w Kuźnicy Grabowskiej. Pożar podsycany silnym wiatrem, objął olbrzymią połać lasów o obszarze 18 kw. klm. Ogień zagrażał poważnie wsiom Jelenie, Czajki, Węglewice i osadzie Lutyków, jak również lasom państwowym nadleśnictwa Lutytów. Do pożaru wezwano 30 oddziałów straży ogniowej z okolicy oraz bataljony wojskowe z Częstochowy, Kalisza, Sieradza i Ostrowa, jak również okolicznych wieśniaków i robotników sezonowych. Nad ugaszeniem pożaru pracowano całą dobę, jednakże dopiero wczoraj w południe zdołano pożar opanować. Ogółem spłonęło około 1 500 ha starego lasu sosnowego W czasie akcji ratunkowej kilkunastu strażaków zostało poparzonych.

Będzin, 11. 7. (PAT) Wczoraj wybuchł we wsi Łęka pożar w domu Fr. Kępskiego. Ogień podsycany silnym wiatrem przerzucił się na sąsiednie budynki. Pastwą płomieni padły 4 domy mieszkalne, 10 stodół i 2 chlewy. Wypadków z ludźmi nie było.

Straszne skutki szaleństwa

Manja prześladowcza powodem zabójstwa i pożaru

Wilno, 11. 7. (PAT) Wydarzył się tragiczny wypadek, widownią którego była wieś Antoniewicze, pow. Dzisna. Jeden z mieszkańców tej wsi Józef Bronowski, cierpiący na manję prześladowczą, pod wpływem ataku szału chwycił karabin i kilka granatów, poczem zabarykadował się w domu i nie wpuszczał nikogo. Gdy w południe matka i brat wrócili z pola i usiłowali wejść do mieszkania, szaleniec powitał ich strzałami i położył trupem na miejscu.

Na odgłos strzałów zbiegła się cała wieś, lecz wysiłki ubezwładnienia Bronowskiego nie powiodły się wobec gęstych strzałów, padających z mieszkania. Po pewnym czasie sprowadzono straż ogniową, lecz szaleniec uciekł na strych i począł rzucać granaty. Sołtys który zbyt blisko podszedł do zabudowania, chcąc przemówić do Bronowskiego, został ugodzony śmiertelnie odłamkiem granatu w nogę i brzuch.

W czasie oblężenia domu, powstał na strychu pożar, w czasie którego szaleniec starał się wydostać na dach, lecz w tym momencie wybuchł granat, który trzymał w ręce. Bronowski wpadł w płomienie. Nikt nie mógł przyjść mu z pomocą. Bronowski poniósł śmierć w płomieniach. Pożar przerzucił się na sąsiednie budynki i zniszczył 8 gospodarstw wraz z inwentarzem żywym i martwym.

Rozstrój w B. B.

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). Ustęp 4 deklaracji podpisywanej przez członków B. B. przed wyborami opiewał: „Solidarności z posłami tej samej listy nie zerwą w przyszłych ciałach ustawodawczych bez uprzedniego wysłuchania opinji rządu marsz. Piłsudskiego"

Widocznie żeby zaspokoić siebie i wykonać ten warunek, pos. Bojko udał się wczoraj do premjera Sławka. P. Bojko był bowiem obecny na środowej konferencji posłów secesjonistów klubu B. B. Nie są wykluczone dalsze wystąpienia, bo może nastąpić po konferencjach niedzielnych w Poznaniu

Echa zjazdu „centrolewu"

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). Krakowski sędzia śledczy dr. Wątor wstrzymał narazie wszelkie kroki śledcze. Prokuratura krakowska poleciła przeprowadzenie dochodzeń komendantom policji powiatowej i dopiero na podstawie dostarczonego materjału sędzia śledczy będzie mógł podjąć dalsze śledztwo. W Krakowie rozeszła się pogłoska, że komendant policji na miasto Kraków inspektor Bauman został zawieszony w urzędowaniu w związku z kongresem Centrolewu. (w)

Metody oszczercze

Kilkakrotnie odraczana sprawa prywatno - karna p. inż. Maćkowiaka przeciwko p. Piotrowi Czarneckiemu z Poznania, oskarżonemu o zniewagę wreszcie znalazła swój epilog. Na terminie dnia 11 b. m. w sądzie powiatowym oskarżony p. Czarnecki podjął starania celem ugodowego zakończenia procesu przez udzielenie skarżącemu p. inż. Maćkowiakowi pełnej satysfakcji. P. Czarnecki istotnie złożył przed sądem oświadczenie, że cofa wszystkie zarzuty, jakie podawał do wiadomości na podstawie listu z dnia 13 lipca 1926 r. i przeprasza za wyrządzoną mu przez to krzywdę. Wobec tej uzyskanej satysfakcji p. inż. Maćkowiak skargę cofnął. Koszta rozprawy sądowej zostały nałożone w myśl ugody oskarżonemu.

Sprawa ta nie jest zwykłą sprawą prywatno - karną, w której pokrzywdzony pociąga do odpowiedzialności krzywdziciela, i otrzymuje satysfakcję prawną i moralną. Napaści na p. inż. Maćkowiaka były przedmiotem niegodziwej kampanji politycznej prasy „sanacyjnej" przeciwko p. Maćkowiakowi, jako członkowi Narodowego Koła Gospodarczego w poznańskiej radzie miejskiej, oraz przeciwko obozowi narodowemu wogóle.

Szczególnie perfidną i nikczemną była kampanja „Gazety Zachodniej", której najważniejszem zadaniem jest rzucanie błota i oszczerstw na ludzi obozu narodowego. „Gazecie Zachodniej" sekundował niestety „Dziennik Poznański" za uprzedniej redakcji. Pisma te zostały przez inż. Maćkowiaka pociągnięte również do odpowiedzialności. Terminy sądowe odbędą się wkrótce.

Kino Metropolis

Dziś Premjera!

urocza Lina Basquette

w dramacie pełnym napięcia i nieporozumień p. t.

Romans z włamywaczem

Seanse o 7 i 9-tej.

Przedsprzedaż biletów od 11,30 do 13,30.

Tw 3411-55.3 7

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.89 zł, w Gdańsku na Warszawę 8.88 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewziach 212.25 do 212.55 zł, gotówką 211.85 zł; za 100 guld. gd. w dewizach 172.98 do 173.24 zł, gotówką 172.64 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 11. 7. 1930.

Dzisiejsze zebranie giełdowe miało przebieg spokojny. Kursy były bez zmiany i obroty nieco słabsze.

Z pap procent. poszukiwano w dalszym ciągu 5 proc. poż. konwers. po 55%, 8 proc. listy dolarowe po 97 proc. oraz 6% listy żytnie po 21.50, oddawano jedynie 4 proc. listy zast. konwert. po 42.50 proc. Poza tem poszukiwano 5 proc. premj. dolarowe po 58.— bez oddawców

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych płacono za Bank Polski 165.— oraz za Herzfeldy 26.— Bez notowania poszukiwano Brow. Grodziskie po 59.—, Cegielskiego po 52.—, Centr. Rolników po 90.—, R. Maya po 62.— i Unję po 70.—

Komunikat: Uchwałą Rady Giełdowej z dnia 11. 7. 1930 r. zniesiono sobotnie zebrania giełdowe w lipcu i sierpniu r. b począwszy od jutra, t. j. dnia 12. 7. 1930 r.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Poznań, 11. 7. 1930 r.

Papiery procentowe:

Kurs w procentach nominału)

5% pożyczka konwersyjna 55% P.

8% dolarowe listy Pozn. Ziem Kredytow 97% P.

4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred 42.50 O.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem Kred. 21,50 P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję).

Bank Polski I em. 165.— P.

1 dolara za każdą żywą pluskwę

znalezioną po przeprowadzeniu dezynfekcji preparatem „FUMIGATORE CIMEX" wypłacimy natychmiast. FUMIGATORE CIMEX" jest świecą dezynfekcyjną tępiącą radykalnie w ciągu 5 godzin wszelkie insekty (pluskwy wszy mole karaluchy) i mikroby chorobotwórcze. Posiadamy pochwalne orzeczenia rozlicznych instytucyj rządowych i komunalnych Zakłady Chemiczno-Dezynfekcyjne „Salvator" Katowice, Teatralna 10, Tel. 29 01. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach Hurtownie: R. Barcikowski, S. A. Poznań. Tw 30

BŁADA NAM RATUNKU! FUMIGATORE CIMEX UŚMIERCA NASZ WRÓG Z POTOMSTWEM

Akcje przemysłowe:

(Kurs w zł za 1 akcję)

Herzfeld - Victorius I—II em. zł. 26.— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 11. 7. 1930.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 696 gr (118,5 f. w h.); b) pszenicy 753 gr (128,0 f. w h); c) jęczmienia 673 gr (114,1 f. w. h.); d) owsa 480,5 gr. (80.1 f. w h.).

„Ceny orjentacyjne" parytet Poznań

Żyto	17,25— 17,75
Usposobienie stałe.	
Pszenica	47,50— 48,50
Usposobienie stałe.	
Jęczmień przemiałowy	17,75— 20,25
Usposobienie spokojne.	
Owies	20,00— 21,00
Usposobienie mocne.	
Mąka żytnia wł work. według urzędowo ustalonego typu (70%)	31,50
Usposobienie stałe.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	73,00— 77,00
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie	12,50— 13,50
Otręby pszenne	15,50— 16,50
Ogólne usposobienie stałe.	

Na zboża chlebowe naogół sytuacja bez zmiany. Cena owsa ma tendencję mocną wobec wiadomości o niepomyślnym urodzaju.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 11. 7. 1930 r.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjedn. tr.: 8 89, sp.: 8.91, kup.: 8.87.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	124,54	124,85	124,23
Gdańsk	173,35	173,78	172,92
Holandja	358,65	359,55	357,75
Londyn	43,37	43,48	43,26
Nowy Jork czeki	8,904	8,924	8,884
Nowy Jork kabel	8,916	8,936	8,896
Paryż	35,08	35,17	34,99
Praga	26,45	26,51 1/2	26,39 1/2
Szwajcarja	173,22	173,65	172,79
Wiedeń	125,91	126,22	125,60
Włochy	46,70 1/2	46,82	46,55
Berlin	212.74		

Tendencja przeważnie mocniejsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

5% poż. premj. dol.	63,00 62,50
5% poż. konw.	55,75

Akcje w złotych:

Bank Polski	167,50—167.00
Bank Zachodni	0,00— 65,00
Lilpop	0,00— 25,00
Starachowice	0,00— 16,00

Tendencja niejednolita.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 11. 7. 1930.

Spędzono: wołów 1, buhai 4, krów 13, świń 710, cieląt 192, owiec 66; razem 986 zwierząt.

Z powodu małego spędu notowań nie przeprowadzono.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 11. 7. 1930.

Pszen. march. od st. załad. 76 77 kg	284,00—287,00
Tendencja stała.	
Żyto march. od stacji załad. 72 kg.	172,00—177,00
Tendencja mocna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	170,00—190,00
Tendencja stała.	
Jęczmień n. ozimina	156,00—170,00
Tendencja stała.	
Owies march od stacji załad.	163,00—169,00
Tendencja mocna.	
Mąka pszenna	32,50—40,50
Tendencja utrzymana.	
Mąka żytnia	22,65—25,25
Tendencja mocna.	
Ospa pszenna	10,25—10,75
Tendencja utrzymana.	
Ospa żytnia	9,75—10,25
Tendencja utrzymana.	
Groch Victoria	22,00—29,00
Groch dr jadalny	21,00—25,00
Groch pastewny	18,00—19,00
Peluszka	21,00—22,50
Bób polny	17,00—18,50
Wyka	19,00—23 00
Łubin niebieski	19,00—20.00
Łubin żółty	23.50 - 25,00
Makuch rzepakowy	10,60—11.60
Makuch lniany	15,80—16,50
Wytłoki suche krajowe	8,00— 9,00
Śrót Soya	13,80—15,00

Ogólna tendencja niejednolita.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 11. 7. 1930 r.

Wypłaty na Warszawę	46.875—47,075
Noty wielkie	46,75 —47,15

Wystawa w Leodjum a stosunki polsko-belgijskie

W końcu maja wyjechała do Leodjum i Antwerpji — na zaproszenie komitetu wykonawczego wystaw belgijskich — wycieczka polskich sfer gospodarczych, na czele której stali: prezes komitetu organizacyjnego tegorocznych wystaw polskich w Belgji — b. minister Szydłowski, z ramienia polsko-belgijskiej izby handlowej — p. prezes Wieniawski, oraz przedstawiciele „Lewiatana", Naczelnej Organizacji Przemysłu i Rolnictwa Zachodniej Polski, jakoteż czołowych organizacyj rolniczych i związków przemysłowych. Delegaci wzięli udział w uroczystem otwarciu pawilonów polskich i przeprowadzili przy tej okazji szereg ciekawych rozmów i pertraktacyj z belgijskiemi sferami gospodarczemi.

Po powrocie wycieczki zwróciliśmy się do p. prezesa Antoniego Wieniawskiego z zapytaniem, jakie wrażenie odniósł z wystaw belgijskich, a w szczególności, jak się zaprezentował dział polski na tych imprezach. Pan prezes udzielił nam następującej odpowiedzi:

„Wystawa w Leodjum robi wrażenie imponujące ze względu na bogactwo eksponatów i nadzwyczajne urządzenia techniczne. Dominują działy francuski, belgijski, włoski i angielski Wystawa w Antwerpji jest bardzo ciekawa ze względu na swój charakter morsko-kolonjalny. Na szczególną uwagę zasługuje pawilon Konga, uwypuklający duże bogactwa, które posiada ta kolonja belgijska. Organizatorzy zwrócili mniejszą uwagę na stronę dydaktyczną, a więc w pierwszym rzędzie na umieszczenie tablic statystycznych i wykresów, które były tak doskonale użyte na P. W. K., natomiast zastosowali świetną propagandę przez wprowadzenie efektów, przystępnych dla szerokiego ogółu. Mam tu na myśli obrazy kolorowe świetlne, przedstawiające poszczególne kraje i ich działalność na polu turystyki, wytwórczości, handlu. żeglugi etc., następnie niezwykłe wprost iluminacje pawilonów i innych objektów, wodotrysków i t. p.

„Jeśli chodzi o pawilony polskie, to zaprezentowały się one dość okazale, są dobrze pomyślane i starannie wykonane. Życie gospodarcze Polski ujęte zostało w pawilonie leodyjskim w sposób przejrzysty, a ilość eksponatów, wykresów i broszur jest dostateczna dla zaznajomienia zwiedzających z naszą produkcją przemysłową i rolniczą. Dział Polski w Antwerpji obejmuje tylko handel morski i sprawy portowe. Biorąc udział w tej wystawie, Polska chciała zadokumentować, że wykorzystała w całej pełni swoje prawa do morza, budując port narodowy. Dział nasz jest bardzo szczęśliwie umieszczony, gdyż znajduje się obok wystawy gdańskiej.

„Podnieść muszę w tem miejscu wybitne zasługi przy zorganizowaniu działów polskich p. ministra Bertoniego, dyrektora Wachowiaka, oraz posła R P w Brukseli, p. Jackowskiego, który dzięki dużej znajomości spraw gospodarczych i niestrudzonej energji potrafił w niedługim okresie swojego urzędowania nadać rozwojowi stosunków handlowych polsko-belgijskich odpowiedni kierunek.

„Czy zainteresowanie wystawą polską jest wielkie? Jaki będzie sukces jej pod względem propagandowym i finansowym?

„Na inaugurację działu polskiego w Leodjum przybyło kilkaset osób, t. j więcej aniżeli na otwarcie pawilonów kilku innych państw; liczba zwiedzających, jak mnie informowano, jest znaczna, zainteresowanie duże, o czem świadczą liczne oferty i zamówienia ze strony kupców belgijskich. Pod względem propagandy ma wystawa nasza wybitne znaczenie, ponieważ demonstracja odbywa się w środowisku, w którem zbierają się sfery gospodarcze i turyści z całego świata.

„Jak zapatrują się sfery belgijskie na stosunki handlowe z Polską?

„Miałem sposobność, zarówno na niezwykle serdecznem przyjęciu, jakie wydał na cześć delegacji polskiej p. Vaxelaire, honorowy konsul generalny R P. w Brukseli i współwłaściciel wielkich magazynów „Bon Marché", jakoteż przy innych okazjach rozmawiać z ludźmi z najrozmaitszych sfer i muszę stwierdzić, że zainteresowanie Polską w ostatnim czasie silnie wzrosło Belgowie są dokładnie poinformowani o istotnym stanie spraw gospodarczych w Polsce, śledzą pilnie wszelkie rozporządzenia i zarządzenia, dotyczące nawet spraw mniejszej wagi i zwracają uwagę na każdy odgłos w prasie. Zarówno w rozmowach prywatnych, jakoteż na przyjęciach oficjalnych dawano wyraz zupełnemu zaufaniu do Polski, czego dowodem jest fakt, że belgijskie sfery przemysłowe, mające większość udziałów w przedsiębiorstwach polskich, powierzają stale kierownictwo tych placówek Polakom.

„Zapytania, z jakiemi się do mnie zwracano, dotyczyły w pierwszym rzędzie dziedziny ustawodawstwa akcyjnego, polityki podatkowej i wreszcie stosunku rządu do życia gospodarczego kraju, co dla Belgji, jako kraju o wybitnym liberalizmie gospodarczym, posiada szczególniejsze znaczenie.

„Sfery gospodarcze Belgji zdają sobie dokładnie z tego sprawę, że Polska stanowi poważny teren dla ekspansji wyrobów belgijskich i że muszą sobie zapewnić nasz rynek, ponieważ w przeciwnym razie mogą go utracić na korzyść innych państw, w szczególności Niemiec.

„Wizyta p. ministra Kwiatkowskiego zrobiła w Belgji jaknajlepsze wrażenie i tamtejsze sfery kupieckie i przemysłowe przywiązują do niej wielką wagę.

„W końcu chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na skargi (które mnie dochodziły ze wszystkich stron), że prasa belgijska pozbawiona jest źródłowych informacyj z Polski i czerpać je musi głównie z prasy niemieckiej. Sprawa ta, wysoce dla nas szkodliwa, wymaga jaknajszybszych środków zaradczych."

A. Z. W.

Żydzi jako podpory „sanacji"

Krakowski „Głos Narodu" tłumaczy, dlaczego Żydzi popierają „sanację":

„Sympatje te tłumaczą się specjalną rolą, jaką rządzący Polską pod firmą dyktatora obóz „sanacyjny" odgrywa w naszem życiu narodowem. „Sanacja" wzgardzona przez całą zdrową i politycznie uświadomioną część narodu, przyjmuje chętnie pomoc grup i jednostek, którym na zdrowiu moralnem społeczeństwa i na sile państwa bardzo mało zależy i które z tego powodu pomoc swą ofiarować jej są gotowe w zamian za różne osobiste lub klasowe korzyści. Jedną z tych kilku brygad posiłkowych, wspierających czołową kolumnę piłsudczyzny, tworzą właśnie Żydzi. Nie idą oni z „sanacją" tak otwarcie i ślepo, jak n. p. konserwatyści i wobec gospodarczych posunięć rządu zachowują pewną rezerwę, ale jeśli chodzi o walkę rządu ze Sejmem i z praworządną opozycją, to wyraźnie sympatyzują z obozem antysejmowym. Od rządu mogą w ten sposób uzyskać to i owo, i to nie tyle przez głośne interwencje, ile przez stałe, a niewidoczne dla publiki utrzymywanie serdecznych stosunków, których, jak wiadomo, nic tak nie umacnia, jak podarunki. Jeśli dziś Żydzi przyznają „sanacji" zasługę usunięcia „antysemityzmu rządowego", to widocznie „zasługa" ta wyraża się dla Żydów w pozytywnych korzyściach gospodarczych, gdyż takie tylko korzyści zdolne są z ust Żydów uzyskać uznanie i pochwały. Poprzednie rządy miały właśnie tę wadę, że, będąc związane zbyt silnie z polskim narodem, nie umiały, lub niechciały dość gorliwie dbać o interesy żydowskie.

„Sympatjami Żydów cieszy się również deprawująca i korumpująca społeczeństwo polskie akcja obozu „sanacyjnego". Im więcej charakterów zostanie złamanych, steroryzowanych lub kupionych, im obfitszym w Polsce będzie plon tchórzostwa, obojętności dla spraw publicznych i nienawiści między grupami polskiemi, tem mniej spoistym, a przez to mniej odpornym i słabszym będzie naród polski, tem łatwiej będzie można opanować go duchowo i podbić gospodarczo. Walka rządu ze Sejmem osłabiając państwo, musi wyjść na korzyść Żydów.

„Żydzi skarżą się nieraz na upadek gospodarczy swego handlu i rzemiosła. Wołają o reformę podatku obrotowego, o zahamowanie etatyzmu, o pomoc kredytową ze strony państwa. Niewątpliwie cierpią i oni z powodu straszliwego przesilenia gospodarczego. Ale gdy zapytujemy krakowskiego kupca, jak kryzys odbija się na handlu, otrzymujemy odpowiedź: „Kupcy polscy są nieodwołalnie zrujnowani, kupcy zaś żydowscy przez swoiste, z honorem kupieckim mało zgodne postępowania ugodowe nie tylko ratują swe interesy, ale i wykupują nas i nasze domy". I to jest prawda. Gdy kryzys się skończy, na placu pozostaną tylko kupcy żydowscy, handel polski będzie należał do przeszłości — przedsanacyjnej. Dokonuje się obecnie przerażająco szybkie przewłaszczenie w dziedzinie handlu na korzyść Żydów, niewidoczne tylko dla tego, że odbywa się pod firmą bankructw... Są jednak bankructwa, po których polski kupiec staje się żebrakiem, i są „bankructwa", po których żydowski kupiec z żoną wyjeżdża do Karlsbadu... W tej strasznej ruinie, jaka spadła na Polskę za rządów „sanacji", polski chłop, ziemianin. kupiec, robotnik płaci w różnej formie podatek przesileniowy, umie się od niego uwolnić tylko Żyd, którego gospodarczy zamęt dotąd zawsze wzmacniał.

„Nie mają więc Żydzi żadnego powodu do walki z „sanacją" i do entuzjazmowania się dla idei Polski praworządnej, uspokojonej wewnętrznie, rządzonej przez Naród Polski."

Stwierdzenie prawdy

Żydowski „Nasz Przegląd" pisze:

„Historycznie rzeczy biorąc powołani byliby do objęcia schedy po sanacji jedynie endecy. Tylko bowiem Narodowa Demokracja postąpiła konsekwentnie, odmawiając w roku 1926 „zlegalizowania" przewrotu, głosując przeciwko wyborowi Piłsudskiego na Zgromadzeniu Narodowem.

„Nie wybrała ona również prof. Mościckiego, zdając sobie doskonale sprawę z tego, że jest on tylko mężem zaufania wszechwładnego marszałka, który odmówił przyjęcia urzędu ze względu na szczupły zakres władzy, zakreślony Głowie Państwa w konstytucji marcowej.

„Narodowa Demokracja była jedynem stronnictwem polskiem, które konsekwentnie uprawiało opozycję wobec wszystkich gabinetów pomajowych."

Raz też Żydzi musieli napisać prawdę o polskich narodowcach.

Jedna z tajnych organizacyj piłsudczyków

Obóz „sanacyjny" nie jest ani stronnictwem ani blokiem politycznym, ale zbiorowiskiem różnych grup jawnych i tajnych, nad któremi dotychczas górowała wpływami mafja t. z. pułkownikowska. Obecnie, wskutek rozkładu moralnego i ideowego tego obozu. zaczynają w nim mnożyć się, jak grzyby w piwnicy, nowe jaczejki konspiracyjne. O jednej z tych konspiracyjnych organizacyj w obozie „sanacji" „ABC" podało kilka ciekawych szczegółów. Jest to „Związek Orła Białego", gałęź tajnej organizacji, działającej wśród oficerów.

Jest on przeznaczony dla „cywilów", choć niejednokrotnie „komendanci drużyn" („Związek Orła Białego" dzieli się na drużyny, związane organizacyjnie według zlecenia „władzy najwyższej"), wciągają do Związku Orła Białego nawet policjantów, demoralizując tą drogą szeregi policji państwowej.

Na czele Związku Orła Białego stoi „kapituła" z „mistrzem" na czele. Największą rolę w tej „kapitule" odgrywa pewien pan, który wmówił w siebie, że „w wypadku zejścia komendanta z widowni życia politycznego", on jest powołany do tego, aby o przyszłości, ustroju i rządzie Polski decydować. Pan ten trzyma w swej garści zakonspirowaną organizację, działającą wśród oficerów, jemu też podlega Związek Orła Białego oraz szereg poufnych i jawnych organizacyj „sanacyjnych", obejmujących najrozmaitsze dziedziny życia, oraz różne warstwy społeczeństwa. Jego wola zdecydowała o składzie „kapituły" Związku Orła Białego, on wyznacza lub obala komendantów lub prezesów różnych związków i organizacyj „sanacyjnych". Koło niego tańczą różne figury i figurki, niecierpliwie oczekujące na stanowiska i posady.

Do czego ten tajemniczy „następca", jak sam mniema, i jak weń wmawiają pochlebcy, zdąża?

Że nie jest zachwycony dzisiejszym stanem rzeczy, że nawet nie zadawalają go rządy pułkowników, to jest publiczna tajemnica w kołach „sanacyjnych". W każdym razie uważa się za „następcę komendanta" i już przed „zejściem komendanta z widowni politycznej", próbuje tak przygotować sytuację w Polsce, aby rządy w państwie wpadły w jego ręce. Ten tajemniczy „następca" szykuje pewną akcję na jesień.

W odróżnieniu od mafji „pułkownikowskiej" „Związek Orła Białego" jest według informacji „ABC" grupą „generalską", której organem prasowym jest tygodnik „Nowa Kadrowa", mieszczący się w lokalu głównej komendy policji państwowej. wzywający jawnie w brutalnych wyrazach do zamachu przez rozpędzenie Sejmu i Senatu i skasowania przedstawicielstwa narodowego wogóle. Prokuratura dotychczas nie zainteresowała się tem rewolucyjnem i obrzydliwem pisemkiem pomimo wielokrotnego zwracania jej uwagi na to przez prasę wszystkich odcieni politycznych.

Przed dziesięciu laty

11 lipca.

Front południowo-wschodni. W 6-ej armji oddziały gen. Pawlenki odpierają skutecznie uporczywe ataki nieprzyjaciela na Kamieniec Podolski. 18 dywizja piechoty odzyskała kontratakiem utracony Krzemieniec, zadając nieprzyjacielowi duże straty.

2-ga i -3-cia armja w odwrocie na rzekę Styr.

Front północno-wschodni. Na Prypeci nieprzyjaciel atakuje przy pomocy statków pancernych. Na północ od tej rzeki zacięte walki, w których szczególnie odznaczył się 35 pułk piechoty i 3-ci pułk strzelców podhalańskich. Komunikat Naczelnego Dowództwa z przed lat dziesięciu podkreśla, że niezwykłe trudności terenowe, bagna i rzeki, ogromnie utrudniają marsze i utrzymanie łączności między oddziałami.

Miasto Mińsk, po zaciętych i krwawych walkach, zostało w dniu dzisiejszym opuszczone przez oddziały 2-giej dywizji Legjonów.

Pierwsza armja wśród walk osiąga linję dawnych okopów niemieckich.

Zwycięstwo warszawskiej Chadecji

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). Chadecja lwowska, która ciążyła do sanacji, z powodu uchwał rady naczelnej w Warszawie, postanowiła przejść do opozycji i wycofać swego przedstawiciela z prezydjum miasta. (w)

Jak Litwini łowią ryby...

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). W pobliżu mostu koło Dymitrówki, na rzeco Mereszszance, dwóch strażników litewskich urządziło sobie połów ryb za pomocą rzucania granatów do wody. W trakcie tego, z zarośli wypłynęła łódź rybacka, którą trafił jeden z granatów. Wszyscy zostali rozszarpani na strzępy. W łodzi jechało 3 rybaków. (w)

Rewja gwardji papieskiej

Citta del Vaticano, 11. 7. (PAT). W dniu święta honorowej gwardji papieskiej palatyńskiej odbyła się w ogrodach watykańskich rewja gwardzistów. Przed rewją kapelan gwardji odprawił mszę św. polową przed ołtarzem Matki Boskiej z Lourdes, poczem orkiestra gwardji palatyńskiej odegrała cały szereg utworów klasycznych pod dyrekcją Maestra Treschieri'ego.

Książę rosyjski księdzem

Citta del Vaticano, 11. 7. (PAT). W bazylice św. Klemensa przy grobie apostołów słowiańskich św. św. Cyryla i Metodego odbyło się wyświęcenie na księdza byłego attache wojskowego przy ambasadzie carskiej w Rzymie, księcia Aleksandra Wołkońskiego. Ojciec święty, w drodze wyjątkowej pozwolił na skrócenie czasu wymaganego przez prawo kanoniczne dla udzielenia święceń kapłańskich. Książę A. Wołkoński, uważany do niedawna za przywódcę kolonji emigranckiej rosyjskiej w Rzymie, pozostanie do dyspozycji Russicum i biskupa Michała D'Herbigny, pod którego dyrekcją oddawna już pracował nad zbliżeniem kościołów wschodniego i zachodniego.

Wypadki samolotowe

Będzin, 11 7 (PAT). Jak donoszą pisma, onegdaj z powodu defektu motoru prawie równocześnie lądowały 2 samoloty wojskowe 2 p lotn. w Krakowie. Jeden na polach pod Łazami a drugi o kilka km dalej w pobliżu Karniewic. Lotnicy wyszli bez szwanku. Aparaty zostały uszkodzone.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Praktykanci wakacyjni

Jeszcze nie przebrzmiały echa konferencji w sprawie szkolnictwa zawodowego, zorganizowanej przez poznańską izbę przemysłowo-handlową, a już znowu przychodzi nam zająć się sprawą wyszkolenia zawodowego, tym razem odnoszącą się do t. zw. praktyk. Po ukończeniu roku szkolnego, szereg studentów udał się na praktykę wakacyjną do przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i bankowych.

Idea praktycznych zajęć wakacyjnych jest wyśmienita bo daje — a przynajmniej powinna dać — młodym adeptom nauk technicznych i handlowych możność przyjrzenia się, jak w praktyce wygląda to wszystko, co w ciągu roku poznali od strony terotycznej. Cóż, kiedy rzeczywistość jest zgoła odmienna od ideału! Mieliśmy możność przekonania się, że w większości wypadków młodzi ludzie nie odnoszą żadnych korzyści z czasu, odbytego na praktyce, a przeciwnie, wynoszą rozgoryczenie, rozczarowanie i zniechęcenie do dalszej pracy w zawodzie.

Sądzimy, że odkryliśmy źródła tego ujemnego stanu rzeczy; odkryciami naszemi chętnie dzielimy się z Szan. Czytelnikami, których zarazem prosimy, aby raczyli nam zwrócić uwagę na okoliczności niespotrzeżone, wzgl. mylnie przez nas oświetlone, sprawa bowiem jest ważna i godna omówienia.

Otóż, — mówiąc tutaj wyłącznie o Polsce Zachodniej — istnieje u nas pewien rozdźwięk między starszą generacją, zajmującą stanowiska, a młodzieżą, odbywającą studja zawodowe, przysposobiające ją do przyszłej pracy na polu gospodarczem. Nie mówi się o tem jawnie i głośno, ale „na stronie" chętnie starsi panowie zwierzą się, że uważają studja np. handlowe za conajmniej przedwczesny, jak na polskie stosunki, wynalazek. — „Przecież nie mamy wielkiego handlu, w którym możnaby zatrudnić wszystkich absolwentów!" Oto zdanie często słyszane, z którem niejednokrotnie już polemizowaliśmy, tak że uważamy za zbędne powracać do dawnych wywodów.

Oto brak zrozumienia dla potrzeby wyższych studjów handlowych itp. znajduje się u podłoża nikłych wyników, osiąganych z praktyk wakacyjnych. Bo taki pan, który karjerę swoją rozpoczął jako, powiedzmy selfmademan uważa, że dobrym kupcem może być tylko ktoś, kto za młodu uprzątał skład i pełnił inne funkcje początkowo gońca, a później podrzędnej siły kancelaryjnej. Przypisując (najczęściej niesłusznie) młodym studentom aspiracje do fotelu dyrektorskiego bezpośrednio po ukończeniu studjów, uważa taki pryncypał, że obowiązkiem jego, jako wychowawcy, jest przełamać „butę" młodzieńczą przez przydzielenie praktykantowi zajęć zgoła nieodpowiednich. Wspomnienia własnej młodości budzą w tego rodzaju ludziach przekonanie, że teoretyczne wykształcenie w życiu zawodowem jest niepotrzebne, boć sami doszli do majątku bez żadnego przygotowania naukowego. W najepszym razie selfmademan uzna studja za przyjemny zbytek, w który wyposaża swego syna, poto, aby cenzus naukowy otworzył mu dostęp do towarzystwa.

Trzebaby zdaniem naszem, zaradzić złemu w dwojaki sposób: po pierwsze, przydałaby się broszurka, przeznaczona dla pracodawców, a wyjaśniająca cel i znaczenie studjów zawodowych oraz zawierająca pouczenie, w jaki sposób pokierować praktyką studenta, przyjętego do przedsiębiorstwa w charakterze elewa; po drugie należałoby w uczelniach, przed wakacjami, zapoznawać młodzież z metodą odbywania praktyki, wskazując jej na podstawie szczegółowego schematu, na co szczególną winna zwracać uwagę, aby odnieść korzyść z zajęć wakacyjnych.

Zarówno jedno, jak i drugie zadanie spełniliby najlepiej fachowcy, t. j. osoby zatrudnione w szkolnictwie zawodowem. Nie wątpimy, że opracowanie dziedziny praktyk wyszłoby na dobre wszystkim zainteresowanym.

O monopol świński w Austrji

W polityce gospodarczej Austrji zyskują problemy agrarne stopniowo coraz silniejszą przewagę nad przemysłowemi. Nietylko partje polityczne ale także reprezentacje przemysłu oraz szerokie koła konsumentów pogodziły się już z potrzebą poniesienia znacznych ofiar celem przyjścia z pomocą austrjackiej wytwórczości rolniczej, która z roku na rok popada w coraz gorsze położenie. Mimo tego zwrotu, który się w ostatnich latach dokonał w umysłowości najszerszych sfer społeczeństwa austrjackiego, brak dotychczas było dokładnie sprecyzowanego programu polityki agrarnej na najbliższy okres.

Poczynania rządu wiedeńskiego w tej dziedzinie robiły wrażenie raczej przypadkowych pociągnięć, będących wypadkową momentalnego układu sił i nie wykazywały dotychczas żadnej konsekwentnie wytycznej linji, to samo można powiedzieć o wystąpieniach organizacyj rolniczych. Czołowe organizacje rolnicze domagają się pomocy ze strony państwa dla wszystkich prawie działów gospodarki rolnej i korzystając z panującego w Austrji obecnie nastroju idą po linji najmniejszego oporu, wołając o pomoc kas państwowych dla zagrożonych działów wytwórczości i ochronę wewnętrznego rynku przez podwyższenie ceł agrarnych.

Mało było natomiast głosów, któreby można uważać za fachową analizę obecnego położenia i chęć sięgnięcia do podstaw obecnego kryzysu agrarnego, jako strukturalnego zagadnienia życia gospodarczego Austrji.

Tem jaskrawiej na owem tle odbijać musi się nowa koncepcja programowa jaka w ostatnich czasach zjawiła się nagle na porządku dziennym dyskutowanych zawzięcie projektów: jest nią zaś projekt targowego monopolu na nierogaciznę.

Koncepcja ta nosi wprawdzie firmę całkowicie prywatną, uchodząc za pomysł inż. agr. E. Hauera, skądinąd jednak wiadomo że poza tą firmą kryje się autorytet o wiele bardziej odpowiedzialny, a mianowicie sam związkowy minister handlu p. Hainisch. W tych warunkach nietylko teza koncepcji ale i cała teoretyczna jej strona nabiera dla nas szczególnego znaczenia. Twórcy projektu wychodzą z założenia, że w każdej reformie należy wszystkie siły skupiać na jednym punkcie programu i dopiero po jego zrealizowaniu przystąpić do drugiego, nigdy zaś nie należy rozpraszać uwagi i energji na kilka zagadnień równocześnie. Ponieważ najłatwiejszym do opanowania wydaje im się problem hodowli nierogacizny, należy tedy — ich zdaniem — z całą energją w pierwszej linji tą sprawą się zająć, temwięcej, że zabezpieczenie stałego zbytu dla krajowej hodowli może mieć rozstrzygający wpływ na poprawę stosunków w austrjackiej produkcji zbożowej. Inż. Hauer uważa stworzenie targowego monopolu na świnie za najodpowiedniejszą drogę do zapewnienia austr. hodowcy stałego zbytu jego trzody po dobrych cenach.

Zasady owego monopolu miałyby być następujące: główne targowice austryjackie będą obsyłane przez państwowy monopol, zarządzany przez przedstawicieli rządu, rolnictwa i handlu; świnie pochodzące z produkcji krajowej, będą miały na targach pierwszeństwo i będą przyjmowane przez monopol po stałej, z góry na 5 lat wyznaczonej, cenie i sprzedawane przed zagranicznemi. Cena monopolowa miałaby wynosić około 3.20 szyl. za 1 klg. żywej wagi towaru perwszej jakości. Dopiero po sprzedaży wszystkich dowiezionych świń krajowych będą dozwolone obroty towarem importowanym z zagranicy, przyjmowanych przez monopol po cenie niższej niż monopolowa, odpowiadającej notowaniom rynków światowych. W sprzedaży pobierana byłaby cena odpowiadająca przeciętnej między ceną monopolową a ceną na zagranicznych rynkach, obliczonej na podstawie ilości, względnie wagi dowiezionego żywca obu rodzajów.

Tak skonstruowany monopol zapewnia rolnictwu austrjackiemu, zdaniem Hauera, liczne i nader poważne korzyści. Przedewszystkiem oznacza on stałą ochronę nierozwiniętej jeszcze należycie potęgi gospodarstwa rolnego, która już dzisiaj przynosi rolnikowi większe dochody niż sprzedaż zbóż. — Korzyści stąd płynące są dostępne dla każdego, nawet najmniejszego producenta, podczas gdy ochrona, względnie monopol zbożowy przedstawiają korzyści tylko dla wielkich i największych producentów, ponieważ inni nadwyżek targowych nie posiadają.

Monopol otworzy możliwość dalszej intenzyfikacji uprawy ziemniaków, zmniejszając bezrobocie pracowników rolnych, gospodarstwo mleczne ściśle z hodowlą trzody związane, znajdzie szerszy niż dotąd zbyt dla swych odpadków. Najważniejszą jednak z rzekomych zalet monopolu jest pośrednia ochrona produkcji zbożowej, która mając zapewnioną rentowną przeróbkę z hodowli, nie będzie w przyszłości odczuwać wstrząsów na rynku zbóż; — przeciwnie niskie ceny zbóż przy zagwarantowanej wysokiej cenie żywca stanowić będą poważną premję.

Nie wdając się w ocenę całej powyższej argumentacji odnośnie reperkusyj monopolu świńskiego na inne dziedziny produkcji agrarnej austrjackiej, musimy jednak podkreślić niezwykłą atrakcyjność projektu tegoż monopolu, dającego absolutną przewagę i pierwszeństwo krajowemu hodowcy przed towarem importowanym. — Wszakże od dwóch blisko lat toczy się zacięta walka o Wiedeń jako o środowisko konsumcji, stanowiące ⅓ część ogólnego spożycia mięsa wieprzowego w Austrji. W walce tej austrjacki producent zepchnięty został na szary koniec i był w stanie wysyłać dotychczas na targowicę wiedeńską tylko znikome ilości, stanowiące zaledwie 2 proc. zapotrzebowania rynkowego naddunajskiej stolicy. W tym samym czasie Polska umieszczała na tym rynku po przeszło pół miljona sztuk swej nierogacizny rocznie, poważny również chociaż znacznie mniejszy zbyt miały Węgry, Jugosławja i Rumunja.

W tych warunkach austrjacki projekt zmonopolizowania handlu nierogacizny musi z natury rzeczy żywo interesować wszystkie dotyczące kraje. Należy pamiętać o tem, że monopol, to nie ochrona celna lub reglamentacja, ale broń dla nas znacznie niebezpieczniejsza. Przed utrudnieniami handlowo - politycznemi można się w ten czy ów sposób ochronić, monopol natomiast jest sprawą czysto wewnętrzną danego kraju, wyjętą z pod działania traktatów handlowych, usuwa się więc z pod ingerencji zagranicy.

Przypomnieć należy też znane dążenie wiedeńskich komisjonerów do wprowadzenia przymusu koncesyjnego któryby zamknął koło wykonywujących zawód komisjonerski firm i stworzył w ten sposób faktyczny kartel sprzedaży i finansowania, dyktujący importerowi warunki. Nie brakło też i innych prób komisjonerów wiedeńskich uzyskania jak największej przewagi nad polskim eksporterem. Oficjalne stanowisko austrjackich czynników rządowych w tych sprawach jest już od początku r. 1929 zupełnie jasne i zdecydowane — program intenzyfikacji hodowli znajdzie w rządzie zawsze najsilniejsze poparcie i to tak w dziedzinie taryfowej i podatkowej jak i w polityce traktatowej. Ze strony konsumentów również nie należy oczekiwać silniejszej opozycji, ponieważ monopol handlu trzodą, opierając się w sprzedaży na cenie przeciętnej nie spowoduje, jak się zdaje znaczniejszego podrożenia mięsa wieprzowego, tem więcej, że i koszty tej organizacji nie będą zbyt wielkie. Tymczasem na drugą połowę br. przepowiadają fachowcy bardzo znaczne zwiększenie podaży trzody i obniżenie cen targowych we wszystkich krajach produkujących, co sprawę wprowadzenia monopolu niewątpliwie będzie mogło tylko popchnąć nie zaś powstrzymać w rozwoju.

Pożądane byłoby wielce, aby ów przewidywany obrót rzeczy nie zastał nas nieprzygotowanych. Już dzisiaj należałoby pilnie przestudjować wszystkie możliwości ratowania bodajże najpoważniejszych naszych działów eksportu. Wydaje się również celowem i zupełnie realnem stworzenie w tej materji międzynarodowego porozumienia wszystkich krajów, których zbyt na rynku wiedeńskim zostałby przez urzeczywistnienie projektu świńskiego monopolu poważnie zagrożony. St. G.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Odsetki z tytułu akceptów towarowych.** Poszczególne przedsiębiorstwa nabywają surowce z datą płatności przy odbiorze towaru, w praktyce jednak pokrywają faktury akceptami, wobec czego dostawca zalicza im odsetki od dnia przybycia transportu do dnia płatności akceptów. Władze skarbowe kwestjonują potrącanie z zysku tej części procentów, jaka przypada od dnia sporządzenia bilansu do dnia płatności akceptów, gdyż uważają one, iż odnośne odsetki przenieść należy w całości na rachunek przyszłego okresu operacyjnego. Interpretacja ta jest sprzeczna z postanowieniami art. 18 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku dochodowym. (st.)

(p) **Koszty zaciągnięcia kredytu.** Władze skarbowe doliczają do dochodu koszty wypuszczenia obligacyj (opłata stemplowa i koszty druku obligacyj), zezwalając na odpisanie tych wydatków w przeciągu 25 lat, t. j. w okresie, na jaki obligacje zostały wypuszczone. Jednakże wydatki te są kosztami osiągnięcia przychodu i dlatego też wątpliwa wydaje się słuszność przytoczonego stanowiska władz skarbowych. Rozliczenie odpisań na okres wieloletni dotyczyć może tylko różnic kursowych przy realizowaniu obligacyj, które należy amortyzować w miarę ich wylosowania względnie spłacenia. (st.)

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Konferencja w sprawie polityki drzewnej w ministerstwie rolnictwa.** Minister rolnictwa zamierza zwołać w niedalekim czasie konferencję, poświęconą omówieniu szeregu najdonioślejszych zagadnień polityki drzewnej (zagadnienie taryf kolejowych, ceł przywozowych i wywozowych, kwestja uformowania obrotu olszyną, sprawa wentualnego odnowienia układu w przedmiocie uregulowania obrotu drzewnego z Niemcami, sprawa pomocy kredytowej dla przemysłu drzewnego i t. d.) z wyłączeniem jednak wszelkich spraw, wchodzących w zakres prac administracji lasów państwowych. Z chwilą, kiedy odnośny kwestjonarjusz uzyska aprobatę ministra, będzie on rozesłany za pośrednictwem Rady Naczelnej Związków Drzewnych do wszystkich organizacyj drzewnych, które otrzymają prawdopodobnie około trzech tygodni czasu na wypowiedzenie się we wszystkich sprawach, poruszonych w kwestjonarjuszu. Ponadto organizacje będą mogły z własnej inicjatywy wysunąć te zagadnienia, które — ich zdaniem — zasługują na omówienie na konferencji w ministerstwie rolnictwa. Opracowane przez związki odpowiedzi, uzgodnione następnie na terenie Rady Naczelnej Związków Drzewnych, stworzą podstawę do dyskusji na konferencji, która odbędzie się zapewne w drugiej połowie sierpnia rb.

(k) **W sprawie znakowania polskich bekonów.** Angielskie władze weterynaryjne wymagają od naszych wytwórni bekonowych, wywożących swe bekony do Anglji dołączenia zaświadczeń weterynaryjnych, stwierdzających, że bekon nasiąkł dostatecznie solanką w przepisanym czasie, względnie uległ zastrzykowi ropy solnej pod wymaganem ciśnieniem. Zaświadczeń tego rodzaju nie wymagają władze angielskie od bekonów duńskich, holenderskich itp. a stempel każdego państwa umieszczony na bekonie stanowi dostateczny dowód, że bekon danego kraju został wyprodukowany przy zachowaniu obowiązujących pod tym względem przepisów angielskich. Wobec tego Polski Związek Bekonowy wystąpił z wnioskiem, aby także polskie bekony zaopatrzone stemplem „Poland" i znakowane deszczułkami przymocowanemi do balotów z napisem „Association of Bacon Factories" mogły być do Anglji wywożone bez specjalnych zaświadczeń polskich lekarzy weterynaryjnych.

Z ZAGRANICY

(z) **Po wprowadzeniu nowej taryfy amerykańskiej.** Korespondent PAT dowiaduje się z wiarygodnego źródła, iż rząd angielski wkrótce zajmie się sprawą zakazu wyładowywania towarów ze statków angielskich w portach amerykańskich. Ambasador Wielkiej Brytanji w Waszyngtonie otrzymał instrukcje w celu porozumienia się z rządem Stanów Zjednoczonych. Rząd angielski uważa za niesłuszne wprowadzanie w życie przepisów nowej taryfy celnej bez uprzedniego zawiadomienia agentów morskich.

(z) **Redukcja wytwórczości kauczuku.** „Financial Times" donosi z Londynu, iż syndykat kauczukowy holendersko - brytyjski postanowił ograniczyć produkcję kauczuku o 25% i stabilizować jednocześnie cenę kauczuku surowego na 9 pensów za funt ang.

(z) **Bezrobocie w Anglji.** Liczba bezrobotnych według obliczeń na dzień 1 go lipca wynosiła 1 890 600 osób, wykazując wzrost w stosunku do tygodnia poprzedniego o 75 258 osób; w stosunku do roku poprzedniego liczba bezrobotnych wzrosła o 748 218 osób.

KTO KUPUJE TOWARY ZAGRANICZNE ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM POLSKIM!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Nad polskiem morzem

Piękna inicjatywa kierownictwa Drużyny Błękitnej

Związek Hallerczyków, w trosce o fizyczne i moralne zdrowie członków Drużyny Błękitnej, stworzył ogromnym nakładem pracy i poświęcenia letnisko dla młodych drużyniaków, przyszłych spadkobierców idei hallerowskiej. Letnisko to utworzono nad morzem we własnej willi w Hallerowie pod Puckiem. Willę tę podarował gen. J. Haller, który odnosi się do drużyniaków z wielką życzliwością.

W roku bieżącym 14. b. m. wyjeżdża do Hallerowa 60 chłopców z Błękitnej Drużyny. Wszyscy oni spędzą bezpłatnie wakacje nad polskiem morzem w celach zdrowotnych, zapoznają się z miejscową ludnością polską, a przedewszystkiem odetchną świeżem i zdrowem powietrzem, przyczem kontynuować będą również ćwiczenia z dziedziny wychowania fizycznego. Koszt wyżywienia ponosi związek, a drużyniacy płacą tylko drobną kwotę na koszta podróży i manipulacyjne.

Młodzież będzie na wybrzeżu polskiem otoczona opieką starszych osób Każdy drużyniak winien z sobą zabrać ubranie, bieliznę, trzewiki, derkę, nóż i widelec, oraz grzebień, szczotkę i t d Przedewszystkiem winien się każdy postarać o wykaz osobisty, który na miejscu może być niezbędnym. W tym kierunku udziela informacyj komendant J. Dworzański (Szamarzewskiego 2), który będzie kierował całością obozu przy pomocy wykwalifikowanych instruktorów. Zaprawę pięściarską i ćwiczenia z tej dziedziny będą prowadzili znani zawodnicy Arski i Majchrzycki.

W poniedziałek wyjazd następuje o 22,30 z głównego dworca pociągiem nr. 218. Specjalna komisja kwaterunkowa bawi już w Hallerowie od kilku dni, przygotowuje kwatery i gromadzi zapasy. (z)

Pożary nie ustają!

Nowa fala ognia na prowincji

W Pleszewie spaliła się stodoła Walentego Zacharjasza wraz z przybudówką, wartości około 10 tys. zł. Ogień spowodował 6-letni syn pogorzelca.

W Ostrowie Kościelnym (pow. wrzesiński) wybuchł ogień w zabudowaniach oberżysty Wacława Nieckiewicza. Przyczyny pożaru nie zdołano narazie ustalić. Straty wynoszą około 7 tys. zł. Również w powiecie wrzesińskim w Brudzewie spalił się dom mieszkalny oraz stodoła, własność rolnika Stefana Słomińskiego. Straty wynoszą około 14 tys. zł.

W Heljodorowie (powiat chodzieski) poszła z dymem stodoła, własność Rudolfa Boessego. Straty wynoszą około 5 tys. zł. Są poszlaki wskazujące na to, iż ogień został podłożony.

W majętności Karmin pow. pleszewski spaliła się obora, w której mieściło się bydło robotników dominjalnych. Straty ocenia się na około 15 tys. zł. Jak stwierdzono ogień powstał od iskier ulatniających się podczas zagrzewania smoły w pobliżu chlewa.

W Lisinach (pow. kępiński) od ulatniających się iskier z komina zapalił się dach słomiany domu mieszkalnego u rolnika Kazimierza Biegańskiego. Spłonął doszczętnie drewniany dom kryty słomą oraz wewnętrzne urządzenie mieszkania, oceniane na sumę 9 tys. złotych.

W Parlinku w powiecie mogileńskim z nieustalonej przyczyny poszedł z dymem chlew w zabudowaniach rolnika Józefa Kranza. Straty, ocenia się na około 2 tys. zł. (w)

Samochód

Zagadnienia nowoczesnej komunikacji
Technika — Praktyka — Kronika
Wydawnictwo: Drukarnia Polska S. A w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 41 — 1930 — Egzemplarz tylko 30 groszy — 24 stron

Salon samochodowy na „Komturze"

z ilustracjami

KALENDARZYK

Piątek, 11 lipca 1930.

Słońce: wschód 3,42 — zachód 20,13 — długość dnia 16 godzin 31 min.
Księżyc: wschód 21,20 — zachód 3,30 — po pełni.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn: Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska plus 14 st. Cels. Pogodnie. Wiatr zachodni. Ciśnienie atmosferyczne niskie 748 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 22 st. Cels., najniższa plus 11 st Cels.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś — 0,62 m.
Kal. rz.-kat.: Pius P. — jutro Jan Gwalbert.
Kal. słow.: Olech Św. — jutro Tolimir Bł.

OSOBISTE

— * **Srebrne gody małżeńskie** obchodzi dnia 11 bm. kupiec Walenty Spychała z żoną swą Władysławą z d Kłyszewską, zamieszkały przy ul Marsz. Focha nr 30 Msza św. na intencję Jubilatów odbędzie się dnia 13 bm. w kościele św. Florjana na Jeżycach.

— * **Egzamin dojrzałości** w VI Szkole Wydziałowej na Wildzie zdały następujące kandydatki: Chwaliszewska Władysława, Degórska Regina, Frankowska Jolenta, Gielówna Kazimiera, Kaczmarkówna Marja, Kamińska Helena, Klemenczakówna Jadwiga, Kosowska Zofja, Kubiakówna Helena, Łakomówna Urszula, Mańkówna Helena, Nowacka Zofja, Pisarzówna Władysława, Pytlińska Janina, Waraczewska Elżbieta, Wegnerówna Eufemja, Wilżanka Bożena, Wojcieszyńska Monika, Żelazkówna Marja.

— * **Inspektor Komendy Głównej P. P.** w Warszawie p. Geib bawi od wczoraj w Poznaniu.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zebranie ogólne Zw. Faszystów Polskich** odbędzie się dnia 16 bm. o godzinie 20 w sali Stronnictwa Narodowego przy ul. św. Marcina 65. Na porządku obrad ciekawy referat oraz aktualne sprawy Związku.

— * **Kółko Wycieczkowo - Muzyczne „Mozart".** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 12 bm. o godz. 20 w lokalu p. Czajki przy ul. Kraszewskiego 4.

— * **Zjazd delegatów Stow. Absolwentów Szkół Handl.** odbędzie się dnia 13 i 14 bm. o godz. 10 w auli Miejskiej Szkoły Handlowej przy ul Śniadeckich 54. — Zjazd rozpocznie się dnia 13 bm. o godz 9 mszą św w kościele św. Marcina.

— * **Wolny Cech Obuwniczy w Poznaniu.** Półroczne walne zebranie odbędzie się dnia 15 bm. o godz. 20 w Domu Rzemieślniczym.

— * **Tow. Przemysłowców, Łazarz.** — Półroczne walne zebranie odbędzie się dn. 15 bm. o godz. 20 u p. Bohnowej przy ulicy Marszałka Focha 85.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Tow. Ogródków Działkowych im. T. Kościuszki** urządza noc wenecjańską, urozmaiconą różnemi niespodziankami. dnia 12 bm. od godz 19 na boisku kolonji na Wildzie za kościołem O. O. Zmartwychwstańców. Wstęp dla gości 1 zł — Dochód przeznacza się na półkolonję dla dzieci.

— * **W sprawie kwalifikacji zakładów ogrodniczych.** Wlkp. Izba Rolnicza podaje do wiadomości zainteresowanym ogrodnikom, że wytyczne, któremi kierować się będą komisje kwalifikujące zakłady ogrodnicze i ogrodników do kształcenia uczniów, są do nabycia bezpłatnie w Wlkp. Izbie Rolniczej w Poznaniu (ul Mickiewicza 33, I. p. pokój 26), w Wlkp Zw Towarzystw Ogrodniczych w Poznaniu (ul. Pocztowa 30), oraz w Okręgowych Towarzystwach Ogrodniczych, istniejących na terenie Województwa Poznańskiego.

— * **W sprawie egzaminów dla starszych ogrodników.** Na nadzwyczajnem zebraniu Wlkp. Zw Towarzystw Ogrodniczych w dniu 15 czerwca uchwalono zaprowadzić w Wlkp. Izbie Rolniczej egzaminy dla starszych ogrodników. Pierwszy egzamin odbędzie się w 1931 roku. Od przystępujących do egzaminu wymagać się będzie ukończenia 3-letniej nauki w zakładzie ogrodniczym pod kierunkiem zawodowego ogrodnika i złożenia egzaminu na pomocnika ogrodniczego w Wlkp Izbie Rolniczej, oraz 7 lat praktyki w charakterze pomocnika lub kierownika gospodarstwa ogrodniczego. Kandydaci do pierwszego egzaminu mają przedłożyć zapiski fachowe w dzienniku zajęć za ostatnie 6 miesięcy. Ze względu na wspomniane egzaminy, które co rok odbywać się będą poleca się pomocnikom ogrodniczym prowadzenie dzienników zajęć. które można nabyć w Referacie Ogrodnictwa Wlkp. Izby Rolniczej w Poznaniu. Zgłoszenia do egzaminu na starszych ogrodników muszą być skierowane do Tow Ogrodniczego tego okręgu, w którym kandydat mieszka, lub do Wlkp Związku Towarzystw Ogrodniczych w Poznaniu przy ul. Pocztowej 30. Termin składania zgłoszeń upływa z dniem 15 listopada 1930 r.

— * **Obóz letni drużyn błękitnych Chorągwi Wlkp. Zw. Hallerczyków nad morzem.** Dnia 14 lipca rb wieczorem wyjeżdża nad Bałtyk do Hallerowa Poznańska Drużyna Błękitna na 4-tygodniowe ćwiczenia z wychowania fizycznego oraz w celach zdrowotnych i krajoznawczych Obowiązuje na wyjazd do obozu umundurowanie błękitne względnie P W, dowód osobisty, zezwolenie rodziców, zapasowa porcja żywności na dwa dni Przejazd zniżkowy (50 proc.) w jedną stronę na koszt wyjeżdżających. Przed wyjazdem wzywa się wszystkich wyjeżdżających członków na zbiórkę w dniu 13 bm. o godz 9 rano w kancelarji Pozn. Drużyny Błękitnej przy ul Szamarzewskiego nr. 2 celem udzielenia ostatecznych wyjaśnień i informacyj w sprawie miejsca zbiórki i godziny odjazdu.

— * **Zw. Instalatorów, Blacharzy i Monterów** urządza dnia 13 bm. uroczystość poświęcenia sztandaru. O godz 9.30 nabożeństwo w kościele Dominikańskim, następnie zebranie w sali „Boulevard". Od godz 15 zabawa w ogrodzie, wieczorem w sali.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Przyjazd dzielnej motocyklistki.** Dziś o godzinie 20 przybywa z Warszawy na motocyklu „Praga" p. Mila Krejzowa, która wyruszyła przed kilku dniami z Pragi czeskiej, zwiedziła całą południową Słowiańszczyznę i zamierza na swym motocyklu objechać całą Europę. Charakter tej jazdy jest sportowo - turystyczny. — Na przyjęcie dzielnej motocyklistki wyjeżdża o godz. 19 na szosę wrzesińską p. konsulowa Emma Matouskowa, przedstawicielka „Pragi" p. Śliwińska oraz cały szereg dziennikarzy i redakcja „Samochodu" in corpore.

— * **Z Pozn. Oddz. Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rz. P.** Na miesięcznem zebraniu niedawno ukonstytuowanego Zrzeszenia Lek Wet., odbytem w dniu 6 bm., wygłosił lek. wet. p. Sidełko z Gniezna referat p t.: „Zaraza stadnicza na podstawie własnych spostrzeżeń". Referent miał sposobność obserwować zarazę stadniczą, która przed kilku laty poczyniła znaczne straty wśród koni hodowlanych. Pasorzyt wywołujący zarazę stadniczą (trypanosoma equiperdum) nie da się łatwo wykazać we krwi zwierząt chorych i stąd rozpoznanie choroby w większości wypadków musi się opierać prawie wyłącznie na charakterystycznych objawach i zmianach klinicznych. Okresy trwania i występowania objawów miejscowych, skórnych i nerwowych są bardzo różnorodne i długotrwałe. Referent przedstawił bardzo dokładnie dane statystyczne w procentach, co do częstości występowania poszczególnych objawów. — Śmiertelność w przypadkach obserwowanych przez referenta dochodziła do 50 procent. Oryginalnie ujęty referat wywołał wśród zebranych ożywioną dyskusję, w której zabierali głos lekarze weterynaryjni: Lohner, dr. Piotrowski, prof. dr. Runge, dr. Fiałkowski, Lanowski, dr. Klabecki i referent.

— * **Z Film - Clubu Poznańskiego.** W tych dniach odbyło się w sali Kawiarni Teatralnej przy Operze zebranie zadeklarowanych członków i sympatyków Klubu. Wybrano Komisję statutową, złożoną z 7 osób Komisja ta opracuje statut, poczem, po przyjęciu go przez walne zebranie, klub będzie zarejestrowany sądownie Funkcje zarządu tymczasowego powierzono pp.: W. Bilażewskiemu (prezes), prof. Dworzaczkowi i M. Schroederowi (wiceprezesi), Morskiemu (sekretarz) i Zieglerowi (skarbnik). Poza tem urzędują już kierownicy poszczególnych sekcyj: artystycznej, literackiej, muzycznej, sportowej, malarskiej i turystycznej.

— * **Z targu.** Dnia 11 b. m. na pl. Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 4,40—5,00 zł; masła mleczarskiego 5,60—5,80 zł; twarogu 1,00—1,20 zł; mendel jaj 1,80—2,20 zł; 1 litr śmietany 2,00—2,40 zł; litr mleka pełnego 32—34 gr: za mięso: 1 kg słoniny świeżej 2,60—2,80 zł: słoniny wędzonej 1 kg. 3,60 do 4,00 zł; wieprzowiny 3,00—3,80 zł; wołowiny 2,40 do 4,00 zł; cielęciny 2,40—2,80 zł; skopowiny 2,80—3,20 zł; koziny 2,00—2,20 zł; smalcu 4—4,20 zł; za drób: kura 4—5 zł; perlica 5,00—6,00 zł; kaczka 5,00—6,00 zł; 1 kg. tucznej gęsi 4,00 zł; para gołębi 2,00 do 3,00 zł; indyk 1,00 do 16,00 złotych; para kurcząt 3,00—5,00 złotych; królik 3—4 zł; ryby: 1 kg karpia 5,60—6,00 zł; lina 3—4 zł; karasia 2.00 -3.20 zł; leszcza 2,60—3,20 zł; okonia 2.60—3,60 zł; suma 4,00—5,00 zł; białych ryb 1,00—2,00 zł; 1 kg. sandacza 5,60—6,40 zł; miętusa 4 zł; szczupaka 5,00—7,00 zł; barweny 4—5 zł; 1 kilogram węgorza 5,60—6,00 złotych; za jarzyny: 1 kg groszku zielon 0.80—1,20 zł; 1 kg. młodych ziemniaków 20—30 gr; 1 kg. marchwi 20 gr; buraków 10—15 gr; cebuli 10 groszy: szpinaku 1.60 zł za kg.; jarmużu 60—80 gr; pietruszki 50—60 gr; 1 kg bobu 1,20 złotych; maliny 2,60—3,00 złotych za kg; agrestu 1.20—2.00 zł; czereśni 1,60—3.00 zł; porzeczek 1.00 do 1.20 zł; sałatka zielona główka 5—10 gr; 1 kg rabarberu 25—40 gr; pęczek rzodkiewek 10 gr; 1 ogórek 30—60 gr; pęczek młodej marchewki 10—20 gr; 1 kalafjor 0,60—2,00 zł; szabel 1,00—1.60 zł za kg.; mendel raków 80 groszy do 1.50 zł; 1 kg. jagód czarnych 1.40 do 1.60 zł; wiśnie 0,90—1.40 zł za 1 kg; pomidory 3,40—3,80 zł za kg.; czarne porzeczki 1.20 zł za 1 kg. Ruch bardzo ożywiony Dowozy duże. — Podrożało trochę masło mleczarskie. (zh)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Nieznany rowerzysta wojskowy najechał** w dniu 3 bm. na pl Nowomiejskim w pobliżu ul. Pocztowej 18-letnią ekspedjentkę Stefanję Olejniczakównę (Jeżycka 50). Na miejscu wypadku było dwóch urzędników policyjnych w mundurach, notujących świadków zajścia, między którymi znajdował się ksiądz. Ofiara nieostrożności cyklisty, którą opatrzył lekarz pogotowia (tel. 55-55) p. dr Gomerski, wezwany na miejsce wypadku, odniosła pokaleczenie na głowie i obu rękach. Z uwagi na to, że nie można odnaleźć świadków zajścia, jak również przechodzących prawdopodobnie przypadkowo urzędników policyjnych, interesowany uprasza o zgłoszenie się pod adresem Olejniczak. Jeżycka 50.

— * **Eksplozja prochu.** W Starołęce w firmie „Blask" w czasie naklejania przez robotnicę Łukaszewiczównę Helenę, zam. przy ul. Starołęckiej 9, korków do straszaków, nastąpiła eksplozja prochu. Łukaszewiczówna została ciężko poparzona. Pogotowie lekarskie odstawiło ją do lecznicy miejskiej. (z)

— * **Napad na Starym Rynku.** W nocy na 11 bm około godz 1.45 na Starym Rynku napadło dwóch nieznanych osobników (jeden w mundurze pocztowym), p. Antoniego Nowackiego z Dębca i odebrali mu zegarek z łańcuszkiem oraz portmonetkę, zawierającą 64 zł. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Oddajcie oszustów w ręce policji.** Komisja finansowa Kongresu Euchar. donosi nam: Dochodzą nas wieści, że po ulicach i domach Poznania sprzedaje się „pamiątki" z Kongresu Eucharystycznego. Wobec tego podajemy do wiadomości, iż z naszej strony nikt takiego upoważnienia nie dostał. Równocześnie zbierają podobne niepowołane osoby składki na cele Kongresu. Zwracamy uwagę Obywatelstwu na to, iż listy nasze, zaopatrzone w oryginalną pieczęć i sześć podpisów Komitetu Wykonawczego i Komisji finansowej — przestały z dniem ukończenia Kongresu kursować Uprasza się zatem, aby sprawców, którymi są podobno żydzi z Częstochowy — oddać w ręce policji.

— * **Czy kto utonął?** Do komisarjatu V. przyniósł p Stanisław Walkowiak, zam. przy ul Siennej 4, ubranie chłopięce, które leżało nad Wartą naprzeciw przeładowni miejskiej Opis ubrania: marynarka manszestrowa koloru ciemnego, spodnie krótkie brązowe z materjału wojskowego i biała koszula z wykładanym kołnierzem. Zachodzi podejrzenie, że chłopiec utonął podczas kąpieli. (z)

— * **Bójka na Chwaliszewie.** W dniu 10 bm. o godz 22.30 na Chwaliszewie powstała między kilkoma awanturnikami chwaliszewskimi bójka, w toku której znany awanturnik Jan Kaźmierczak (Chwaliszewo 25) został pokłóty nożem w rękę, głowę i bok. Przywołane pogotowie ratunkowe po nałożeniu opatrunku odwiozło Kaźmierczaka do domu. (z)

— * **Napad na mieszkanie.** Do mieszkania p. Józefa Mielocha w Górczynie przy ul Bosej 48 wdarło się 4 nieznanych osobników i zdemolowali meble. W zarządzonym pościgu schwytano bandytów, którzy zostali rozpoznani przez p Mielocha; są nimi Roszak Andrzej, zam przy ul. Marsz. Focha 187 b. Sternal Franciszek i Wanderski Piotr. zam ul. Marsz Focha 187 b, oraz Krystkowiak Franciszek. zam. przy ul Bosej 48. Wszyscy czterej przyznali się do winy (z)

— * **Włamanie.** W nocy na czwartek włamano się do mieszkania właściciela restauracji Teatru Wielkiego p Bolesława Raczkowskiego. Złodzieje zabrali bieliznę, garderobę, dwa futra, gramofon z płytami, biżuterję, serwis do ryb i kilka czajników. Bielizna znaczona była monogramem „B. R.". (k)

— * **Fałszerstwo stuzłotówek.** Za puszczanie w obieg fałszywych banknotów 100-złotowych i jako podejrzanych o ich wyrabianie, aresztowano Schneidera Edmunda, zam. przy ulicy Piotra Wa-

wrzyniaka 26 i Piesowskiego Juljana, zam. przy ul. Piotra Wawrzyniaka 39. (z)

— * **Kradzieże i włamania.** P. Długiemu Antoniemu, zam. przy Grudzieńcu 47, skradziono na pl. Sapieżyńskim rower wartości 200 złotych. — Drugi rower, wartości 120 złotych, skradziono p. Ignacemu Całce z ul. Kolejowej 38. — Nieznani sprawcy włamali się do składu bławatów p. Szuberta przy ul. Szewskiej 20, lecz nic nie skradli, ponieważ zostali spłoszeni. — P. Klemensowi Musiałowi, zam. przy ul. Skarbowej 21, skradziono motocykl koloru czerwonego, nr. rejestr. P. Z. 47545, marki Rudge - Whitworth, z tyłu przymontowane siodło i tachometr, oraz drugie podnóżki, nr. silnika 874, nr. podwozia 37605, wartość 3000 zł. — W nocy na 9 bm. nieznani sprawcy wybili szybę w oknie wystawowem p. Telesfora Szuberga przy St. Rynku 75 i skradli 3 pary półbucików brązowych wartości 90 zł. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— * **Straszliwy wypadek** wydarzył się w tych dniach w Chłędowie (pow. wrzesiński). Podczas zaprzęgania do żniwiarki u gospodarza Szymańskiego, spłoszyły się nagle konie. 10-letni syn Szymańskiego Jan, wywrócił się na stół żniwiarki, u której nie wyłączone były hamulce. Chłopiec upadł na maszynę znajdującą się w ruchu, wskutek pociągnięcia przez konie. Poranił się on przytem o kosę żniwiarki tak ciężko, że postrzępione było ciało obydwu nóg. Mały Szymański zmarł następnego dnia w szpitalu. (k)

— * **Podczas kąpieli utonął w jeziorze** w Gołanicach w pow. leszczyńskim 17-letni uczeń siodlarski Michał Gorgolik z Przybyszewa. Zwłoki topielca wydobyto następnego dnia. (k)

— * **Po dziesięciu latach w rękach sprawiedliwości.** Bracia Stefan i Michał Woźniak oraz Bronisław Augustyniak, pierwsi dwaj mistrzowie wozowi, ostatni urzędnik kolejowy, pracowali już od kilku lat na dworcu w Tczewie i zażywali dużego miru jako działacze w kołach socjalistycznych. Stefan W. zdołał nawet zdobyć fotel radnego. Tymczasem prokurator w Łodzi starał się dowiedzieć o tem, dokąd wyniosły się indywidua, o takich jak wyżej właśnie nazwiskach, które w r. 1920 dokonały napadu bandyckiego w b. Królestwie Kongresowem. Okazało się, że to owi trzej kolejarze w Tczewie. Niemałe więc musiało być ich zdziwienie, gdy w czwartek rano policja przeszkodziła im w codziennej pracy, a przypomniawszy im o dawnych grzechach, zaprosiła na dworzec i wyekspedjowała czemprędzej do Łodzi. (dt)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Koźmin.** (50-lecie T. C. L.) Dnia 22 ub. m. koźmińskie T. C. L. obchodziło 50-lecie swego istnienia. Uroczyste zebranie zagaił prezes p. Stróżewski w obecności ks. dyrektora Ludwiczaka i licznie zebranej publiczności. Ks. dyr. Ludwiczak zdał sprawę z działalności Centralnego Komitetu, a kierownik szkoły powsz. p. Schenrich z działalności komitetu miejscowego. Dyplomy zasługi wręczono ks. prob. Czerwińskiemu z Pogorzeli i p. dyr. L. Paryzkowi. Chór szkoły powszechnej pod batutą swego kierownika odśpiewał kilka pieśni.

— (Z Stow. Młodzieży Polskiej.) Młodzież, zorganizowana w S. M. P., urządziła w dniu 29 ub. m. z okazji Kongresu Eucharystycznego w Poznaniu uroczyste zebranie w sali Domu Katolickiego. Prezes p. Alozjy Perdziak wygłosił referat p. t. „Odnowić świat w Chrystusie Eucharystycznym", który przyjęto niemilknącemi oklaskami. Podczas zebrania orkiestra Stow. Mł. P. odegrała hymn eucharystyczny.

— (Z Sokoła). Dnia 13 bm. urządza miejscowe gniazdo zabawę latową z udziałem bratnich gniazd, połączoną z ćwiczeniami gimnastycznemi.

— * **Mrocza.** (Nowy burmistrz.) W dniu 3 bm. wprowadził starosta powiatowy w urząd burmistrza miasta Mroczy p. Czesława Deglera z Inowrocławia. Uroczystość poprzedzono mszą św., którą na tę intencję odprawił ks. prob. Rochowiak. Rada Miejska z przewodniczącym p. Kabatem na czele stawiła się w komplecie wraz z członkami Magistratu.

— (Poświęcenie nowego kościoła.) Uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod nowo budujący się kościół katolicki pod wezwaniem św. Mikołaja odbędzie się dnia 13 bm. Na uroczystość tę przyjeżdża ks. biskup Laubitz z Gniezna.

— (Z Kółka Rolniczego.) Kółko Rolnicze w Mroczy obchodzi dnia 13 bm. 25-lecie swego istnienia wraz z poświęceniem sztandaru, którego dokona ks. biskup Laubitz z Gniezna. Po nabożeństwie wymarsz na dziedziniec strzelnicy, gdzie nastąpi wręczenie sztandaru i uroczyste posiedzenie w sali. Po południu odbędzie się w parku strzelnicy koncert z zabawą i strzelaniem do tarczy.

— * **Oborniki.** (Z życia młodzieży.) — I. okręgowy zlot XX. Okręgu S. M. P. odbył się dnia 6 bm. w Obornikach przy udziale 200 druhów zrzeszonych w stowarzyszeniach Oborniki, Modrze, Komorniki, Wiry, Pobiedziska, Wronczyn, Szreniawa, Mosina i Głuszyny. Uroczystości zlotowe poprzedziło uroczyste nabożeństwo, podczas którego patron Stow. miejscowego ks. Sobierajski wygłosił odpowiednie kazanie do młodzieży. Po nabożeństwie odbył się raport oraz defilada na Rynku przed ks. Jaroszem oraz miejscowemi władzami, poczem wyruszono w pochodzie przez miasto do ogrodu Bractwa Kurkowego na zebranie zlotowe. Zagaił je ks. dyr. Jarosz, oddając dalsze przewodnictwo ks. prob. Szymańskiemu z Obornik, który witał obecnych członków patronatu, przedstawicieli Okręgu Poznańskiego oraz wszystkich delegatów. Po wygłoszeniu przez ks. dyr. Jarosza referatu p. t. „Działalność S. M. P. i znaczenie zlotu", nastąpił popis śpiewacki oraz składanie życzeń. Telegramy nadesłali patron pozn. okr. ks. prał. Prądzyński i inspektor szkolny p. Grabowski. — Wspólnym śpiewem „Boże coś Polskę" zakończono obrady. Po południu odbyły się zawody sportowe na miejscowym stadjonie, poczem udano się na zabawę latową w ogrodzie. Wspaniała ta manifestacja młodzieży, jedna z największych jakie Oborniki widziały, napewno nie minie bez echa. Młodzież niewątpliwie jeszcze tłumniej zapisywać się będzie w szeregi S. M. P., a obywatelstwo starsze nie poskąpi swego poparcia dla poczynań młodzieży. Zarząd okręgowy w składzie: ks. Dzierzkiewicz — patron, Jakubowski Józef — prezes, Szczepaniak — sekretarz, Bączkowski — skarbnik, daje rękojmię, że tak jak dotąd praca w Okręgu postępować będzie raźno z korzyścią dla organizacji. (kg)

— * **Miłosław.** (Apel okręgowy Powstańców i Wojaków.) W dniu 6 bm. odbył się w Miłosławiu apel okręgu 17 (wrzesińskiego), na który stawiły się liczne zastępy powstańców i wojaków z Wrześni, Strzałkowa, Nekli, Gułtów, Kaczanowa, Witowa i samego Miłosławia. Władze okręgowe reprezentowali: prezes okręgowy por. Trawiński, komendant por. Skonieczny oraz dr. Jakowicz. Z ramienia Związku byli obecni prezes dr. St. Celichowski i sekr. gen. por. Kismanowski. Po nabożeństwie nastąpił raport na rynku, przemówienie okolicznościowe prezesa Związku, jak i komendanta okręgowego, poczem prezes Związku udekorował 24 powstańców odznaką powstańca zbrojnego. Osobna delegacja złożyła wieńce na grobie powstańców z 1848 r. Po obiedzie żołnierskim odbyły się zawody, oddzielnie dla rezerwistów i młodzieży przedpoborowej. W programie zawodów było strzelanie z broni małokalibrowej, oraz biegi. Zakończono je zabawą, podczas której przygrywała orkiestra 69 p. p. Władze związkowe wyraziły prezesowi okręgowemu jak i członkom zarządu podziękowanie za sprężysty i dobrze wykonany zlot okręgowy, który świadczy o stałym rozwoju okręgu wrzesińskiego.

— * **Borek.** (Z Rady miejskiej.) Od 4 lat już nie posiada miasto Borek burmistrza. Ostatniego burmistrza C. Michałowskiego zawieszono w urzędowaniu. Wojewódzki sąd administracyjny pozbawił go ostatecznie prawa piastowania urzędu burmistrza. Rada miejska na posiedzeniu z dnia 7 bm. dokonała wyboru nowego burmistrza. Został nim p. Dykczak Nikodem, dotychczasowy urzędnik starostwa w Koźminie. Wyboru dokonano na 12 lat.

— * **Roszków.** (Z życia młodzieży.) — Dnia 6 b. m. ks. prob. Gibasiewicz poświęcił w kościele parafjalnym w Siedleminie wspaniały sztandar S. M. P. z Roszkowa. Po uroczystym akcie przemówił sędziwy kapłan w serdecznych słowach do młodzieży, a słowa Jego, tchnące gorącą miłością Ojczyzny i młodzieży spowodowały, że w oczach starszych uczestników zabłysnęły łzy. W uroczystości uczestniczyły stowarzyszenia M. P. ze sztandarami z Jarocina, Potarzycy, Goliny, Ciświcy i Góry. S. M. P. w Roszkowie odznacza się nadzwyczajną ruchliwością i wydatną pracą pod przewodnictwem swego prezesa, kierownika szkoły p. Króla, to też z własnych sił umiało sobie sprawić piękny sztandar. Po obrzędzie kościelnym odbyło się składanie życzeń i wbijanie gwoździ pamiątkowych w sali szkolnej w Roszkowie i wręczenie sztandaru miejscowemu S. M. P. przez władzę związkową. W podniosłej uroczystości brał udział redaktor „Wielkopolanina" Edm. Bernacki, który S. M. P. złożył serdeczne życzenia dalszego rozwoju, a jako ojciec chrzestny sztandaru wręczył S. M. P. gwóźdź pamiątkowy od „Wielkopolanina". Przemówienia wygłosili m. in. ks. wikary Badura z Jarocina, prezes związkowy, a w końcu wzruszony patron ks. prob. Gibasiewicz. — Okrzyk na cześć Naj. Rzeczypospolitej Polskiej wzniósł prezes S. M. P. p. Król, poczem odśpiewano wspólnie hymn narodowy. Zaproszonych gości i chrzestnych przyjmowali z serdeczną gościnnością w imieniu S. M. P. w Roszkowie sympatyczni państwo Królowie obiadem, podczas którego wznoszono okolicznościowe toasty. Przebieg całej uroczystości był nadzwyczaj sympatyczny i pozostanie w miłej pamięci u wszystkich uczestników. (b)

— * **Żnin.** (Pożar.) W Czewujewie spłonął dom mieszkalny rolnika Bertholda Potrasa. Straty ocenia się na około 4 tys. złotych, a ubezpieczenie pokrywa tylko około tysiąc zł. Ogień powstał, jak się okazało, z powodu wadliwej budowy komina. (k)

PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ CZY JESTEŚ W SKLEPIE POLSKIM I CHRZEŚCIJAŃSKIM!

Pamiątki z Kongresu Eucharystycznego

Wielokrotnie zwracało się Obywatelstwo z prowincji do Komisji Kongr. Euchar. z prośbą o przesłanie pozostałych pamiątek po I. Krajowym Kongresie Eucharystycznym.

By życzeniu temu zadość uczynić i uprzystępnić nabycie cennych pamiątek, komisja finansowa Kongr. Eucharystycznego wysłała w okolice Gniezna, Trzemeszna, Mogilna, Strzelna i Inowrocławia kursora naszego p. Franciszka Stefańskiego z odpowiedniemi upoważnieniami w celu sprzedawania odznak, śpiewników oraz medali pamiątkowych. Cena za 1 odznakę wraz z śpiewnikiem 1,— zł.

Nie wątpimy, że wszyscy ludzie dobrej woli, którym nie było danem brać udziału w pięknej uroczystości Kongresu Eucharystycznego, skorzystają z okazji i drogocenne przedmioty nabędą na wieczną rzeczy pamiątkę.

25-lecie „Lutni" w Szamotułach

W dniu 13 b. m. obchodzi Koło Śpiewackie „Lutnia" w Szamotułach jubileusz z okazji 25-lecia swego istnienia. Obywatele szamotulscy sposobią się do tej uroczystości, chcąc przez to okazać, jak wielkie mają uznanie dla „Lutni". Jest to organizacja niemała liczy bowiem około 200 członków. Przyczyniła się ona wielce do podtrzymania ducha narodowego podczas niewoli pruskiej, a i nadal pracuje dla dobra Polski, szerząc pieśń polską po wszystkich jej rubieżach.

Jak się dowiadujemy, część uroczystości będzie transmitowana przez Radjo Poznańskie, a mianowicie: uroczyste nabożeństwo z kazaniem o godz. 10,15 — 11,30 z kolegjaty szamotulskiej i popisy chórowe (w których występuje około 600 śpiewaków) o godz. 17 — 19,30 z ogrodu hotelu „Eldorado". W programie m. in. motet „Witaj śliczna i dziedziczna Szamotuł Pani", skomponowany specjalnie na tę uroczystość przez prof. Feliksa Nowowiejskiego.

RADJO

Programy radjofoniczne

Sobota, dnia 12 lipca 1930 r.

Poznań (335 m) godz. **7.00** gimnastyka poranna (prof. Józef Waxmann); godzina **13.05** koncert gramofonowy; godz. **16.55** kurs wyższy języka angielskiego (wykł. dr. Arendt lekt U. P.); godz. **17.15** odczyt dziennikarski; godz. **17.55** „Żywe słowo" w układzie i wygł. p. Stanisławy Wysockiej, art. dram. T. P.; godz. **18.00** audycja dla dzieci (transmisja z Wilna); godzina **19.15** Ze świata kobiecego (wygł. p. Sabina Kazanowska); godz. **19.30** interludjum muzyczna w wyk. Klubu Mandolinistów „Mozart"; godz. **19.55** Hallo! Hallo! Międzynarodowa Wystawa Komunikacji i Turystyki; godz. **20.01** „Dokoła Poznania" (kwadrans informacyjny); godz. **20.15** koncert z Warszawy; godz. **22.00** sygnał czasu; godz. **22.15** gawęda reporterska; godz. **22.30** muzyka taneczna z rest. „Carlton".

Katowice (409 m) godz. **12.05** koncert gramofonowy; godz. **16.20** koncert gramofonowy; godz. **18.00** audycja dla dzieci (P. R. Wilno); godz. **18.15** słuchowisko; godz. **18.30** koncert; godz. **19.30** feljeton p. t. „Polska wieś w Turcji"; godz. **19.45** intermezzo muzyczne; godz. **20.15** koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej w Warszawie; godzina **22.00** feljeton p. t. „Ludzie za szybą" — odczyta p. Helena Buszyńska (P. R. Warszawa); godz. **23.00** muzyka taneczna.

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** muzyka gramofonowa; godz. **16.15** muzyka gramofonowa; godz. **17.35** „O nadzludzkich wysiłkach i gigantycznych zamiarach w dziedzinie komunikacji" — inż. E. Porębski; godz. **18.00** transmisja z Wilna. Audycja dla dzieci i młodzieży; **19.20** płyty gramofonowe; godz. **19.45** Centralne Tow. Organizacji i Kółek Rolniczych do swych członków i ogółu rolników; godz. **20.15** koncert z Doliny Szwajcarskiej; godz. **23.00** muzyka taneczna.

Przerwa w działalności „skrzynki rolniczej". W okresie letnim, począwszy od 10 lipca do 17 sierpnia skrzynka rolnicza radjostacji warszawskiej zawiesza swą działalność.

Niedziela, 13 lipca 1930 r.

Poznań (335 m) godz. **10.15** transmisja nabożeństwa z Kolegjaty w Szamotułach (Wlkp.) podczas którego chóry odśpiewają unisono „Bogu Rodzica" F. Nowowiejskiego, kazanie wygł. ks. radca B. Kaźmierski z Szamotuł; godz. **12.00** Godzina Wołynia Program: Pieśni w wykonaniu chóru wołyńskiego. Odczyt o Wołyniu wygł. prof. Limanowski z Wilna. Pieśni regjonalne odśp. Chór wołyński. (Transmisja na Warszawę); godz. **13.00** odczyt rolniczy; godz. **13.20** odczyt rolniczy; godz. **13.40** wykład dla gospodyń; godz. **17.00** uroczystość jubileuszowa koła śpiewackiego „Lutnia" Szamotuły. (Transmisja z Szamotuł). Inauguracja Zjazdu i występ chórów ogólnych: 1. „Jeszcze Polska nie zginęła" unisono z towarzyszeniem orkiestry. 2. „Z. Mazowiecka" B. Dembiński — St. Kwaśnik, — chór mieszany (orkiestra). 3. „Ojczyzna" F. Nowowiejski, chór mieszany (z orkiestrą). 4. Zawody poszczególnych chórów; godz. **19.45** koncert gramofonowy; godz. **20.00** kwadrans literacki z Warszawy; godz. **20.15** interludjum muzyczne; godz. **20.30** koncert muzyki rosyjskiej. Wykonawcy: Ork. Radja Poznańskiego. Anna Krupowiczówna (sopran); godz. **22.00** Rewja z Teatru „Wesoły Wieczór". (Transmisja z Warszawy); w przerwie sygnał czasu oraz komunikaty PAT i sportowe.

Katowice (409 m) godz. **10.15** nabożeństwo z kościoła pod wezwaniem Najświętszej Marji Panny w Wielkich Piekarach na Śląsku; godz. **12.00** Godzina Wołynia; godz. **15.00** ks. prałat Józef Gawlina: Z cyklu wykładów religijnych: — „Akcja katolicka w Polsce"; godz. **15.40** koncert popularny w wyk. Tria; godz. **17.25** koncert Reprezentacyjnej Orkiestry Policji Państwowej w Warszawie; godz. **19.05** transmisja z Ogrodu Zoologicznego w Warszawie; godz. **20.00** kwadrans literacki (P. R. Warszawa); godz. **20.15** koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej w Warszawie; godzina **22.00** rewja z teatru „Wesoły wieczór" w Warszawie.

Warszawa (1412 m) godz **10.15** nabożeństwo z Katowic; godz. **12.00** transmisja z Poznania; godz. **15.30** „O konkursach" — wygł. inż. W. Tarkowski; godz. **15.50** muzyka; godz. **16.00** „Czyszczenie i przygotowanie ziarna do siewu" — wygł. prof. rekt. Biedrzycki; godz. **16.20** muzyka; godz. **16.30** „Uprawa i nawożenie ozimin" — wygł. inż. Jan Mierzejewski; godz. **16.50** koncert; godzina **17.25** koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Policji Państwowej; godz. **19.05** transmisja z Ogrodu Zoologicznego; godz. **19.45** płyty gramofonowe; godz. **20.15** koncert z Doliny Szwajcarskiej; godz. **23.00** muzyka taneczna z restauracji „Oaza".

Żydzi w R. P.

Z kół radjosłuchaczy z Pomorza otrzymujemy poniższe pismo:

Słuchając w sobotę wieczorem audycji Radja Poznańskiego byłem niemile zdziwiony i oburzony następującym faktem: otóż około godz. 22,30 usłyszałem przedewszystkiem wyraźną rozmowę prowadzoną w języku niemieckim — trwało to kilka sekund; następnie jakiś męski głos zapowiada: za chwilę nastąpi transmysja muzyki tanecznej z winiarni „Carlton" w wykonaniu.... itd. Kwiatków takich radjosłuchaczy mieli tego wieczoru całą masę jak „foxtrot amerykańskie" itp. Sądzę, a raczej twierdzę, że Radjo Poznańskie doskonale wiedziało przed wstawieniem tej transmisji do programu sobotniego, że orkiestra grająca we wspomnianej kawiarni ma w swym składzie żywioły pasorzytne, poprostu mówiąc żydowskie.

Mam nadzieję, iż na przyszłość uwolni nas Radjo Poznańskie od słuchania żargonu, którego żaden z radjosłuchaczy Ziem Zachodnich nie rozumie.

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś, w piątek „Wesoła wdówka". W sobotę, 12 bm. „Żydówka" z pp. Kisielewską, Perkowiczem i Zatheyem; kapelmistrz p. Leszczyński. W partji Racheli wystąpi p. Marynowicz. W niedzielę, 13 bm. pod kierunkiem dyr. Wojciechowskiego „Straszny dwór" z pp. Fedyczkowską, Marynowicz, dr. Roesslerówną, Drabikiem, Karpackim, Romanowiczem, Urbanowiczem i Wawrzynieckim. W poniedziałek, 14 b. m. „Frasquita" z pp. Fontanówną, Grabowską, Bratkiewiczem, Raczkowskim i Sendeckim; kapelmistrz p. Latoszewski. We wtorek, 15 bm. „Lohengrin".

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś świetna i przezabawna komedja słynnej spółki autorskiej Flersa i Caillaveta p. t. „Osiołkowi w żłoby dano..." z gościnnym występem znakomitego artysty i reżysera Teatru Polskiego w Warszawie Aleksandra Węgierki w roli głównej i p. H. Cieszkowską w roli Michaliny. To prawdziwe arcydzieło francuskiego dowcipu, zaprawionego wielką mądrością życiową, cieszy się ogromnem i niesłabnącem powodzeniem.

Jutro po raz ostatni najlepsza i najwspanialsza komedja Bernarda Shaw'a p. tyt. „Pygmalion". Komedja ta w oryginalnem ujęciu reżyserskiem A. Węgierki i świetnej interpretacji artystycznej całego zespołu z A. Węgierką i H. Cieszkowską na czele składa się na całość o rzadko spotykanej wartości artystycznej.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Wesoła wdówka".
Sobota, 12. 7. „Żydówka".
Niedziela, 13. 7. „Straszny dwór".
Poniedziałek, 14. 7. „Frasquita".
Wtorek, 15. 7. „Lohengrin".
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Kasa zamawiań otwarta tylko w Teatrze Wielkim od 10 do 17.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Osiołkowi w żłoby dano..." — Gośc. występ Al. Węgierki.
Sobota, 12. 7. „Pygmaljon". — Gościnny występ A. Węgierki.
Niedziela, 13. 7. „Carewicz". — Gościnny występ A. Węgierki.
Początek o godzinie 8 wieczorem.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

TADEUSZ ZIELIŃSKI DO ŚWIATA CYWILIZOWANEGO

Na swym niedawnym pięćdziesięcioleciu doktoratu dziękował Tadeusz Zieliński nauce polskiej i światowej za objawy uznania i czci jakie mu złożono. Wspaniałą tę przemowę przez Zielińskiego obecnie spisaną, podajemy w przekładzie, na pamiątkę uroczystości, której światowy zasięg okrył chwałą naszą kulturę.

Tadeusz Zieliński w 50-tym doktoratu swego roku kolegom, przyjaciołom, gościom śle pozdrowienie przemnogie.

W tym dniu uroczystym, który zamyka 50-lecie mej pracy naukowej, komuż przedewszystkiem mam dług wdzięczności spłacić, jeżeli nie Uniwersytetowi Warszawskiemu, który przed 10 laty mnie niby rozbitka, po utracie wszystkich niemal długiej pracy owoców, przyjaźnie przygarnął, przygarniętego aż dotąd niesłabnącą otacza życzliwością i — jeżeli Bóg pragnieniom mym pobłogosławi — przez tę resztkę co mi jeszcze zostaje żywota, przy sobie zatrzyma? Abym nie miał co do tego wątpliwości, ofiarował mi on najwyższy, jakim rozporządzał, dar — swój doktorat honorowy i przez to związał mnie ze sobą jeszcze ściślejszemi węzłami. Jak jemu za to jestem nieskończenie wdzięczny, jak również wszystkim innym uniwersytetom polskim, krakowskiemu i lwowskiemu, wileńskiemu i poznańskiemu, które, idąc tą samą życzliwości drogą, przez ofiarowanie mi tejże godności akademickiej za swego mnie uznały członka.

Przy nich uważam za niezbędne umieścić tych niezliczonych współobywateli moich, teraźniejszych i przyszłych, którzy nie dali upłynąć temu dniu bez przysłania mi, w ten czy inny sposób, swego pozdrowienia i wyrażenia swej ku mnie miłości. Mówię „przyszłych", gdyż wśród powszechnych gratulacyj ze szczególną przyjemnością wyróżniłem głosy — jak się sami nazywają — „maluczkich". Jeżeli ci z czasem, doszedłszy do dojrzałości, zachowają o mnie niejakie wspomnienie, życie moje, tak mi się widzi, nie było daremnem.

Los jednak tak zrządził szczęśliwie, że wypada mi także złożyć podziękę i tym ludziom bardzo licznym, którzy na ziemiach, bądź sąsiednich, bądź nawet bardzo odległych, w tym dniu szczęśliwym o mnie pamiętali. Jeżeli tedy wolno jest każdemu człowiekowi szlachetnemu nawet wśród najbliższych największą jednak cześć okazać braciom, wolno będzie i Polakowi w danej okoliczności na przedniejszem położyć miejscu tych, których ze względu na krwi słowiańskiej wspólność za pobratymców swych uważać. Z tem większą przeto radością ujrzałem wśród gości naszych przedstawicieli narodu czesko - słowackiego, którzy i doktoratem honorowym na zlecenie Uniwersytetu Brneńskiego mnie uczcili i w wygłoszonej na moją cześć mowie to, co było zawsze wyznaniem mojem, potwierdzili, a mianowicie, że trzecie odrodzenie świata winniśmy dać my Słowianie. Nie wątpię, że do nich się przyłączy także i wschodnia sąsiadka nasza, skoro tylko po burzy znów jej słońce zaświeci.

Choć bowiem stamtąd bardzo nieliczne doszły do mnie głosy, niemniej jednak, że niezupełnie pamięć o mnie zatraciła się wśród tych, którym przez lat 40 pracę mą poświęcałem, dowodzą niezliczone synów jej świadectwa, które z opłakanego ich rozproszenia do mnie wpłynęły. Nie wolno mi również pominąć tutaj narodu ukraińskiego, którego pieśni słodkie niegdyś nad kolebką moją brzmiały. Cóż dalej nam powiedzieć o narodach jugosłowiańskim i bułgarskim? Z ich gościnności braterskiej niedawno korzystałem i jeszcze dziś tej gościnności wspomnieniem, przez pozdrowienie odświeżonem, się cieszę. Do tych narodów czysto słowiańskich przybywa jeszcze naród łotewski, którego przedstawiciele wśród gości naszych widzę tem miłej, że wiem, iż jest on ze mną węzłem wspólnie odbytych studjów związany. O jakbym pragnął móc na tem miejscu wymienić także ten naród, co pokrewieństwem języka i pochodzenia jest mu tak bliski! Widzę jednak, że z cierpliwością i — póki można — z miłością wyczekiwać należy, aż błąd ustąpi prawdzie, a nienawiść — miłości.

Do tejże rodziny zaliczyć mi wolno dwa narody, położeniem geograficznem z powyższemi, językiem zaś ze sobą złączone, — mówię o estońskim i węgierskim. Z nich pierwszy i przedstawiciela swego do nas przysłał, osobiście mi bardzo drogiego i niewątpliwie także ozdobiły mnie godnością akademicką, gdybym jej przedtem, jak mu to wiadomo, nie był uzyskał, ostatni i przez pisma wymowne i przez swego przedstawiciela przypomniał mi swoją u niego gościnę, kiedy się przekonałem, że życie, którego, jak naród ten twierdzi, poza jego granicami niema wcale, istotnie w jego granicach najżywszem bije tętnem.

Jednak jeszcze szerzej myśl roztoczyć nakazują mi tak liczne i cenne pozdrowienia ze wszystkich stron pochodzące — od Japonji na najdalszym Wschodzie do Kalifornji na Zachodzie najdalszym, i od chłodnych fal Finlandji i Norwegji, do Palestyny i Egiptu piasków gorących. Wśród tych ziem na miejscu pierwszem niech mi wolno będzie wymienić te, które dla filologa są ojczyzną drugą, t. j. Helladę i Italję. Pierwsza, cieszy mię to bardzo — nie zapomniała o tym zaszczycie, którego mi niegdyś ateńska społeczność akademicka udzieliła, z drugiej aż do dni ostatnich otrzymałem tyle zaszczytnych dowodów przyjaźni.

Po wyłączeniu tych dwóch krajów, pozostałym, już bez żadnego porządku, jak którego nazwa na myśl mi przyjdzie, należne oddam dzięki. Żywo mam w pamięci, że wśród filologów Francji prace moje, gdzieindziej podawane w wątpliwość, już dawno coś nie coś znaczyły i cieszę się widząc, że przy tem zdaniu pozostali oni i dziś. Z Francją alfabet i geografja sposobem tajemniczym skojarzyły Germanję. W niej i mistrzów znalazłem, których pamięci zawsze będę wierny, i przyjaciół, którzy sojusz przyjaźni przez całe zachowali życie. Z jej uniwersytetów jeden — mówię o mej macierzy lipskiej — jak przed 50 laty doktoratu mi udzielił, tak obecnie przez wznowienie tego zaszczytu także wdzięczność moją wznowił. Stąd łatwe otwiera mi się przejście do szlachetnej Anglji. Gdy o Anglji mówię, to oprócz Akademji Brytyjskiej, która niedawno mnie za swego członka uznała, myślę prawie wyłącznie o Oxfordzie, tym grodzie ukochanym, gdzie również doktorem honorowym zostałem, i o tych, którym wiem to z pewnością — wdzięczną po sobie pamięć zostawiłem.

Za Anglją niech podąża, jak to się mówi, „po angielsku mówiąca" Ameryka, — troskom materjalnym nie tak już całkowicie oddana, przeciwnie niech u siebie także i studjom klasycznym nieco udzieli miejsca, w nich zaś niech i o moich pamięta, zgodnie z tem, czegom się z pism jej z radością dowiedział. Wracając do Europy, pragnąłbym wyciągnąć rękę do filologów Holandjj, z których najmilszego — boleję nad tem bardzo — niedawno śmierć mnie i moim wydarła, przedewszystkiem do tych z Gröningen, którzy mi niegdyś praw społeczności akademickiej udzielili, — następnie zaś do filologów Belgji tak z wolnej wszechnicy w Brukseli, jak z uniwersytetów w Louvain i Liège. I aby pozostać w granicach tegoż świata romańskiego, niech mi wolno będzie, pozdrowiwszy po drodze kwitnące Austrji i Szwajcarji uniwersytety, wspomnieć o najdalej położonej Rumunji, z gościnnego przyjęcia również mi dobrze znanej, i o ostatniej w tym szeregu, lecz bynajmniej nie w mojem sercu, Hiszpanji, — w niej zaś o społeczeństwie i uniwersytecie w Barcelonie i o profesorze jego Janie Estelrich, niezmordowanym studjów klasycznych wśród katalonów propagatorze. Jeżeli w tak długim najmilszych mi przyjaciół szeregu jego jednego po imieniu wymawiam, ma to swe źródło w tem, że innym — zawdzięczam mego życia ozdoby, coprawda, bardzo cenne i drogie, jemu zaś — życie same, jego roztropnością ze szponów śmierci wydarte.

Że prawdą jest to, co u Greków weszło w przysłowie, iż słońce nawet zachodzące jest mimo wszystko słońcem, w tym zwłaszcza dniu z radością i wdzięcznością poznałem.

Przełożył z łaciny

Witold Klinger.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Nagroda naukowa m. Lwowa. Nagrodę naukową m. Lwowa, im. B. Dybowskiego za działalność na polu nauk matematyczno - przyrodniczych przyznano w rb. prof. Uniwersytetu Jana Kazimierza p. Stefanowi Banachowi. Prof. Banach jest wysoko ceniony tak w kraju jak i zagranicą, głównie dzięki swym pracom z zakresu analizy funkcjonalnej: tak np. pewna klasa przestrzeni abstrakcyjnych znana jest w literaturze naukowej jako „espaces de M. Banach" (por. M. Fréchel Les espaces abstraits p. 141), istnieje również bardzo naiwne twierdzenie w topologji noszące nazwę „twierdzenie Banacha". Prof. Banach jest także, wraz z prof. H. Steinhausem, założycielem i redaktorem czasopisma Studia mathematica, poświęconego w pierwszym rzędzie analizie funkcjonalnej. Wyrazem uznania dla twórczej działalności prof. Banacha jest fakt, iż mimo młodego wieku, jest od szeregu lat członkiem Polskiej Akademji. (W. Ś.)

POLONICA FRANCUSKIE

Ejsmond po francusku. Pod tytułem „En Foret" ukazał się właśnie, prawie równocześnie z tragicznym zgonem Juljana Ejsmonda, przekład francuski jego „W puszczy", zatytułowany „En Foret". — Przekładu dokonali pp. Franck, L. Schoell oraz M. Heinzel, przedmowę napisał Piotr Leheude. Na ładnym papierze wydany tomik wyszedł nakładem paryskiego Oddziału Gebethnera i Wolffa. Przepiękna książka nieodżałowanego poety dotrze w ten sposób do publiczności francuskiej. W przedmowie p. Leheude daje charakterystykę Ejsmonda jako poety kniei, oraz mówi o Polsce, jako o raju dla myśliwych, zwłaszcza na Polesiu. „Na wschodzie Polski — pisze na początku przedmowy — rozciąga się kraj bajeczny. Pokrywają go bezmierne knieje, przerznięte bagnami i głębokiemi rzekami, po których krążą... statki wojenne; bo Polska broni tam swoich granic lądowych za pomocą floty!". (ln)

TEATR

Druga wędrówka „Domu Kobiet". Z Warszawy piszą nam: Ukończył swoje pierwsze całomiesięczne tournée Nałkowskiej „Dom Kobiet" w wykonaniu zespołu Teatru Polskiego z p. Przybyłko-Potocką i Siemiaszkową na czele. W Krakowie dano 5 przedstawień, we Lwowie 6, poza tem przejechano Polskę od Bielska po Wilno, odwiedzając 18 miast. Na jesieni odbędzie się druga wędrówka, tym razem na Pomorze. (tw)

Teatr w Grodnie. Z Wilna donoszą nam: Na dzierżawę teatru miejskiego w Grodnie, który tyle smutnych przejść już ma za sobą, zgłosiło się kilku kandydatów. Rozpoczął ich szereg Związek Artystów Scen Polskich, który zamierza ile możności wszędzie podciąć prywatne inicjatywy i skupić w swojem ręku jak najwięcej scen. Narazie jest dzierżawcą tylko jednej: wileńskiej. Zgłosił się też z Poznania artysta dramatyczny p. Chmurkowski, wreszcie p. B. Skąpski. Dzierżawa została przyznana p. Skąpskiemu. (tw)

MUZYKA

Profesor Stanisław Kazuro dyrektor warszawskiej Kapeli Ludowej i profesor Konserwatorjum Państwowego w Warszawie został mianowany dyrektorem Seminarjum Nauczycielskiego Muzycznego przy temże Konserwatorjum. Jak wiadomo, po najnowszej reorganizacji, Konserwatorjum warszawskie ma cztery działy: Akademję muzyczną, Szkołę średnią, Seminarjum nauczycielskie oraz Szkołę dramatyczną. Dyrektorzy poszczególnych oddziałów oraz profesorowie zwyczajni, tworzą, wraz z rektorem Akademji, senat Konserwatorjum.

RUCH REGJONALISTYCZNY

Łowickie muzeum regjonalne. Z Warszawy piszą nam: Doroczne zebranie zarządu Muzeum Łowickiego im. W. Tarczyńskiego wykazało, że muzeum się rozwija stale. Obecnie posiadany lokal nie może pomieścić wszystkich zbiorów, tak, że np. zbiory etnograficzne Tow. Krajoznawczego przechowuje się w magazynach. W najbliższym czasie uzyska muzeum więcej ubikacyj. Jeden z pokoi poświęcony będzie na archiwalja miasta Łowicza i bibljotekę dzieł, wydawanych w Łowiczu, drugi na pamiątki rodziny Tarczyńskich.

Przemysł ludowy na Wołyniu. W Łucku na Wołyniu powstało Tow. Popierania Przemysłu Ludowego. Celem jego jest podtrzymanie miejscowego przemysłu a także noszenia strojów ludowych, które coraz bardziej zanikają, tak, iż niedługo znane może będą jedynie jako zabytki muzealne. Przemysł miejscowy jest dość różnorodny: drzewny, tkacki, odzieżowy, skórzany, garncarski i żelazny. Są jeszcze i inne rodzaje, ale w bardzo małych rozmiarach. Ilościowo, bodaj, że przemysł wołyński stoi w Polsce na pierwszem miejscu, jakościowo jednak ustępuje wyrobom Podhala, Podkarpacia i ziemi łowickiej. Może jednak Towarzystwo wpłynie na jego rozwój i podniesienie. (J. St.)

WSRÓD ŻYWYCH KAMIENI

SKARBIEC I ZBROJOWNIA ODNOWIONEGO WAWELU

Kraków, 7 lipca.

Niedługo już parterowe sale zamku, w narożniku obok Kurzej Stopki otwarte zostaną dla szerokiej publiczności i każdy będzie mógł zwiedzić i podziwiać umieszczone tu zbiory. Bezcenne pamiątki dawnego skarbca i zbrojowni królewskiej, rewindykowane z Rosji powróciły na miejsce dawnego swego pobytu; są już posegregowane i rozmieszczone w pięknych salach. Jest na co patrzeć, jest co podziwiać.

Już w sieni, udekorowanej wspaniałemi arrasami wawelskiemi, widzimy wspaniałą kolekcję broni siecznej i palnej, kilka mniejszych armat oraz starodawne zbroje. Zwracają tu uwagę zabytkowe okazy broni siecznej z XIII i XIV wieku. Świetnie zachowana jest kompletna zbroja rajtarska z XVII wieku, dookoła ścian stoją półzbroje polskie, w gablotkach widzimy kolekcję broni palnej: pistolety oraz sześć strzelb bogato zdobionych z XVII i XVIII wieku. Od sklepienia zwieszają się dwie chorągwie cechowe.

W sąsiedniej sali zwraca przedewszystkiem uwagę olbrzymia chorągiew turecka zdobyta przez Jana Sobieskiego w bitwie pod Parkanami. Dookoła ścian stoją piękne zbroje, a wśród nich najcenniejsza — kompletna zbroja karacenowa należąca kiedyś do malarza Orłowskiego. Widzimy dalej cenne rzędy polskie wysadzane drogiemi kamieniami, obijane aksamitem, złocone. Jest tu jeszcze buńczuk turecki z pod Wiednia i oryginalna tarcza turecka t. zw. kałkan, trzcinowa, owijana metalowemi nićmi.

Trzecia sala, której ściany ozdobione są arrasami Stanisława Augusta, mieści cztery sarkofagi rodziny Sieniawskich, cynowe z XVII wieku, ornamentowane rzeźbami Hanusza Pfistera z Wrocławia. Ze sklepienia zwieszają się pamiątkowe chorągwie: pierwsza — chorągiew nadgrobna z XVI wieku, dalej — chorągiew konfederacji mieszczan krakowskich przeciw Szwedom z roku 1657, trzecia wreszcie — chorągiew hetmana Wacława Rzewuskiego, ozdobiona herbem Krzywda. W skrzyni skarbcowej z XVIII wieku leżą dwie buławy: srebrna, złocona, wysadzana turkusami należała do tegoż Rzewuskiego, druga — wschodni buzdygan — ma być buławą Stefana Czarnieckiego.

Wchodząc do pierwszej z wawelskich sal gotyckich znajdujemy się w namiocie tureckim, rozpiętym od stropu. Jest to zdobyczny namiot z pod Wiednia, dawniej własność rodziny Potockich z Olszy. Podłoga na miotu pokryta dywanami, z których najcenniejszy pochodzi z fabryki polskiej w Tulczynie z początków XVIII wieku.

Po schodach marmurowych wchodzimy z sieni do wielkiej sali gotyckiej Kazimierza Wielkiego. Tutaj mieścił się dawniej skarbiec koronny. Na środku stoi stół, przykryty serwetą Katarzyny Austrjackiej, żony Zygmunta Augusta. Na serwecie wyhaftowane herby Polski, Litwy, Sforzów i Habsburgów. W pięknych skrzyniach rozłożono w tej sali najcenniejsze okazy broni siecznej.

W sali Władysława Jagiełły i Jadwigi umieszczono najcenniejsze relikwie polskie. W wysokiej gablocie na środku sali spoczywa Szczerbiec, koronacyjny polski miecz. Nad nim od sklepienia zwisa trójzębna chorągiew państwowa Zygmunta Augusta z herbem państwa, otoczonym mniejszemi herbami województw. Wniosłe uczucie ogarnia człowieka, gdy stanie w tej pięknej gotyckiej sali, nie mieszczącej nic więcej prócz tych cennych pamiątek narodowych, pamiątek dawnej potęgi i chwały.

Przechodzimy wreszcie do sali parterowej w wieży Zygmunta III. Tutaj rzuca się przedewszystkiem w oczy pomieszczony w gablocie szklanej czarny aksamitny płaszcz haftowany w złote lilje burbońskie. To płaszcz orderu św. Ducha, przysłany przez Ludwika XIV Sobieskiemu. Obok olbrzymi miecz, ofiarowany temuż przez papieża Innocentego po zwycięstwie pod Wiedniem, dalej kapelusz, szyty perłami z wyobrażeniem św. Ducha i wspaniały pas haftowany z ornamentem renesansowym. Przy ścianach stoją halabardy z herbami króla Wiśniowieckiego. Kr.

Wspaniały pokaz samochodów

I.

Dziś kiedy koń jako siła pociągowa znika z ulic miasta musimy zwrócić baczniejszą uwagę na maszyny, które konie zastępują.

Nie trzeba zdaje się nikomu tłomaczyć jak wielkie usługi w obecnym „wyścigu pracy" oddaje nam samochód. Polska pozostaje jeszcze daleko w tyle za różnemi państwami pod względem posługiwania się automobilami. Z każdym jednak dniem, robimy duże kroki naprzód; z każdym dniem przybywają do rejestru dziesiątki samochodów osobowych i ciężarowych.

Niejeden zadaje sobie pytanie: czego właściwie żądać należy od samochodu?

Odpowiedź nie jest trudna. Samochód winien być: 1. trwały, 2. ekonomiczny, 3. przystosowany do naszych dróg. Ze smutkiem przyznać musimy, że nasze drogi pozostawiają jeszcze wiele, wiele do życzenia. Radość jednak ogarnia serca automobilistów kiedy widzą sterty tłuczonych kamieni, przygotowanych do naprawy tych dróg.

Gdy się przegląda prospekty, cenniki i t. d. każdy samochód wydaje się nam odpowiedni i każdy z nich, sądząc z barwnych rycin, pragnęlibyśmy posiadać. Chcąc jednak uniknąć później przykrego rozczarowania, lepiej każdy obejrzeć gruntownie, wypróbować go, przejechać po lepszych i gorszych drogach. Mamy obecnie niezwykłą okazję dokładnego zbadania wad i zalet różnych fabryk i typów samachodów, do rozmaitych przeznaczone celów.

M. W. K. T. ofiarowała na ten cel 12.000 mtr. kwadr. i przyznać trzeba wystawcom, że naprawdę pokazali wszystko, co tylko fabryki miały najlepszego, ostatni wytwór elegancji, najwyższy stopień techniki, przy zastosowaniu do codziennego życia.

Patrząc na te cuda techniki z prawdziwą przyjemnością odbywa się wędrówkę po bogatym dziale samochodowym, by opisać wyroby poszczególnych firm oraz ich możliwość w zastosowaniu do naszych potrzeb.

II.

Bardzo efektowne stoisko zajmuje czeska firma „Skoda". Całe podwozie tej marki może każdy łatwo obejrzeć wskutek umieszczenia na osi około której, dzięki motorowi, się obraca. „Skoda" wyrabia samochody 4—6 i 8-cylindrowe, osobowe oraz ciężarowe od 1½ do 6 tonn. Samochody te prócz wytwornej linji ładnie wyglądają na drodze. Posiadają one kilka zalet, które dla automobilisty są b. ważne, przedewszystkiem niezwykle łatwy do odjęcia karburator, który jest przytwierdzony specjalną śrubą, będącą zarazem kluczem do rozkręcania w nim wszystkich śrubek. Prócz tego są duże ułatwienia dla kierowcy przez umieszczenie przy sterze przyrządów do zmiany światła, sygnału, wskaźnika, tak, że prowadzący nie potrzebuje w czasie jazdy odrywać ręki od steru (jak to obecnie się praktykuje) przez co zwiększa się bezpieczeństwo.

Samochody tej marki zużywają minimalne ilości benzyny oraz oliwy na 100 klm np. typ 422 — 6½ ltr. benzyny, typ 430 — 6½ ltr., typ 645 — 13 i pół ltr., typ 860 — 13 i pół ltr. Prócz powyższych zalet posiadają jeszcze i te, że są doskonale przystosowane do naszych warunków, wiemy bowiem doskonale, że w Czechach drogi są również bardzo problematycznej wartości. Podwozie wykonane z najlepszych materjałów, tak, że jest gwarancja wytrzymałości.

Wozy autobusowe zaopatrzone są w hamulce pneumatyczne (powietrzne), które działają na wszystkie 4 koła. Traktory „Skody" przy szybkości 15 klm. na godz. uciągną do 18 tonn wagi. Wydajność pracy przy orce wynosi przy 10 godzinnym dniu pracy 11 mórg oranej, przy głębokości 9 cali, ziemi. Koszt zorania 1 morgi 3,50 gr, waga jednak przeszło 2.000 kg stanowi znak zapytania i czy nie będzie ugniatała w roli t. zw. podglebia.

Mercedes Benz. Na pierwszy rzut oka pociąga tu już „praszczur" samochodów z roku 1881 pierwsze auto na świecie, zbudowane przez inż. Daimlera. Obok stoi śliczny wóz, ostatni wyraz techniki o sile 160/200 MK z kompresorem. Model z 1881 r. „pożerał" na godzinę 15 do 18 klm. najnowszy natomiast „wyciąga" ponad 200.

Przewrót w dziedzinie automobilizmu wywołał wystawiony motor systemu Diessla, ulepszony przez Benza, który uzyskał patent światowy za t. zw. przedkomorę do spalania. Jako paliwo służy tu najzwyczajniejsza ropa naftowa wprost z kopalni w stanie nieczyszczonym używana. System zapalania nadzwyczaj łatwy: za pociśnięciem guziczka przez 18 sekund rozgrzewa się opornik, umieszczony około przedkomory do spalania i kiedy puścimy w ruch starter — motor zaskakuje. Ropa wtryskiwana jest do przedkomory pod ciśnieniem atmosferycznem i dzięki przedkomorza spala się całkowicie. Chłodzenie odbywa się za pomocą wody.

Koszta utrzymania, w stosunku do motorów benzynowych wynoszą zaledwie 75%.

Na specjalną uwagę zasługują wozy przeznaczone do polewania ulic, dla straży ogniowych i t. d. Zbiorniki do wody wykonane są z gwarantowanego aluminium.

Do typu „Nürburg" 8 cyl. 18/80 MK należy p. i. wóz podarowany Ojcu św. w b. roku. Wóz 6 lub 8-osobowy o luksusowem wykonaniu, rozwija szybkość 140 klm, zużywając 18 litrów benzyny na 100 klm. W. Ch.

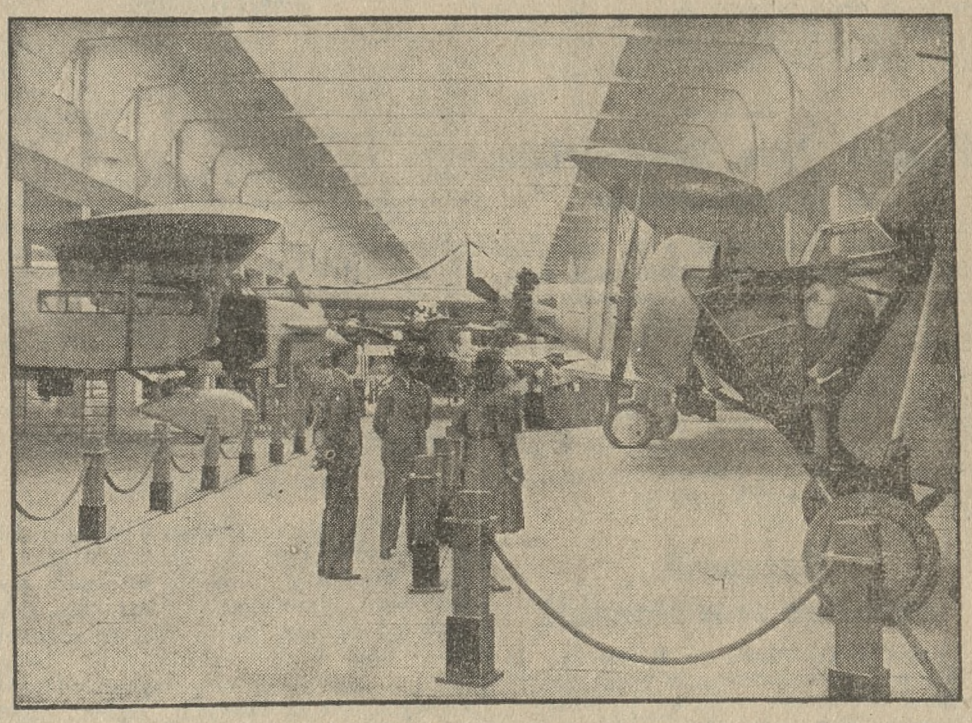

W dawniejszym pawilonie włókienniczym mieści się wystawa lotnictwa krajowego. Pokaz ten zgromadził 30 samolotów różnych typów. Oprócz tego znajdujemy kilkanaście awionetek i samolotów myśliwskich.

Ogólnopolski kongres autobusowy

Kongres ten odbędzie się w Poznaniu w dniach 21 i 22 b. m. Biuro informacyjne czynne od dn. 20 lipca od godz. 12 mieścić się będzie w siedzibie Wielkopolskiego Związku Przedsiębiorstw Autobusowych, ul. Kantaka 1. Program obrad jest następujący:

21 lipca godz. 10 do 13 a) otwarcie i zagajenie kongresu, b) ukonstytuowanie się prezydjum, c) przemówienia powitalne, d) uchwalenie regulaminu obrad dla plenum i sekcyj, e) podział na sekcje i wybory przewodniczących oraz sekretarzy sekcyj. Godz. 13 do 21 prace w sekcjach. Godz. 21 wspólna kolacja.

22 lipca od godz. 10 do 15: plenarne posiedzenie, powzięcie uchwał, wybory władz centralnego związku organizacyj przedsiębiorstw autobusów R. P. i zamknięcie kongresu. Zwiedzanie wystawy, ewentualne wycieczki i t. p.

Dla rozpatrzenia poruszonych spraw kongres wyłoni następujące sekcje: 1. prawną, 2. techniczno-eksploatacyjną, 3. drogową, 4. miejskich komunikacyj samochodowych, 5. organizacyjną. Podział referatów i spraw, wniesionych na kongres do zreferowania na terenie poszczególnych sekcyj, przedstawia się następująco:

1. Sekcja prawna. A. Rozwój komunikacji autobusowej w Polsce i obecny jej stan prawny. B. Projekt koncesjonowania przedsiębiorstw autobusowych. C. Projekty uruchomienia państwowych przedsiębiorstw autobusowych.

2. Sekcja techniczno-eksploatacyjna. A. Potrzeby komunikacji autobusowej, oraz jej urządzeń. B. Projekt znowelizowania rozporządzenia z dnia 17. IV. 1929 r. C. Normalizacja budowy nadwozi autobusowych, oraz przyjęcie oficjalnych kolorów dla komunikacji autobusowej prywatnej. D. ustalenie kilku zasadniczych typów wozów i listy marek tych wozów. E. Sprawa stosowania benzolu jako środka pędnego dla autobusów. F. Sprawa stosowania w komunikacji autobusowej silników Diesel. G. Ujednostajnienie procedury rejestracyjnej autobusów na obszarze całego Państwa. H. Sprawa terminu przystosowania niektórych autobusów do wymagań rozporządzenia z dn. 17 kwietnia 1929 r. 1. tylne drzwi, 2. szybkościomierze, 3. gaśnice, 4. centralne ogrzewanie na linjach krótkich i t. p. I. Zagadnienie stosunku komunkacji kolejowej do komunikacji autobusowej w Polsce. J. Zagadnienia stosunku władz administracyjnych do komunikacji autobusowej.

3. Sekcja drogowa. A. Projekt ustawy o państwowym funduszu drogowym, a interesy komunikacji autobusowej. B. Stosunek samorządu miejskiego i ziemskiego do komunikacji autobusowej pod względem pociągania przedsiębiorców tej komunikacji do świadczeń materjalnych.

4. Sekcja miejskich komunikacyj samochodowych. A. Miejskie komunikacje autobusowe w Polsce.

5. Sekcja organizacyjna. A. Sprawozdanie z sytuacji organizacyjnej. B. Statut wzorowy organizacji wojewódzkiej właścicieli autobusów. C. Projekt statutu centralnego związku organizacyj przedsiębiorstw autobusowych w Polsce. D. Opracowanie listy władz centralnego związku organizacji przedsiębiorstw autobusowych w Polsce. E. Ustalenie daty i miejsca następnego kongresu. F. Sprawy finansowe i personalne, wolne wnioski.

Wiadomości z wystawy

Przedłużenia godzin otwarcia

O olbrzymiem zainteresowaniu się Międzynarodową Wystawą Komunikacji i Turystyki świadczą liczne listy zwiedzających, w których domagają się przedłużenia godzin otwarcia pawilonów na M. W. K. T. Stosując się do tych życzeń dyrekcja wystawy zarządziła od dnia dzisiejszego, aby pawilony wystawowe były otwarte dla zwiedzających do godz. 20.

Przyjazd Turków

Dzięki staraniom konsula generalnego w Stambulu przybędzie szereg wybitnych osobistości tureckich. Już w dniach najbliższych zjeżdża prof. wyższej szkoły leśnej w Konstantynopolu p. Esat Muhlis Bey. W kilka dni później przybędzie z ramienia tureckiego ministerstwa robót publicznych i ministerstwa gospodarstwa krajowego, prezes tureckiego touring klubu p. Reszid Savfet Bey z małżonką. Był on przewodniczącym ostatniego zjazdu Alliance Internationale de Tourisme, odbytego w Konstantynopolu w czerwcu rb. i zajmuje wybitne stanowisko w tureckim oraz międzynarodowym ruchu turystycznym.

Wycieczka Holenderska

W pierwszych dniach sierpnia przybędzie pod przewodnictwem konsula generalnego w Rotterdamie p. Jana Kaczkowskiego, reprezentacyjna wycieczka holenderska, która po opuszczeniu Poznania zwiedzi szereg innych miast i miejscowości w Polsce.

Wycieczka Polaków z Niemiec

Staraniem konsulatu generalnego w Berlinie przybędzie wycieczka członków Związku Polaków w Niemczech.

Wycieczka z Estonji

Z Tallina wyrusza w dniach najbliższych wycieczka młodzieży polskiej (Konfederacja Polonia) w liczbie 15 osób.

Uczestnicy sztokholmskiego kongresu

Prezes delegacji polskiej na Międzynarodowy Kongres Zawodowy jaki odbywa się obecnie do dnia 11 b. m. pos. Stanisław Grolowski zaprosił uczestników tego kongresu na zwiedzenie M. W. K. T. Przybędą oni licznie statkami „Żeglugi Polskiej" do Gdyni.

Gość chiński

Przybył z Lyonu specjalnie na zwiedzenie M. W. K. T. sympatyczny Chińczyk nazwiskiem Tsiang Ting Ping. Egzotyczny gość, który od szeregu miesięcy podróżuje po Europie wyrażał się o M. W. K. T. z najwyższem uznaniem. Miłą niespodzianką był pawilon chiński na Wystawie i łopocące na wysokich masztach sztandary republiki chińskiej.

Wycieczka konsulów i radców kons.

Wycieczka ta w liczbie 20 osób przybyła dn. 10 b. m. około północy. Przyjechali przedstawiciele konsularni państw: Francji, Anglji, Rosji Sow., Rumunji, Argentyny, Brazylji, Łotwy, Norwegji, Hiszpanji, Holandji, Czechosłowacji, Grecji i Jugosławji. Towarzyszy im p. konsul Kossow, kierownik ref. propagandy ekonomicznej M. S. Z. oraz delegat departamentu konsularnego M. S. Z.

Perły polskiego Bałtyku

Karwia i Hallerowo

Upadek Karwi i wielka przyszłość Hallerowa

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Karwia, w lipcu.

Ustronna Karwia, położona o dwa kroki od wspaniałej plaży i otwartego morza, pozostała ubogą wsią rybacką, odwiedzaną przez letników, szukających nad Bałtykiem niedrogiego wytchnienia. Na całem wybrzeżu powstały i powstają pensjonaty z ciepłemi morskiemi kąpielami i bez, restauracje z werandami i tarasami, dancingi i piękne ogrody, jedynie w Karwi niema żadnych zmian. Piękne jest morze, piękna jest plaża, piękne są wydmy, obsadzone pieczołowicie trawą w geometryczne wzory, piękne są spacery wzdłuż nadbrzeżnych sosen, przyroda jest piękna, ale dzieła rąk ludzkich są biedne i nędzne.

Karwia ma swoich entuzjastów, którzy nie godzą się z zasadą, że łatwiej budować od nowego, aniżeli zmieniać i poprawiać stare, i chcą upiększyć samą Karwię, pobyt w niej uczynić miłym i wygodnym. Ci stali bywalcy dopominają się o drewniane kładki na piaszczystej dróżce, prowadzącej na plażę, żądają połączenia ze światem, pragną higjeny i czystości.

Ludność miejscowa zachowuje się biernie. Letnicy przyjadą tak i tak, za izbę o dwóch łóżkach weźmie się w sezonie zawsze tyle i tyle złotych. Prawda, że w poprzednich latach Karwia miała więcej gości, ale teraz „ludzie nie mają pieniędzy", więc trudna rada. Odcięci od świata karwianie zdają się nie wiedzieć, że w Jastarni, Orłowie, Kuźnicach i w Helu jest letników nadspodziewanie dużo i, że trudno znaleźć tam miejsca na mieszkanie.

Mieszkając latem w Karwi, trzeba cały dzień spędzać na plaży, bo innej zabawy niema, chyba, że wyprawy z rybakami na flądry i spacery do „Błot Karwieńskich", dzisiaj uprawnych pól i soczystych łąk, lub, brzegiem morza, na Jastrzębią Górę. Na wypadek deszczu nuda jest beznadziejna.

W roku ubiegłym Karwia miała 600 letników. W tym roku będzie może połowa. We wsi są t. zw. „pensjonaty", nieliczne, ale są. Jest nawet plac tennisowy, nie nadający się do „exhibition-match'ów", ale piłki można podbijać Wszystko to razem nie zdoła zetrzeć z Karwi piętna zapadłej wioski. Dziwić się można tylko tym, co zamieniają wygodne mieszkania w miastach na karwieńskie izdebki, ciasne i bardzo prymitywne. Chyba, że przez całe lato świeci słońce i nie trzeba siedzieć pod dachem.

Zawodowi optymiści nie dają Karwi jeszcze za straconą. Budowana nowa szosa do Jastrzębiej Góry ułatwić ma komunikację i nawiązanie kontaktu ze światem. Zdaje się, że mówiono to samo, gdy Karwia uzyskała szosę, którą można się tam dostać teraz od strony Pucka i Wejherowa. Po szosie tej kursuje dwa razy dziennie rozklekotany Ford i chociaż stwarza łączność z Wejherowem, niewiele przyczynia się do ożywienia wioski. Te czasy, kiedy ludzie za widok polskiego morza gotowi byli ponieść wszelkie niewygody podróży i pobytu, minęły bezpowrotnie. Sentyment pozostał, ale wiemy jak trudno zdobywać pieniądz i wydając go, znamy jego wartość i żądamy maksymum świadczeń.

Hallerowo zapowiada się jako wielkie, wspaniałe kąpielisko. Na nowym, ładnym dworcu kolejowym zatrzymują się wszystkie pociągi, zdążające z Warszawy, Gdyni i Pucka na Hel. Dworzec „Wielka Wieś-Hallerowo" jest komórką organiczną całości. Tuż przy dworcu zaczyna się wspaniały „Bulwar morski", ciągnący się do Jastrzębiej Góry. Szeroka jezdnia, wyłożona bazaltową kostką, będzie rozkoszą mechanicznych pojazdów. Już dzisiaj można dostać się do Cetniewa, jeszcze kilka tygodni i droga do Jastrzębiej Góry będzie otwarta. Nie zapomniano jednak i o pieszych, dla których obsadza się drzewkami wygodne chodniki. Bulwar będzie się łączył na zachodzie z szosą, budowaną z Jastrzębiej Góry do Karwi, zaś na wschodzie przepołowi kiedyś wzdłuż półwysep helski. Nie pomogą w tej mierze protesty miłośników przyrody. Droga przez Hel ma być budowana, przedewszystkiem ze względów wojskowych Rozpoczęciu prac stoi na przeszkodzie tylko brak pieniędzy. Do czasu znalezienia funduszów sosny helskie nie będą potrzebowały obawiać się trujących wyziewów samochodowych, zaś uśpionych ptaków nie będą płoszyły przeraźliwe sygnały trąbek i syren.

Plaża w Hallerowie nie jest tak malowniczo położona jak na Jastrzębiej Górze, nie brak tam małych i większych kamieni, ale jest szeroka i wygodna Nawet przy największej ciszy i najładniejszej pogodzie jest tam zawsze fala o białej, rozwianej grzywie. Woda czysta i pełna aromatu. Kąpiel w Hallerowie pozostanie na zawsze miłem wspomnieniem. Naprawdę pod tym względem zbędne są fale morskie Biarritz, czy innego Scheveningen.

W pobliżu Hallerowa, ale na uboczu, jak biedna krewna, ulokowała się Wielka Wieś. Tam również nie brak gości, bo dużo pensjonatów, kawiarń i restauracyj. Tam można poczynić zakupy, znaleźć szewca, krawca, czy fryzjera. Hallerowo ma z Wielkiej Wsi dobrą wygodę. Nie potrzebuje myśleć o zaspakajaniu przyziemnych potrzeb swoich gości. Cały swój rozmach i całą energję może skierować na szerokie rozplanowanie terenu, na estetyczny wygląd domów mieszkalnych, na zieleń i kwiaty.

Przyszłe prawdziwe kąpieliska morskie nad polskim Bałtykiem krystalizują się dzisiaj zupełnie wyraźnie. Będą niemi Jastrzębia Góra, Hallerowo i Jastarnia. Orłowo będzie podmiejskiem kąpieliskiem Gdyni, zaś Hel, chociaż ma wiele danych, przejdzie z czasem na wyłączną służbę Marsa.

Już dzisiaj te trzy kąpieliska: Jastrzębia Góra, Hallerowo i Jastarnia, łącznie z Juratą, rokują dobrą przyszłość. Jadąc tam na wakacje nie dokonuje się żadnego poświęcenia. Jest tam dobre towarzystwo, wygodne mieszkanie, są rozrywki, jest miło i przyjemnie

Fob.

Pomnik Jana Kasprowicza w Inowrocławiu

W dniu 7 września r. b. odbędzie się w Inowrocławiu odsłonięcie pomnika pochodzącego z Kujaw poety Jana Kasprowicza, wykonanego przez artystę-rzeźbiarza p. Haupta z Poznania. Pomnik, pierwszy w Polsce tego poety, stanie na małym skwerze w pośrodku miasta, przy ul. Dworcowej. Jak informują, na uroczystość odsłonięcia pomnika zaproszono również Prezydenta Rzeczypospolitej.

Baczność samotne sportsmenki!

Szosą z Poczdamu do Rehbrücke jechała późnym wieczorem samotna sportsmenka, prowadzac sama swoją maszynę. Nagle z przeciwnej strony zbliżył się jakiś wielki samochód, jadąc z pełnemi światłami, których nie przyćmił, pomimo rozpaczliwych sygnałów naszej bohaterki, tak, że ta oślepiona zmuszona była zjechać na bok szosy i zatrzymać maszynę. Na to widocznie czekali pasażerowie drugiego samochodu, zatrzymawszy go bowiem również, zbliżyli się z rewolwerami w ręku, poczem przystąpili do systematycznego rabunku. Po zabraniu kobiecie kilku tysięcy marek, które przypadkowo miała w torebce i kosztowności, kazali jej się w końcu rozebrać do naga, poczem odjechali, pozostawiając ją zupełnie naguteńką, ale zato... w aucie. Jadącą w tak niekompletnym stroju sportsmenkę zaopiekował się w końcu jakiś przejeżdżający motocyklista, który użyczył jej marynarki jako prowizorycznej szaty i odprowadził ją do komisarjatu. (w)

Aresztowany Fokker na Fokkerze

Wszystko może się na świecie zdarzyć, nawet to że Fokkera aresztują za jazdę na Fokkerze! Miało to miejsce na amerykańskiem lotnisku Roosevelt, gdzie znany konstruktor samolotów swojego nazwiska, jednocześnie konstruktor samolotu „Southern Cross", który wsławił się ostatnio przelotem z Anglji do Ameryki, został aresztowany po opuszczeniu samolotu, na którym wraz z jakąś damą, którą zaprosił, wykonywał w powietrzu niebezpieczne ewolucje. Fokkera aresztowano za to, że samolot był wprawdzie jego konstrukcji, ale nie jego własnością, ponadto zaś nie posiadał przy sobie świadectwa pilota. Fokker tłumaczył się tem, że pod wpływem radości z powodu szczęśliwego przelotu „Southern Cross" wsiadł do pierwszego lepszego Fokkera, jaki był na miejscu. (wl)

Hotele w Szwajcarji zagrożone

W ostatnich latach przypływ turystów do Szwajcarji zmniejszył się znacznie, co w pierwszym rzędzie dotknęło bardzo boleśnie hotele i pensjonaty. Nie chcąc dopuścić do upadku najważniejszej w kraju gałęzi przemysłu jaką jest przemysł hotelowy, Szwajcarska Rada Narodowa uchwaliła zakaz budowania nowych hoteli, wskutek nadmiernej ilości ich bowiem nastąpiła niezdrowa konkurencja w tej dziedzinie. Obecnie Rada zakaz ten przedłużyła na dalszych lat trzy, uchwalając jednakże, że nie dotyczy on miejscowości liczących powyżej 100.000 mieszkańców, jak Zurych, Genewa, Bern, Bazylea. (w)

Liga przeciwbluźniercza we Włoszech

(KAP.) Na czwartym kongresie Ligi Przeciwbluźnierczej we Włoszech prof. Martinelli w swym referacie wyjaśnił, że Chrystjanizm i faszyzm, jakkolwiek są różnemi potęgami, schodzą się jednak w idei podniesienia ojczyzny i rodziny i w przeprowadzaniu najwyższych moralnych dzieł, które winny ożywiać całe społeczeństwo. W swej praktycznej działalności, w myśl akcji katolickiej, Liga będzie czynnie wspomaganą przez rząd faszystowski, który m. in. wydał surowe rozporządzenia przeciw bluźnierstwom w armji.

Zadania lekarzy katolickich

(KAP.) Papież przyjął na specjalnej audjencji stu katolickich lekarzy pod przewodnictwem rektora uniwersytetu medjolańskiego, o. Gemelli'ego. W przemowie swej Papież podkreślił szczęśliwe zjawisko widomego upadku teoryj materjalistycznych szczególnie na terenie medycyny, a następnie wskazał, jak wielki wpływ może mieć lekarz na duszę człowieka, lecząc jego ciało.

Lekarze katoliccy, z punktu widzenia medycznego, mogą bardzo wpływać na opinję publiczną w sprawie mody kobiecej, obrony macierzyństwa, świętości życia małżeńskiego i moralności publicznej.

Najsłynniejsze „Baby" na świecie

Jak wiadomo, słynny pułkownik Lindbergh doczekał się urodzin spadkobiercy nazwiska, sławy i... dolarów ojcowskich, cała Ameryka zaś uczciła dzień urodzin Lindbergha juniora, jako dzień święta narodowego wśród uroczystości, radości i wiwatów. Rodzina Lindberghów, o której poczęto już potrosze zapominać, stała się znów ośrodkiem powszechnego zainteresowania amerykańskiego społeczeństwa. Pani Lindbergh została mianowana tym razem najsłynniejszą matką na świecie, tak jak swego czasu, jako narzeczona była najsłynniejszą kobietą. A dziecko, przychodząc na świat, nie spodziewało się zapewne, że przez całą prasę amerykańską zostanie pasowane na najsłynniejsze „Baby" na świecie Ponadto najsłynniejsze „Baby" przyniesie zapewne poważna korzyść swemu dziadkowi ze strony matki, który pretenduje do tytułu prezydenta Stanów Zjednoczonych po Hooverze. Jak twierdzi prasa amerykańska, narodziny młodego Lindbergha znacznie pod tym względem wzmocniły jego szanse.

(z) Międzynarodowa konferencja producentów cynku. W dniu 15 lipca odbędzie się w Ostendzie międzynarodowa konferencja producentów cynku z udziałem przemysłu amerykańskiego, t. j. największych amerykańskich przedsiębiorstw cynkowych „American Smelting & Refining Company". Koncerny amerykańskie postawiły dwa żądania, które mają być na konferencji uwzględnione. Przedewszystkiem Ameryka nie zgadza się na konwencję kartelową w ciągu dwóch lat; na redukcję zaś importu swego cynku do Europy zezwala jedynie w tym stopniu w jakim Europa ogranicza swą produkcję. Co się tyczy tego ograniczenia, to podobno redukcja produkcji europejskiej wynosić ma 25%.

Polityka strusiego tyłu

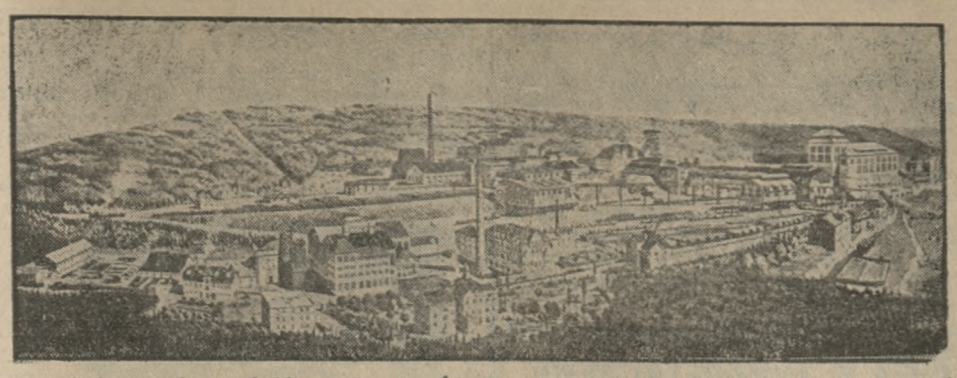

Kopalnia węgla pod Neurode na Śląsku niemieckim, gdzie wydarzyła się straszliwa katastrofa wskutek wybuchu gazów. Ofiarą jej padło 151 górników

Polowanie na kozy górskie

w Parku Narodowym w Grand Paradiso.

Dekretem z dnia 7 maja 1930 r. włoski minister rolnictwa i lasów zezwolił na urządzanie w ciągu najbliższej jesieni polowań na kozy górskie w Parku Narodowym w Grand Paradiso, jednej z najpiękniejszych i najciekawszych grup miejscowości na linji łańcucha Alp włoskich. W polowaniu będą mogli brać udział również myśliwi innych narodowości. Zgłoszenia o wzięcie udziału w polowaniu mogą być kierowane do Król. Ambasady Italskiej w Warszawie (Plac Dąbrowskiego 6) a ich rozpatrzenie, przyjęcie, wzgl. odrzucenie zostanie powierzone komitetowi, utworzonemu w tym celu na mocy wyżej wspomnianego dekretu. Decyzje w sprawie poszczególnych zgłoszeń będą zakomunikowane osobom zainteresowanym. Każdy zgłaszający się winien wpłacić, w dziesięciodniowym terminie licząc od daty zawiadomienia go o przyjęciu zgłoszenia, sumę 10.000 lirów za każdego kozła, do którego będzie mu pozwolone mierzyć. Powyższe sumy winny być wypłacone w walucie italskiej, czekami na którykolwiek oddział: Banca d'Italia, Banca Commerciale, Banca del Credito Italiano, lub Banco di Roma, płatnemi w Turynie, na rzecz przedsiębiorstwa Azienda Foreste Demaniali-Amministrazione del Parco Nazionale del Gran Paradiso. Myśliwi, którzy z uzasadnionych przyczyn nie będą mogli wziąć udziału w polowaniu, otrzymają wzrot czterech piątych wpłaconej kwoty. Kozły zabite z zachowaniem przepisanych rozporządzeń stają się własnością myśliwych, których strzały je dosięgły.

Królewska komisja parku Gran Paradiso postanowiła połączyć mające się zorganizować w jesieni polowanie na dzikie kozły z polowaniem na kozice (caccia camoscio). Odnośne zgłoszenia przyjmować będzie również Król. Ambasada Italska. W tej sprawie podaje się do wiadomości, że za prawo mierzenia do każdej sztuki kozicy została ustanowiona kwota 600.— lirów, płatna w sposób wyżej podany dla opłat za prawo mierzenia do dzikich kozłów. Każdy ze zgłaszających się na polowanie ma prawo zażądać zezwolenia na mierzenie do kilku kozłów lub kozic. W tym wypadku jednak suma, wyznaczona za prawo mierzenia do pojedyńczego kozla (t. j. lirów 10.000) będzie zastosowana do żądanej ilości sztuk obu wyżej wymienionych rodzajów zwierzyny. Osoby, dopuszczone do polowania, będą mogły wziąć w niem udział dopiero po zaopatrzeniu się w prawidłowe pozwolenie noszenia broni, wydane przez kompetentne władze italskie.

Ogólna liczba kozłów, zabicie których będzie dozwolone, nie będzie mogła przekraczać 30 sztuk (obecnie jest ich w Narodowym Parku Gran Paradiso przeszło 3500 sztuk), ilość zaś kozic przeznaczonych na zabicie wynosić będzie ok. 20 sztuk. Podania winny być nadsyłane do Ambasady Italskiej najpóźniej do dnia 20 sierpnia rb. Polowanie odbędzie się po 15 października r. b. w dniach, które zostaną zakomunikowane w swoim czasie.

Losowanie w Stow. Artystów Plastyków

W Salonie Stow. Artystów i Plastyków przy pl. Wolności 14a w dn. 9 bm. odbyło się pod przewodnictwem prezesa Stowarzyszenia art. malarza Stanisława Wróblewskiego, doroczne losowanie obrazów.

Wynik losowania jest następujący: 1 dr. Chrzanowski wygrał obraz „Adam i Ewa" prof. Roguskiego, 2. radca Wunsch — „Widok Torunia" Augustynowicza, 3. prof. dr. Nowakowski — „Zimę" Stanisława Dąbrowieckiego, 4. dr. Stark — „Zakonnicę" Lisieckiego, 5. radca Kontorowicz — „Las" Jana Nowickiego, 6. J Makowski — „Żniwiarzy" — prof Ballarina, 7. mec. dr. Krzyżankiewicz — „Motyw z Bałtyku" Malinowskiego, 8. Witold Czyż — „Strumyk w lesie" Leona Wróblewskiego, 9. ks. prob. Fengler — „Zimę" Stanisława Wróblewskiego, 10. dr. J. Górny — rzeźbę Kuczmy, 11. Lehmann - Nietsche — „Motyw Tatr" Geppertówny, 12 ks. prałat Zakrzewski — rzeźbę „Macierzyństwo" Wawrzyńca Kaima, 13. Antoni Kawczyński — „Kościół św. Jana" prof. Adama Batyckiego, 14. adw. Opieliński z Wrześni — pastel Mazurkiewicza, 15. dr. Zieliński — portret Kazimierza Szmyta i 16. dr. Zenkteller ze Śmigla — pejzaż Stanisława Wróblewskiego.

Rozlosowano ogółem 16 obrazów i dwie rzeźby.

21-sza Loterja Państwowa

(Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnienia 3-ciej klasy główniejsze wygrane padły na numery następujące:

80.000 zł. nr. 65970.

40.000 zł. nr. 111006.

10.000 zł. nr 113899

Po 5.000 zł. nr. 131526 140289.

Po 2.000 zł. nr. 148801 155474.

Po 1.000 zł. nr. 84015 102544 179055.

Po 500 zł. nr. 79526 85743 86319 145957 193171.

Po 400 zł. nr. 20593 79531 80502 95393 112369 112480 120889 139276 144554 149425 160659 172650 181806 194493

Po 300 zł. nr. 1974 2586 6189 9585 15451 16007 16693 19031 23056 23726 25909 32465 33217 39847 40432 49485 51298 72525 73603 82685 88209 91669 96708 103130 103766 107393 153979 156518 164378 167888 169485 170747 176517 183913 184602 192461 193730 205411 208899 209256 209739.

Po 250 zł. na nr nr.: 313 1119 1210 1277 1399 1622 1657 1764 2487 2880 2901 3736 3832 5099 5135 5581 6947 7812 7918 8978 13751 14905 15632 16218 16756 17857 18218 18246 18458 19054 25459 26654 28278 28362 28976 29754 32722 32828 35183 37421 37601 37703 38293 38354 38534 39186 41170 42310 42312 42876 42933 44304 44563 47202 47316 49156 50665 52500 54890 55048 57721 58008 58836 58991 59385 59786 59929 60249 65529 63179 63282 63704 63941 64648 65486 65862 69737 71228 73317 74053 74850 75298 76192 76957 77036 82275 82913 83838 84377 86613 86693 87093 87227 89010 89393 90330 90760 91244 92311 93026 93519 94517 94909 95150 98522 99122 103705 105749 109446 109529 110148 110223 114048 114894 116006 116366 117432 119723 121156 121256 122156 123417 124869 125703 126658 127857 129540 130446 132504 136233 136 497 136672 137032 137515 138863 139476 141462 142648 143568 143705 144365 144430 145075 145838 147329 148441.

150974 151211 152253 153432 712 747 155418 639 156866 157339 159290 439 160268 280 161611 162100 118581 162641 163063 107 912 164617 166323 791 168903 71477 172571 967 173527 176501 177307 178765 180430 599 838 181372 182038 56 217 501 598 184301 378 184465 185811 187383 188391 190744 191285 192424 195191 197345 693 198902 199633 699 200050 879 201388 903 203583 204666 205543 559 977 207392.

Po 200 zł. wygrały numery następujące:

93 107 57 59 227 319 507 617 38 99 759 66 812 14 1009 71 75 91 121 331 47 458 93 502 660 722 48 59 901 23 24 79 2085 90 141 45 50 222 343 85 438 528 30 79 668 80 775 892 970 3089 432 75 616 56 768 869 930 38 89 4075 132 347 546 85 655 893 99 997 5046 467 91 97 595 798 801 15 75 965 6128 93 290 361 776 91 817 99 911 18 7044 116 48 69 406 500 56 87 624 826 98 977 8021 103 280 435 517 29 616 41 93 837 51 988 9082 130 223 76 482 505 728 64 873 10190 228 317 75 79 83 401 49 525 56 67 607 29 99 11036 46 349 55 79 429 48 60 61 65 87 95 504 728 37 897 12001 10 326 59 464 612 51 922 71 13042 98 247 313 73 98 485 526 64 627 842 900 82 89 14224 46 544 53 76 655 723 831 56 59 64 96 948 79 84 15001 366 69 476 515 18 24 58 63 15 81 708 903 12 16096 144 55 85 315 23 438 46 58 513 744 62 862 951 17072 163 92 243 315 546 81 95 610 98 878 18051 63 67 188 343 45 446 71 539 53 880 998 19060 165 205 30 47 54 325 522 83 85 658 61 787 926 33 702 59 86 858 907 34 21015 79 190 224 83 87 29 423 25 29 74 389 630 736 38 41 62 85 948 56 22061 106 56 91 490 544 61 626 68 790 23004 34 66 296 319 51 92 579 640 58 780 96 802 61 66 928 88 24143 53 348 88 453 94 534 48 729 35 78 843 79 924 42.

25004 15 26 333 450 537 622 757 881 975 26156 512 345 402 533 82 651 88 702 824 985 27037 82 204 51 87 433 652 717 86 28142 43 88 285 301 58 459 68 625 69 757 800 29023 123 70 281 85 91 401 64 581 722 40 914 30034 73 93 160 225 28 337 490 586 642 43 58 93 744 817 78 919 90 31053 172 75 99 325 72 446 68 74 532 84 646 874 32007 82 89 107 284 88 488 540 68 74 80 88 621 78 713 16 33022 260 96 411 611 50 744 51 919 83 34091 145 293 365 440 53 585 624 38 85 744 93 35141 515 61 811 36174 243 505 641 700 12 834 37 67 940 49 37064 11 91 236 309 76 93 418 37 92 795 840 38023 24 33 61 159 214 339 431 512 633 57 88 847 921 39376 84 493 501 615 99 736 93 54 97 814 961 40200 339 471 504 11 666 801 76 83 41128 235 412 631 56 796 980 42107 238 377 632 806 38 49 918 43057 63 202 54 339 637 62 827 923 60 71 77 44027 96 135 65 388 525 768 45065 87 144 99 811 27 90 902 23 49019 129 31 44 295 365 483 602 75 86 711 58 927 36 70 47012 16 185 734 56 835 48113 74 98 293 475 552 82 623 33 706 980 49038 126 278 79 346 52 476 567 634 90 723 895 913.

50008 37 238 48 306 497 598 641 70 85 94 764 839 959 88 51043 80 173 295 400 10 47 517 706 867 76 99 965 52117 60 96 233 324 58 445 538 43 66 632 41 744 53004 11 12 19 103 266 488 667 704 890 54002 21 138 461 883 55003 120 82 507 11 678 827 92 933 56028 169 248 343 69 555 607 35 44 99 806 22 77 87 904 54 89 57023 63 76 110 299 502 6 660 784 58071 131 303 48 569 615 39 43 771 912 36 59420 57 60 578 621 69 70 79 779 816 911 97 98 60045 50 117 39 245 46 96 336 43 554 682 795 97 891 985 61065 77 86 91 93 119 362 462 594 614 76 714 52 57 83 840 71 85 911 77 62054 96 170 275 239 494 515 25 624 61 76 863 63026 31 164 333 39 425 611 35 53 84 757 865 64199 244 303 430 39 62 503 20 74 78 712 999 65061 86 334 46 427 89 536 896 953 90 66030 48 293 433 51 505 9 43 71 94 655 749 930 67049 97 211 17 25 70 84 363 455 77 81 555 74 615 56 731 66 898 930 68068 132 223 61 62 458 589 762 809 78 80 69310 91 455 574 910 24 70081 190 94 202 57 58 66 99 309 410 86 564 645 901 51 71210 41 88 379 788 933 72060 113 29 35 346 999 73135 247 433 503 31 97 98 616 27 769 804 88 74056 70 265 82 320 72 415 858 87 904 25 94.

75003 36 74 240 97 311 75 405 605 46 890 938 76104 259 95 333 34 529 73 603 68 756 858 906 16 58 93 77018 78 209 324 471 89 601 900 18 78059 164 268 423 54 524 762 823 79041 93 166 298 300 409 11 29 34 715 52 804 966 80041 56 217 43 88 352 510 610 45 73 711 844 75 951 68 81056 62 254 77 379 527 34 600 87 773 5 959 82324 53 54 939 83119 202 202 529 60 704 16 911 48 56 84008 69 110 72 285 87 360 459 509 58 72 696 716 837 980 89 85027 62 334 487 852 86080 349 80 491 500 704 9 68 73 852 911 87000 36 44 60 127 58 92 95 222 461 503 635 746 929 88027 66 98 203 324 68 492 733 45 72 89 822 911 89017 31 480 588 619 784 802 25 30 58 61 922 49 90139 45 230 46 786 840 48 91023 56 94 116 470 506 63 801 19 59 959 92220 356 572 95 695 869 901 21 93048 66 84 201 54 62 303 38 573 738 47 66 89 848 94103 31 64 94 263 84 350 96 579 85 92 618 514 739 51 836 62 95005 49 51 67 72 79 166 79 267 395 430 519 20 607 84 899 956 71 72 96031 67 75 124 310 31 53 72 540 55 683 90 940 60 98077 187 264 99 323 679 791 91 97 807 934 99045 56 213 390 403 649 61 65 917 33 69.

100149 72 202 43 76 93 309 10 549 50 659 63 723 822 27 90 93 969 82 101069 153 304 469 607 102049 102 290 468 607 814 935 58 103094 149 51 56 395 401 36 503 32 628 36 623 747 864 65 924 105009 208 11 81 431 34 556 619 76 93 714 40 53 912 36 54 67 106037 72 140 486 594 617 770 88 870 85 912 13 20 28 44 107006 14 275 630 33 72 98 780 805 926 97 108044 61 302 431 603 48 54 69 749 820 60 66 97 109056 129 218 63 306 506 91 92 702 15 98 818 70 957 79 110040 137 217 25 369 73 434 516 87 686 91 752 85 900 40 111011 57 135 50 91 428 66 84 91 540 69 629 744 72 328 74 985 90 112027 43 330 428 81 670 783 926 59 113248 335 67 444 505 25 87 665 717 79 84 88 802 29 54 80 87 114016 25 49 85 108 27 70 215 92 556 86 669 75 85 923 63 836 39 907 70 117081 184 89 201 445 538 47 769 70 71 78 802 13 76 90 907 118019 237 449 55 87 520 62 615 31 821 38 957 63 73 119067 192 334 57 06 415 527 656 98 806 38 120085 153 22 89 91 422 40 542 685 722 936 72 121042 113 246 381 513 43 72 98 633 713 40 44 846 57 932 39 88 92 122043 174 91 351 57 419 510 861 3 41 123115 64 78 20 39 46 364 72 406 56 521 636 87 97 855 89 91 901 76 98 124029 50 125 311 64 85 479 523 36 60 686 761 900 96.

125025 88 95 121 291 324 415 526 99 602 713 57 988 126010 107 65 231 341 572 73 606 31 809 73 127022 73 184 229 368 74 87 436 634 724 841 990 128098 272 79 80 310 81 82 414 88 76 78 822 48 52 67 76 85 931 86 129067 174 311 28 85 418 83 584 659 73 741 47 857 962 130068 157 24886 302 36 62 65 580 92 759 815 40 971 72 131003 102 86 253 78 513 664 717 824 902 132021 131 70 97 299 355 440 56 57 65543 697 735 860 71 84 94 977 87 133000 23 62 102 20 26 66 220 450 661 710 28 58 910 134064 88 206 469 98 513 24 34 44 778 94 971 135042 157 228 63 325 419 41 60 545 727 76 831 983 136024 61 191 294 482 535 83 605 44 784 990 137130 67 214 313 25 87 96 551 61 645 774 923 42 138025 28 241 398 424 567 619 75 812 931 139020 133 34 52 221 32 68 333 454 666 761 839 73 79 943 140023 55 146 89 290 430 52 541 752 73 802 5 943 131034 99 159 65 213 74 309 44 55 58 404 31 70 655 56 66 70 837 910 142026 167 327 61 88 498 532 92 815 78 991 143146 249 86 324 72 411 85 825 56 71 906 76 144018 106 34 224 92 390 489 96 714 828 920 26 29 34 145324 53 447 62 71 86 580 93 603 9 709 846 66 995 146000 247 67 96 327 405 535 55 819 80 977 147063 193 284 90 314 415 442 572 90 680 779 86 870 971 148100 9 72 77 215 47 733 90 882 977 149170 269 448 72 501 76 78 603 11 47.

150102 31 217 597 634 94 718 78 84 874 95 903 67 76 151085 230 82 95 379 445 82 504 39 612 33 717 55 886 954 56 99 152036 131 83 309 416 37 507 667 153234 86 318 79 420 653 719 23 845 88 904 71 154059 79 64 390 486 531 40 56 624 51 72 718 65 9. 843 944 155027 88 102 66 7. 284 352 417 602 60 777 825 900 156019 245 364 75 81 432 64 72 510 87 689 762 969 157066 138 307 75 506 555 819 47 158041 69 213 63 348 405 97 536 43 85 622 40 69 752 801 159020 85 143 229 397 474 82 555 89 614 30 33 94 741 95 839 986 160058 71 175 207 403 15 758 916 161258 392 432 535 38 601 739 953 162022 82 121 49 330 39 97 411 512 604 80 957 163161 208 34 449 90 667 719 164018 91 177 208 28 368 534 625 722 65 803 881 999 165048 54 377 693 738 822 47 55 86 166092 120 277 414 513 65 91 721 50 167001 10 169 213 71 324 52 619 740 50 881 923 36 78 168173 313 57 503 96 711 840 994 169033 74 79 97 212 520 42 619 52 55 714 913 170018 63 85 197 230 91 95 321 37 99 457 689 712 96 810 24 28 63 76 98 952 87 171049 68 93 123 34 38 41 50 86 209 25 95 441 71 87 513 42 664 739 59 850 172094 113 47 264 322 428 47 522 609 780 940 173024 160 72 96 230 59 374 493 921 74 174023 336 547 610 27 73 732 63 925.

175101 420 35 97 888 966 84 176012 36 133 55 57 359 481 511 79 689 700 3 60 826 49 940 81 177129 89 320 465 585 96 612 70 856 64 93 978 80 94 178009 140 98 208 304 469 531 649 771 179026 40 190 241 71 421 72 92 524 607 45 71 838 54 942 74 180006 85 106 258 315 90 91 421 65 572 621 30 68 77 768 86 96 820 39 81 92 922 61 181147 96 243 73 339 99 522 42 785 38 51 72 900 77 182093 194 301 20 24 484 531 65 635 856 63 943 83 183042 55 92 291 398 403 527 78 627 28 98 719 57 66 801 909 10 23 53 184016 293 302 457 545 89 690 736 835 96 955 72 82 185111 64 223 381 84 516 70 744 91 829 63 71 74 915 2880 186090 217 63 383 567 73 619 20 34 733 882 94 909 24 187124 436 59 508 23 41 665 73 723 188068 71 125 126 212 22 23 82 383 90 96 411 96 597 612 729 882 953 74 189000 164 274 383 577 660 74 703 56 85 967 190015 63 66 100 74 297 323 39 49 99 429 84 552 606 14 732 94 8. 990 191006 27 57 138 48 208 18 316 23 607 29 752 880 192085 135 328 577 96 623 43 808 504 932 46 67 85 193049 73 283 86 398 411 35 86 89 535 638 83 724 61 868 69 83 916 40 74 194035 111 33 47 62 75 357 418 72 79 574 686 815 195020 78 1. 207 73 331 32 62 428 637 722 51 66 902 58 196052 150 252 303 30 70 709 16 97 829 50 197195 379 619 86 740 62 807 198125 84 252 73 376 569 87 714 199041 152 345 68 502 713 881 947.

200252 70 345 7. 452 735 67 70 84 825 90 940 93 201137 79 464 540 56 64 69 78 631 66 748 82 62 203050 128 31 79 242 302 418 53 66 545 677 78 735 46 51 896 902 63 204000 56 210 31 61 302 31 408 501 29 660 64 95 739 47 814 1. 58 70 78 86 920 205072 219 357 523 639 41 896 916 206192 202 16 76 332 42 53 414 53 57 75 78 626 63 65 66 94 759 207078 92 177 294 390 97 411 24 759 67 69 77 798 862 208039 202 68 77 4488 500 25 35 64 750 937209031 33 53 107 52 2811 338 70 81 402 15 565 69 795 850 73 990.

Wielki marsz demonstracyjny „Lappa" przeciwko komunizmowi w Finlandji, w którym brało udział około 12.000 mężczyzn. W Helsingsforsie pochód ten defilował przed prezydentem państwa i członkami rządu. Fotografja nasza przedstawia olbrzymi tłum przed gmachem parlamentu

Konsekracja nowego kościoła w Koszutach

W niedzielę, dnia 13 bm., odbędzie się w Koszutach konsekracja nowego kościoła, wystawionego staraniem ks. prob. Faustmana z Śniecisk. Ceremonji dokona J. Em. ks. kardynał-Prymas. Początek o godz. 8 rano, dojazd autobusem lub ze stacji Pierzchno (4 klm).

SPORT

Lekka atletyka

Drugi występ lekkoatletów amerykańskich w Berlinie przyniósł następujące wyniki: 100 m.: Koernig (SCC) 10.5, 2. Gillmeister 10.7; 110 m. pł.: Anderson (A) 15 s.; 2. Peterson (Szw.) 15.2; 400 m.: Bowen (A) 49; 2. Engelhardt 49.9; 800 m.: Danz (SCC) 1:57.6, 2. Merkel 1:59. Amerykanin Bullwinkl przybył jako piąty wyczerpany morderczym tempem 400 m; 400 m. pł.: Schlie 56.6; 200 m.: Koernig 21.6, 2. Gillmeister 22; dysk: Siewert 43.84, 2. Haehnchen 41.05 m.; kula: Barany (Budapeszt) 14.61 m., 2. Siewert 14.12 m.; skok w dal: 1. Meier 7.22 m., 2. Hamm (A) 7.05 m.; tyczka: 1. Barnes (A) 4.05 m., 2. Wegener 3.80 m.; oszczep: Szepes (Węg) 62.40, 2. Weimann (Lipsk) 61.05 m.; 4×200 m.: Ameryka 1:27.8, 2 .S. C. C. 1:30.5.

Pływanie

Wyniki drugiego dnia były następujące: Panowie: 200 m. klasycznym „A": 1. Kaniewski (PTP) 3:18 (rek. okr. wyrównany), 2. Wesołowski (ISV) 3:26.8, 3. Zawieja (W) 3:29.8, 4. Kubicki (U) 3:34.6, 5. Matecki II (PTP) 3:35, 6. Antoniewicz (U) 3:35.9. 400 m dow. „B": 1. Matuszewski (W) 7:05.6, 2. Garncarz (S) 7:20.7, 3. Lewandowski (S) 7:28.6, 4. Peterson (ISV) 7:53.4, 5. Ossig (PTP). Panie 100 m. nawznak „A": 1 Bluemelówna (ISV) 2:01, 2. Kretschmanówna (ISV) 2:10, 3. Antoniewiczówna (U) 2:17.2. 400 m. dow. „B": 1. Kaczmarkówna (U) 8:45.5, 2. Walkowiakówna (AZS) 8:47.2, 3. Antoniewiczówna (U) 8:49 6, 4. Lanżanka (ISV) 8:51.8, 5. Ofnerówna (ISV). 6. Preissówna (PTP). 100 m. klas. dziewcząt: 1. Schulzówna (ISV) 2:16.1, 2. Lanżanka (ISV) 2:19.6. 50 m dow. chłopców: 1. Cendlak (W) 41.2, 2. Kaczmarek (PTP) 47.7, 3. Matysiak (PTP) 49.7. Rozegrane mecze piłki wodnej dały następujące wyniki: „Unja" — „PTP" 4:0 (2:0) oraz „HCP" — „Warta" 3:3 (2:1). W punktacji piłki wodnej prowadzi „Unja" 4 pkt. przed „PTP"; „ISV", „HCP" i „Warta". Ogólna punktacja jest następująca: 1. „ISV" 170 pkt. „PTP" 92 pkt., 3. „Unja" 60 pkt. W punktacji uwzględnione są rozstrzygnięcia protestów przez komisję sędziowską, powodujące dyskwalifikację Lisewskiego (pierwszy na 1500 m. dow.) oraz sztafety Unji 3×100 m. zmiennym za zmylenie toru przez Lisewskiego. Mecze piłki wodnej między PTP i HCP Unją i ISV, skoki z trampoliny klasy A oraz z wieży kl. B, finały na 200 m. dow. B, 100 m. na wznak B i 400 m. dow. klasy A panów, dalej 100 m. nawznak B. i 400 m. dow. A pań odbędą się dziś w ramach mistrzostw okr. na pływalni Związk. (Droga Dębińska) od godz. 18.

Piłka nożna

„Sparta" — „Posnania". Spotkanie to odbędzie się w niedzielę na stadjonie miejskim o godz. 17. Obie drużyny kończą swoje tegoroczne rozgrywki mistrzowskie. Jest to jedyne spotkanie w Poznaniu w tym dniu z cyklu meczów kl. A POZPN.

Różne

Na światowe igrzyska akademickie w Darmsztadzie zgłosiło się 24 państw oraz około 1000 zawodników a mianowicie: Egipt (6 zawodników), Belgja (41), Austrja (23), Anglja (wraz z dominiami, a więc Australją, Indjami, Kanadą, Nową Zelandją i Południową Afryką 110), Finlandja (11), Estonja (4), Francja (102), Japonja (15), Włochy (126), Jugosławja (57), Łotwa (11), Luksemburg (24), Norwegja (21), Rumunja (50), Polska (32), Hiszpanja (37), Węgry (64), Czechosłowacja (38) i Niemcy (158). Po kilku zawodników zgłosiły jeszcze Danja, Holandja, Szwecja oraz większa ilość Stany Zjednoczone. Najliczniej obsadzona jest lekka atletyka i pływanie; wiele zgłoszeń wpłynęło również w szermierce, tennisie i wioślarstwie. W piłce nożnej startują następujące państwa: Francja, Jugosławja, Holandja, Luksemburg, Czechosłowacja, Niemcy, Węgry, Włochy i Rumunja. Do rugby zgłosiło się trzy państwa: Francja, Niemcy, i Rumunja. Turniej rozpoczyna się pierwszego i trwać będzie do 10 sierpnia przyczem lekka atletyka, pływanie, szermierka i tennis rozgrywane będą na stadjonie w Darmsztadzie, a wioślarstwo w Frankfurcie n. M. Piłka nożna — w Darmsztadzie, Wormacji i Moguncji a rugby — w Darmsztadzie, Frankfurcie i Heidelbergu. Wszystkie jednak finałowe walki prócz wioślarstwa, rugby odbędą się w Darmsztadzie.

Tennis

Drugi dzień meczu WLTK — Legja przyniósł obu klubom po jednem zwycięstwie Jurczyński niespodziewanie pokonał Tarnowskiego (WLTK) 7:5, 3:6, 8:6, a para Syropowa i Loth zwyciężyła Neumanównę i Tłoczyńskiego (Legja) 6:3, 6:3. Wobec tego po drugim dniu prowadzi WLTK w stosunku 3:2.

Życie organizacyjne

Nadzwyczajne walne zebranie „Posnanii" odbędzie się w sobotę 17 o godz. 20 w sali p. Bayerowej pl. Bernardyński. Przybycie wszystkich członków konieczne.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: M. K. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalszą opiekę 10 zł; — Franciszka Polaszykówna 10 zł; — N N 10 zł; — Leon Tuszyński z prośbą o pomyślny rozwój w przedsiębiorstwie 2 zł; — S. K. z podziękowaniem za otrzymane łaski 5 zł; Br. Sinieccy, Kóźmin z podziękowaniem za otrzymane łaski 5 zł; — Michalakówna 5 zł; — E. D za udaną operację z prośbą o zupełne uzdrowienie 10 zł; — Ludwik Frankowski, agronom 5 zł; — razem z poprzedniem pokwitowaniem 1 357.60 zł.

Na Czerwony Krzyż: 112 zł wypł. dn. 1. 7. 30 r. do kasy Polskiego Czerwonego Krzyża.

Na odnowienie kościoła N. P. Marji: 5 zł; 5 zł wpłacono 30. 6. 30 r. do biura parafji archikatedralnej w Poznaniu.

Na Pomoc Naukową im. K. Marcinkowskiego: 250 zł wypłacono dyrekcji Tow. Pomocy Naukowej.

Na budowę kościoła w Sołaczu: 104 zł wypłacono 28. 6. 30 r. p. Putzównie.

Na L. O. P. P.: 55,40 zł wpłacono 28. 6. 30 r. na konto w Banku Miasta Poznania.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Zw. Cechowych Czeladzi Ciesielskich na Wlkp.** Zebranie kwartalne odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 11 w lokalu p. Koniecznego przy ul. Masztalarskiej 2.

— **Związek Malarzy.** Zebranie odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 11 w lokalu p. Świtalskiego przy ul Podgórnej 13.

— **Zw. Pracowników Elektrotechnicznych.** Zbiórka wszystkich członków filji elektromonterów wraz z rodziną dnia 13 bm. o godz. 9 przy ul. Półwiejskiej 20. — Następnie zwiedzenie Elektrowni Miejskiej.

— **Zw. Inwalidów Cywiln.** Zebranie miesięczne filji jeżyckiej odbędzie się dn. 13 bm. o godz. 16 w lokalu p. Bigosa przy ul. Zwierzynieckiej 22, narożnik ulicy Kraszewskiego.

nw 2248

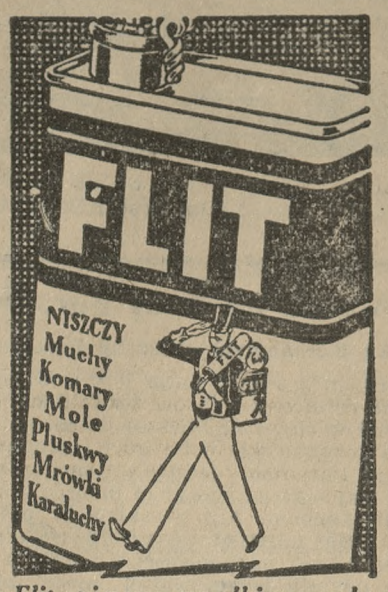

Flit niszczy wszelkie owady szybciej. Żądajcie żółtej blaszanki z czarną opaską, wystrzegając się naśladownictw.

nw 2158

Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

84 **do kasy komitetu wpłacono do dnia 8. 7. 1930** 160 I mp

84
dw 1091

X. Kasprzak, Doruchów	5.—
A. Joeschke, Poznań	10.—
A. Zalewski Wołkowysk	2.—
G. Kmiecik, Kraków	5.—
A Łempicki, Gierszyce	10 —
Z. Dr Kulbacki, Rydułtowy	50.—
St Wakalski Czortków	1.50
Br St Kmiecik, T. J. Kraków	10.—
J. Kalawski, Poz XIII r.	10.—
St. Jahns, Poznań	10.—
E. Rura Poznań	10.—
Fl. Tułasiewicz Poznań	10.—
Banachowa, Bojanowo Stare	5.—
Fr. Jaskólska Wylatowo	15.—
N. N.	2.—
A. Weltika, Katowice	10.—
Dr Tarnowski Toruń II. rata	50.—
J. Zacholski Fałkowo	2.—
A. Binias, Międzychód	5.—
J Grześkowiak, Miłosław	5.—
Wine Marciniak, Winnagóra	5.—
L. Stańska Długa Goślina	2.—
Dr. Kobyliński, Brusy	10.—
Klasa V Gim Paderewskiego Poznań	10.—
H Izdebski, Siedlce	10.—
P. Hetmańczyk Piasek	12.—
Fr. Szczech Lubsza	20.—
M Kwaśniewska Warszawa	30.—
X. Dr B. Gładysz, Poznań-Starołęka III. rata:	
M. Andrzejewska	5.—
N. N.	2.—
M Malikowa	2.—
L Wawrocki	3.36
W Kujawa	5 —
St Paszkiewiczowa	5.—
St Jankowska	1.—
I. Gładyszówna	3.—
F Grzybowska	10.—
A Wystańska	5.—
A Wieczorek	5.—
W Grzywarczyk	2.—
J. Skopiński	2.—
J Frąckowiak	5.—
W. Kubiakowa	10.—
J. Glinkowski	5 —
A Pakuła	2.—
B. Kalarus	5 —
M. Świta'a	2.—
Walentówna	2.—
L. Michalski	5.—
N. Kaczmarek	5.—
28 Róża Matek	5.—
A. Górna	10.—
Róża Matek	7.50
5 Róża Matek	6.—
M. Walkowiakowa	1.—
B. Frankowski	5.—
Razem	126.86
Leśnikówna, Pieranie	5.—
Majętn. Posadowo	10.—
T. Stęsik, Poz.	5.—
H. Pawłowiczowa, Warszawa	10 —
M. Szabanówna, Krasne	5.—
X. dziekan Fierek, Września	12.—
W. Wolska — D. Molska, Gogolewo	4.—
J. Statnik, Czechowo	5.—
X. Adamczewski, Mokronos	10.—
X. J. Przygódzki, Gostynin	7.—
K. Ziemniakowa, Brzeżany	5 —
W. Staszkiewicz, Poz.	5.—
Surmowa, Wagrowiec	1.—
A. Galdyński, Trzy Góry ofiara dziękczynna po zdaniu matury	10.—
T. Jawdykowa, Poz.	20.—
X. prob. Czerwiński, Pogorzela wedł. listy składek	84,70
Nyka i Posłuszny, Poz.	100.—
S. Szymańska Grodzisk	5.—
X. F. Bodzianowski, Owińska	33.—
Parafja Zielonawieś	12.—
Fr. Kęs, Żółkiew	5.—
A. Stankiewiczowa, Kraków	10.—
St. Grabska, Kalosz	6.—
Księg. „Przezorność", Częstochowa	1.—
H. Ociepka Kępno	10.—
X. dr. R. Zacher, Zakopane	10.—
J. Urpsza, Warszawa	5.—
A. Paszczyńska, Brzeżany	5.—
Sumińscy Krotoszyn	10.—
Fr. Nowicka, Dłużyna	10.—
Inż. R. Cielenkiewicz, Katowice	2.—
H. Szczepankiewicz, Blaszki	5.—
J. Ratajewicz, Sieradz	10.—
St. Nowak, Gniew	10.—
St. Jęsiek, Kostrzyn	5.—
Cz. Doerner, Poz.	10.—
M. Przybylski, Poz.	5.—
M. Kirschówna, Poz.	5.—
I. Dunajska, Poz.	3 —
E. Nożewnikowa, Chodzież wedł. listy składek	75,45

Konto P. K. O. 207470. — Sekretarjat Al. Marcinkowskiego 21.

Dnia 8 lipca b. r. zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku, namaszczony Olejami św., nasz najdroższy syn, brat, szwagier i wujek, ś. p.

Czesław Jakubowski

w 18 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 12 b. m., o godz. 4 po południu, z domu żałoby przy ulicy Szwajcarskiej 16 na cmentarz Bożego Ciała w Dębcu. Msza św. odprawioną zostanie w poniedziałek, 14 b. m., o godz. 8-ej, w kościele OO. Zmartwychwstańców.

W ciężkim smutku pogrążona

zw 24 475 **rodzina.**

Poznań, Mogilno, Ośno, 10 lipca 1930 r.

Dnia 9 lipca 1930 r. o godz 6 po poł. rozstał się z tym światem nagle, nasz najdroższy ojciec i mąż, ś. p.

Teofil Jęczkowski

kierownik gorzelni,

w 63 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 12 lipca przed poł. z kościoła parafjalnego na cmentarz parafjalny w Wonieściu, o czem donoszą

ciężko strapieni

dw 1092 **żona i dzieci.**

Karmin, pow. Śmigiel, dnia 9 lipca 1930.

W drugą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanego męża i ojca naszego, ś. p.

Jana Poprawskiego

Inspektora szkolnego

odprawi się

msza św.

w kościele Bożego Ciała w kaplicy Matki Boskiej, w sobotę, dnia 12 lipca, o godzinie 9 rano, o czem donosi Krewnym i Znajomym

zw 24 471 **żona z rodziną.**

Podziękowanie

Przewielebnemu Duchowieństwu P. T. Przełożonym, Organizacjom, Krewnym Przyjaciołom, Znajomym, ś. p. naszego ojca i brata składamy za okazane współczucie, wieńce i udział w pogrzebie serdeczne

Bóg zapłać!

Rodzina Nożyńskich.

Krotoszyn, w lipcu 1930 r.

nw 2 9

Przewielebnemu Duchowieństwu, Prześwietnemu Magistratowi i Szanownej Radzie Miejskiej w Pniewach, Sokolstwu Okręgu Lwoweckiego, Tow. Gimn. „Sokół" Pniewy, Tow. Przemysłowców, Kołu Śpiewaczemu, Wolnemu Cechowi Stolarskiemu, Drużynie Harcerskiej, oraz wszystkim Znajomym. Przyjaciołom i Krewnym za szczere wyrazy współczucia, wieńce i udział w pogrzebie mej najdroższej żony, najukochańszej i nigdy niezapomnianej matki, na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

zw 24 473 **Marceli Bogusławski z dziećmi.**

Pniewy, dnia 11 lipca 1930.

†

W dniu 9 lipca 1930 r. rano o godz. 6-ej rozstał się z tym światem po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 67, ś. p.

Hipolit Błażewicz

pomolog i b. nauczyciel ogrodnictwa.

W Zmarłym straciliśmy zacnego i pilnego współpracownika o głębokiej wiedzy i doświadczeniu. Cześć Jego pamięci.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 12 lipca, o godz. 16-ej z kostnicy cmentarza w Górczynie.

nw 2372 **Dyrekcja Ogrodów Miejskich.**

Kupujemy:

ŁUBIN ŻÓŁTY i NIEBIESKI

Wyki *Grochy polne*

Peluszki *Vicia villosa* *(wiczkę zimową)*

Rzodkiew olejną

i prosimy o składanie ofert z większemi próbami

CARL KRETSCHMER & Co, Leszno W ko.

zw 182

W środę, 9 lipca 1930 r., o godz. 9,30 rano, zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najdroższy i nigdy niezapomniany mąż, szwagier i wuj, ś. p.

Józef Zawadzki

przeżywszy lat 59. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 13 b. m., o godz. 6 po południu, z Zakładu św. Józefa na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej, o czem zawiadamia Krewnych, Znajomych i Przyjaciół

w ciężkim smutku pogrążona

żona z rodziną.

Poznań, ul. Mostowa 30.

Zakład Pogrzeb. „Ceremonjał", Towarowa 25 tel. 31-80. dw 1094

Zawiadomienie!

P. T.

Szanowną Klientelę oraz Publiczność uprzejmie zawiadamiam, **że otwarcie** mej (najstarszej na Jeżycach) **Cukierni,** po gruntownej renowacji nastąpi

w sobotę, dnia 12. VII.

o godzinie 10 przed południem

Lokale mej Cukierni i Kawiarni zostały nowocześnie i gustownie urządzone. Polecając się łaskawym względom zapraszam wszystkich, kreśląc się

z poważaniem

Teodor Raczkowski
ul. Kraszewskiego 13.

Telefon nr. 61-29.

Pw 3409/10 15,399/400

Gevaert

Papiery
Błony
Płyty
Chemikalja
GEVAERTA

tworzą doskonałą całość niezbędną dla każdego amatora

Do nabycia w składach fotograficznych

nw 12415

Żelaźniak

władający językiem polskim i niemieckim, z kilkuletnią praktyką, obeznany z branżą żelaza, artykułów budowlanych, szkła i porcelany, maszyn rolniczych i t. p., **poszukuje zaraz lub później posady** za skromnem wynagrodzeniem. Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty do Kurjera pod zw 24 469

Panowie i Panie

znający(e) się na handlu domokrążnym mogą się zgłosić w celu sprzedaży artykułu taniego, łatwo zbywającego. Zgłoszenia z podaniem adresu Kurjer Poznański zw 24 470

DOM

w rodzaju willi, bez długu, o 5 pokojach oraz ogród owocowy z przylegającej około 3 mórg dobrej ziemi w **Chodzieży** przy ul. Szopena 23, **zaraz do sprzedania.** Posiadłość wymieniona nadaje się przedewszystkiem dla ogrodowego, lecz i każdy inny zdobędzie w tej uroczo położonej posiadłości chleb dla siebie. — Cena kupna 15 000 zł.

Kozak, Redakcja „Nasza Chodzież". zw 24 439

Aparaty

do zagotowania

słoje do konserw, **gumy, sprężynki i termometry**

poleca

A. KOSZEWSKI

Poznań, St. Rynek 61.

Pw 3 038-26.192

Uczniа

do biura handlowego, z lepszem wykształceniem, z dobrego domu, z dobrem poleceniem, możliwie uzdolnionego w rysunkach **przyjmie**

Józef Sroczyński,
Pl. Wolności nr. 2.

zw 24474

Samochody

Okazyjna sprzedaż nowych i używanych samochodów czterodrzwiowych karetek Fordów nowego typu A. Miejsce szofera oddzielone oszkloną przekródką. Dogodne warunki.

„AUTORUCH"

Sp. z ogr. odp. w Poznaniu

Fabryka karoserji autobusowych, ciężarowych, ambulansowych itd. Specjalność warsztatów: Naprawa Fordów. Ulica Marszałka Focha narożnik ulicy Pałacza. Telefon 77 75

Pn 3 072-26 2-10

Wyżeł

pies, 5 pole, znakomity, bardzo korzystnie do nabycia. Oferty „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod **nr. 2872**

Pw 3402-28.72

Mieszkanie

pokój kuchnię rok dzierżawa 1400 zł. wskaże Pijanowski, Wielkie Garbary 5 u Osińskich zd 69 635

Bilz Sanatorium Dresden-Radebeul

2 lekarzy - Broszury bezpłatnie

Choroby kobiece, nerwów, serca i przemiany materji.

Tw 1 284

Pożyczki 40 000 zł

poszukuję zaraz na I hipotekę domu w Poznaniu. Wartość domu 400 000. Zgłoszenia z podaniem % do Kurjera Poznańskiego pod **zw 24 481**

NARESZCIE odjeżdża PAN na

Wakacje

a więc...

trzeba zapakować kilka pięknych krawatów i ładnych koszul; — to jest to, co jest najważniejsze dla młodego mężczyzny!

Prosimy SPIESZNIE PRZYBYĆ

gdyż dzień odjazdu się zbliża! NAJTANIEJ poleca artykuły męskie **PIOTR Pluciński**

(w Domu Czerwonej Apteki) St. Rynek 37.

w 3 193-26 12

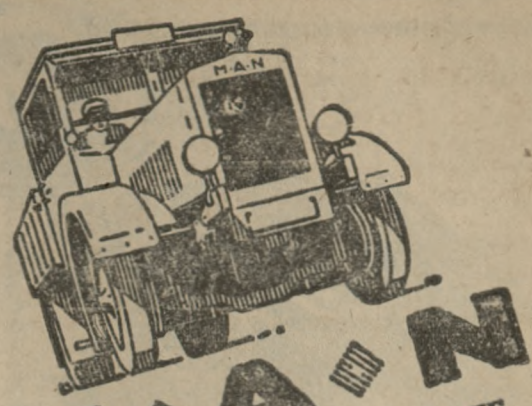

M·A·N

ZAKŁADY W NORYMBERDZE

Wozy ciężarowe - Autobusy - Wozy specjalne.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

Warszawa: Biuro Techniczne „Firlan", Zielna 46.

Poznań: (Biuro Informacyjne) Rotor Sp. z o. o., ul. Dąbrowskiego 78a.

Katowice: Górnośląskie Towarzystwo Techniczne, Sp. z o. o., ul. Jordana 5.

Gdańsk: Otto Albert, Automobile, Langermarkt 33/34.

Tw 54

Kilka jasnych i suchych

ubikacji

handlowych lub biurowych z centralnem ogrzewaniem na I i II piętrze przy Starym Rynku, każda ca. 140 kw. m., **zaraz do wydzierżawienia.** Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod zw 24 472

Fabrykę Smoły i Papy

sprzedam w dużem mieście pow. Wlkp. Warunki bardzo korzystne. Zgłoszenia uprasza

Ludwik Bączyk, Rozdrażew, pow. Krotoszyn.

zw 24-78

Każdy uspołeczniony Obywatel **winien** być członkiem Poznańskiego Okręgu „CARITAS". Tabliczki jałmużnicze:

są najskuteczniejszym sposobem **walki** z żebractwem i włóczęgostwem.

Składka miesięczna wynosi minimalnie 1,— zł. Po tabliczki ałmużnicze należy się zgłosić do biura Poznańskiego Okręgu „CARITAS", Nowy Rynek 13. parter. Tabliczki emaljowane obowiązują do **minimalnej** składki 5,— zł miesięcznie.

Magistrat pow. miasta Pleszewa (wojew. Poznańskie) ogłasza konkurs na posadę

TECHNIKA BUDOWLANEGO

z poborami grupy IX. pragmatyki dla urzędników państwowych oraz dodatkiem komunalnym w wysokości 15% poborów zasadniczych.

Kwalifikacje: ukończona szkoła budowlana oraz gruntowna znajomość prac pod- i nad-ziemnych, budowa dróg, ulic i t. p. Wymagana dłuższa praktyka w samorządach miejskich.

Oferty wraz ze szczegółowym życiorysem oraz uwierzytelnionemi odpisami świadectw przyjmuje najpóźniej do 25 lipca b. r.

MAGISTRAT

dw 1093 (—) Nowacki, burmistrz.

Pleszew, dnia 8. VII. 1930 r.

Podczas snu ujawnia się właściwe oblicze . . .

głosi przysłowie, t. zn. sen usuwa z twarzy naprężenie całego dnia. Piękne Panie wiedzą o tem i dlatego dbają o głęboki, spokojny sen. Dużo snu, dużo siły! Zdrowie, uroda, powodzenie w pracy i w życiu — wszystko łączy się z tem. U wielu ludzi, spożywających zwykłą kawę ziarnistą, zawarta w niej kofeina wywołuje dolegliwości serca, nerwów, nerek i żołądka, a najczęściej osoby te nie zdają sobie sprawy z przyczyn, które dolegliwości te powodują. Nowocześni, kulturalni ludzie potrafią ocenić dobrodziejstwo spożywania bezkofeinowej kawy Hag, całkowicie nieszkodliwej dla zdrowia. Wielu lekarzy dowodzi, że

KAWA HAG

jest błogosławieństwem ludzkości!

Do nabycia we wszystkich lepszych sklepach spożywczych.

Pw 3397-26.100

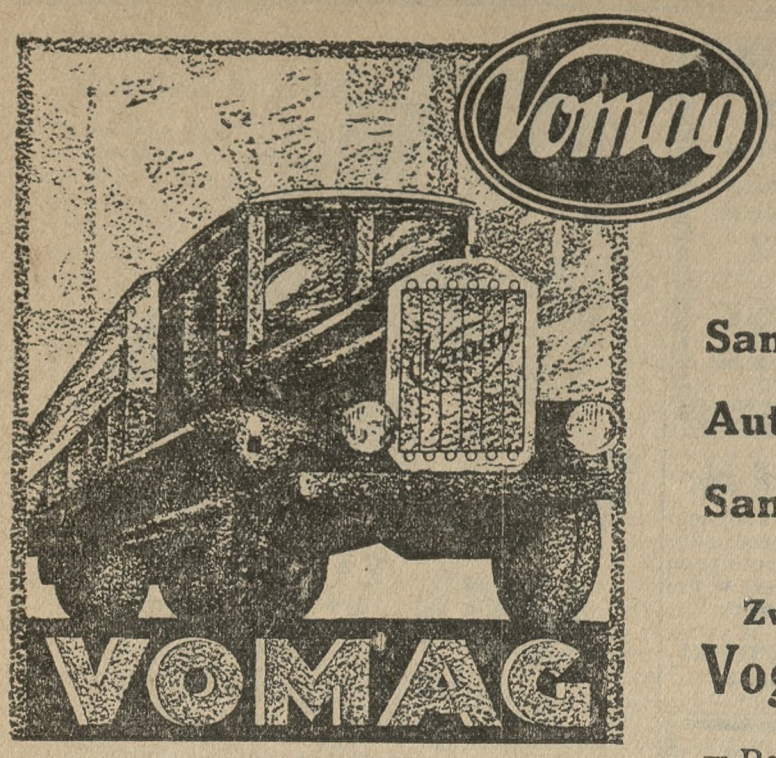

Samochody ciężarowe
Omnibusy

ZAPROSZENIE

Oglądajcie nasze eksponaty na Wystawie

MIĘDZYNARODOWEJ

KOMUNIKACYJNO-TURYSTYCZNEJ W POZNANIU!

Pawilon 13 stoisko I.

Samochody ciężarowe „Vomag" zajmują pierwsze miejsce wśród wozów europejskich.

Autobusy „Vomag" z karoserją stalową to szczyt doskonałości, bezpieczeństwa i wygodnej jazdy!

Samochody gospodarcze „Vomag": Śmieciarki, polewaczki ulic z zastosowaniem jako sikawki pożarne i wozy asenizacyjne są niedoścignione w swojej celowej konstrukcji i nigdy nie zawodzą w działaniu.

Zwiedzając wystawę w Poznaniu nie zapomnij o I stoisku 13 Pawilonu.

Vogtländische Maschinenfabrik A. G. Plauen (Saksonja)

Informacyj udzielają zastępcy:

w Poznaniu: **BRZESKIAUTO Sp. Akc., Poznań, Dąbrowskiego 29.** Tel. 6323, 6365,

w Katowicach: **A. W. HERMSTEIN, Katowice, ul. Wojewódzka 27.** Tel. 1297.

Wyłączne zastępstwa na kilka rejonów w Polsce są jeszcze do oddania.

Zamknięcie Wystawy Samochodowej dnia 21 lipca. nw 2360

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, 12 lipca b. r., o godz. 11, sprzedam w Pobiedziskach, Trakt Poznański, najwięcej dającemu za gotówkę: nw 2371

około 20 mórg żyta na pniu.

Zbiórka punktualnie o godz. 10,30 w mojej kancelarji.

Br. Grzesiak, kom. sąd z pol., Pobiedziska.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, 12 lipca b. r., o godz. 13, sprzedam w Pobiedziskach, Zielony Dworek, najwięcej dającemu za gotówkę: nw 2370

około 25 mórg żyta i 6 mórg pszenicy na pniu.

Zbiórka o godz. 12,30 w mojej kancelarji.

Br. Grzesiak, kom. sąd z pol., Pobiedziska.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, 12 lipca b. r., o godz. 15, sprzedam w Gorzkiem-Polu koło Pobiedzisk, najwięcej dającemu za gotówkę: nw 2369

około 8 mórg żyta na pniu.

Zbiórka o godz. 14,30 przed Sołectwem.

Br. Grzesiak, kom. sąd z pol., Pobiedziska.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

Parcelę
pod budowę, ul. Dąbrowskiego przy Ławicy na sprzedaż. Zgłoszenia Bohn, ul. Szydłowska, telefon 59-10. zdw 69 670

Parcela
w centrum miasta pięknie położona korzystnie do sprzedania. Oferty Kurjer zdw 69 668

Naprawy
zegarków i biżuterji oraz wszelkie zamówienia na prace nowe i przeróbki, srebrzenia i złocenia, odnawia i pod gwarancją Chwiłkowski, św. Marcin 40. zdw 69 665

Gospodarstwo
przy mieście 150 mórg sprzedam lub wydzierżawię. Agrapol, Poznań, Dąbrowskiego 2. zdw 69 604

Morele
zaleszczyckie 22 zł., pięciokilogramowe koszyki franko zaliczka wysyła owocarnia S. Selzer. Zaleszczyki. zdw 69 048

Morele
zaleszczyckie pierwszej jakości 5 kg. koszyk 21 zł., miód lipcowy, kuracyjny 5 kg. bańka 21 zł., wysyła franco zaliczka Spółka Owocarska Zaleszczyki. zdw 69 388

Okazja
sprzedam ładny dom piętrowy z dużym ogrodem i stawem rybnym wolne mieszkanie, bardzo korzystnie: powiat krotoszyński. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 383

Drogerja
dobrze prosperująca ruchliwe miasto powiatowe, do sprzedania. Potrzeba gotówki 25 tysięcy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 68 932

2 dogi
urodzone w sierpniu 1929 r. premjowane na ostatniej wystawie w Warszawie 1930 r. na sprzeda Cena sprzedaży a 600 zł Zgłoszenia uprasza się nadsyłać do Kasy Ordynacji hr. Raczyńskiego w Obrzycku, powiat Szamotuły Wlkp. A. Hr. Nałecz-Raczyńska Obrzycko Zamek. zdw 69 712

Tanio
sprzedamy naszą będącą w pełni rozwoju fabrykę wyrobów metalowo - masowych do której należy dobre urządzenie i nieruchomości oraz większy zapas towarów. Fabryka jest dobrze zaprowadzona i świetnie prosperuje i niema większej konkurencji. Poważni reflektanci zechcą złożyć oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 69 717

Sprzedaż
82 morgi, cena 38 000, wpłaty 25—30 000. 80 mórg cena 42 000, wpłaty 30 000, majątki są z rąk niemieckich, budynki nowe, ziemia buraczana, komplet z żywym i martwym inwentarzem bez żadnych hipotek. Zgłoszenia przyjmuje: Straus Trzemeszno nw 2351

Rzadka okazja
z powodu przejęcia przedsiębiorstwa we własnej realności sprzedam większy dobrze prosperujący ładnie urządzony skład kawy i czekolady ca. 15 lat istniejący. Zgłoszenia Kurjer nw 2296

Prasa
do sprzedania. Adres wskaże Kurjer zdw 69 429

Przyczepkę
motocyklową sprzedam obejrzeć firmie Sarolea ul Dąbrowskiego. zdw 69 232

Dom
willa 6 pokoi z wzorowym ogrodem 5 mórg najlepsze zabudowania gospodarcze 4 oranżerje i inspekta które odrzucają poważne zyski, jest z powodu zmiany stosunków rodzinnych tanio na sprzedaż Położenie objektu jest nadzwyczaj urocze światło elektryczne w mieście 120 000 mieszkańców, blisko Gdańska Oferty poważnych reflektantów przyjmuje Kurjer Poznański pod zdw 69 718

Sprzedam
gospodarstwo 7 mórg ziemi — pszenno-buraczanej oraz masywne budynki, bez żywego i martwego inwentarza przy szosie blisko miasta pow. Cena 8 000 zł Zgłoszenia Agencja Kurjera — Krotoszyn. nw 2294

Motocykl
sprzedam „Monet Goyon" czterytachty, mało używany siła 350 kubików tylko gotówką. Poznań, Wielkie Garbary 18. Kaczmarek. zdw 69 677

Poznań
wykwintny zakład fryzjerski 11.000 gotówką. Oferty Kurjer zdw 69 690

Piekarnie
na sprzedaż z domami lub bez oraz dzierżawy. Gozimirski, Inowrocław, Mikołaja 30. Na odpowiedź znaczek. zdw 69 702

Kamienica
dwa piętra, 5 pokoi wolnych, wpłata 15 000 zł. Domy, wille sprzedaje. Na odpowiedź znaczek. Gozimirski, Inowrocław, Mikołaja 30. zdw 69 701

Kilka
ubrań nowych latowych oraz innych do sprzedania Adres Kurjer Pozn. zdw 69 254

Limuzynę
turystyczna 4 osobowa sprzedam bardzo tanio. Wierzbięcice 4. zdw 69 278

Wysprzedaż
posezonowa wózków dziecięcych. Kraszewskiego 11. zdw 69 333

Parasole od zł 3,90
W Czysz Poznań ul Szkolna 11 Własna pracownia. Pw 3083-27.133

Warsztat
ślusarsko mechaniczny z kompl urządzeniem w mieście powiatowym Specj. naprawa samochodów budowa maszyn rolniczych oraz reparacje, natychmiast do sprzedania. Cena cr. 10 tys. zł. Zgłoszenia do „Par". Aleje Marcinkowskiego 11. pod nr. 65.7. Pw 3408-65.7

Skład
kolonjalny, mieszkanie sprzedam. Adres Kurjer zdw 69 738

Rower
sprzedam, względnie na spłaty. Adres Kurjer zdw 69 733

Szafa
do rzeczy ładnia, szyfonierka bogata, biurko dębowe i wiele innych rzeczy do sprzedania. Grunwaldzka 22b. zdw 69 740

Gospodarstwo
140 mórg ziemi, 2, 3, 4 klasy, budynki masywne, 6 pokoi, inwentarz nadkompletny. Cena 90.000. Biuro Łanpol, Skarbowa 14, I. zdw 69 730

Wózek
dziecięcy tanio sprzedam. Mostowa 26, Szynkowski. zdw 69 723

Fiat 520
odkryty tanio sprzedam. Adres Kurjer zdw 69731

2 domki
mieszkalne 3 pokoje, kuchnia, 1 pokój kuchnia, budynki gospodarcze murowane, ogródek, 1½ morgi lub więcej ziemi tuż przy Poznaniu, komunikacja kolejowa, autobusowa, sprzedam Oferty Kurjer jw 4238

Rower
pierwszorzędny nowy tanio sprzedam. Marszałka Focha 29, front, I. lewo. jw 4239

Lokomobila
Lanza 2 cylindrowa 70 do 120 KM rok budowy 1900, kondensacja za 7 000 zł. Rowecki, Poznań, Plac Wolności 3. Pw 3403-28.75

Skład
konfekcji z towarem w Poznaniu zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer rwd 10 755

Samochód
dla rzeźnika prawie jak nowy bardzo korzystnie na sprzedaż Zapytania: Strana, Grobla 4. rw 10 753

Gościniec
35 mórg ziemi buraczanej, pełne inwentarze 26 000 wpłaty 15 000 zabudowania I. kl Biuro Handlowe, Plac Sapieżyński 7, I. ptr. zdw 69 762 3

Sprzedam tanio
maszynę Singera wpuszczaną, szafę trzy częściową, rozbieralną z lustrem, masywna, 2 stoły, jeden na 12 osób, 20 funtów pierza świeżego, i wiele innych rzeczy. Koźmin, Glinki 14. zdw 69 709/10

Warsztaty stolarskie
ławy heble zawiasy taśmowe tanio rozsprzedaje Przewodnik Centrala Towarów Żelaznych Św Marcin 30 zdw 68 581/2

Majątki
gospodarstwa, kamienice domy, składy, sprzedaje — wydzierżawia, również takowych poszukuje Otręba Jarocin, Kilińskiego 4. zdw 69 153-4

Sprzedam
klubowy garnitur elegancki jak nowy 2 50, kanapę 85 Grobla 19, front, II. lewo. zdw 69 753

Pianino
jak nowe sprzedam za gotówkę. Wały Królowej Jadwigi 5, I. pr. zdw 69 768

Skrzydło
krótkie tanio Marszałka Focha 131/133. I. prawo. zdw 69 761

Młyn
najnowsze urządzenie na turbinę w zapasie motor, przemiał 120 ctr. do tego 100 morgowe gospodarstwo, buraczana ziemia nadkompletnym żywym i martwym inwentarzem blisko Poznania przy szosie. Egzystencja zapewniona, odbiorcy na mąkę zakontraktowani sprzedam lub zamienię na dom w Poznaniu z powodu starości Bliższych informacyj udzieli Feliks Hadyniak Poznań Zielona 3, telefon 59 14 zdw 69 791

Dynamo i startery
fabryki Bosch, korzystnie sprzeda firma Franpol. Poznań Grobla 27, telefon 32 65. zdw 69 784

Właściciele garażu!
Pompka elektryczna do pompowania opon fabryki A. E. G. korzystnie sprzeda firma Franpol. Poznań, Grobla 27 telefon 32 65 zdw 69 783

Piekarnia
4 pokoje, kuchnia, koło Poznania w najlepszym położeniu od 40 lat zaprowadzona, z powodu choroby okazyjnie na sprzedaż. Kurjer zdw 69 787.

Reklamówka
1 tonnowa prawie nowa marki „Rugby" okazyjnie za 6 700 zł na sprzedaż. „Autopol", Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 21. Pw 3404 28.77

Autobus
na 18 miejsc kompletnie nowy pierwszorzędnej marki okazyjnie na dogodnych warunkach na sprzedaż. „Autopol", Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 21. Pw 3405 28.78

Samochód
marki „Dürkopp" 6 osobowy w dobrym stanie gotów do jazdy okazyjnie za 3 500 zł na sprzedaż „Autopol" Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 21. Pw 3406 28.76

Gdynia i Chylonja
domy, wille, place parcele poleca na korzystnych warunkach Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości Gdynia Skwer Kościuszki nw 2320

Fotograficzny
zakład z mieszkaniem do nabycia w Poznaniu. Wiadomość: Szymkowiak, Aleje Marcinkowskiego 24. zdw 67 541

Centrum
Krynicy wille murowana dwudziestopokojowa niedokończona — pod dachem sprzedam zamienię na majątek ziemski wartości 120 tys. złotych Paszkowska, Warszawa, Szczygła 10 nw 2101

Słupki i siatki
Drut kolczasty
ocynkowany używany tanio rozsprzedaje Przewodnik Centrala Towarów Żelaznych Św Marcin nr. 30. zdw 68 584

7 mórg
przy drodze polnej od Komandorji do Żegrza graniczy dołem koleją Średzką, własność śp. A Ritschela i Hinzów, korzystnie na sprzedaż Zgłoszenia przyjmuje St. Brzozowski W. Garbary 45. zdw 69 506

Restauracja
w śródmieściu duży lokal do sprzedania lub zamiany na gospodarstwo dom lub młyn Oferty Kurjer rw 10 678

Wóz
koń na sprzedaż. Chwaliszewo 13. rw 10 666

Z
powodu likwidacji wyprzedaje meble Stanikowski. Wielkie Garbary 52 dawniej Wożna 12 rw 10 596-7

Parcela
Puszczykówko jedna morga tanio Tomczak. Wierzbięcice 31. zdw 69 527

Skład
kolonjalno - spożywczy, śródmieście, świetnie prosperujący mieszkaniem tanio sprzedam Zgłoszenia: Dudek, Wielkie Garbary 34. zdw 69 629

Sprzedam okazyjnie
2 palmy phoenix, 2 latanniki, 2 traceny, 1 aurokarja przeciętna wysokość dwa metry, piękne, zdrowe okazy Oferty Kurjer zdw 69 496

Sprzedam
bilard francuski. Adres wskaże Kurjer zdw 69 494

4 konie
robocze sprzedam. Kościński Czartorja 1. zdw 69 220

Morele
(Aprykozy) szczepione świeżo rwane, wybrane 5 kg. koszyk 22 złotych, 10 kg 42 złotych wysyła ja poczta franko pobraniem Bracia Nüssbrauch zdw 69 472

Samochód
4 osobowy, otwarty okazyjnie sprzeda gotówka 2.500 zł. Św Marcin 38. II ptr zdw 69 563

Dywan
czerwony, dobrze utrzymany 2×3 za 85 zł na sprzedaż Ul Zwierzyniecka 20 parter lewo Kaflicki. zdw 69 560

Okazyjnie
limuzynka 509 nowa na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 69 532

Piekarnia
w Poznaniu bardzo dobrze prosperująca z mieszkaniem zaraz z powodu wyjazdu tanio na sprzedaż. Adres Kurjer zdw 69 554

Skład
próżny i mieszkanie z meblami tanio sprzedam Pośrednicy wykluczeni. Adres Kurjer zdw 69 595

Skład
kolonjalny z mieszkaniem ulica główna zaraz na sprzedaż Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera zdw 69 582

Wyżeł
angielskiej rasy 4 pole bardzo dobrze ułożony tanio na sprzedaż Oferty Kurjer zdw 69 624

Gospodarstwo
prywatne 50 mórg ziemi dobrej, żytniej zabudowania masywne, 3 pokoje, kuchnia, położenie przy lesie, jeziorze, nadaje się na letnisko, z kompletnym inwentarzem za 18 000 na sprzedaż Grześkowiak, Opalenica Poznańska 19. nw 2357

Regały i stoły
nadające się do hurtu lub składu są do sprzedania w firmie Teodor Zejfert, Klasztorna 21 dom p. Jarocińskiego zdw 69 519

Majątki
gospodarstwa, wielki wybór, mamy do sprzedania i wydzierżawienia Agrapol, Poznań Dąbrowskiego 2. zdw 69 603

Dla amatora
posiadłość przy Poznaniu 35 mórg, wysoka kultura, duży ogród owocowy, budynki masywne, inwentarz żywy, martwy nadkompletny, z powodu stosunków familijnych zaraz na sprzedaż. Cena 70.000 zł Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 640

Bernardyna
(okaz) sprzeda Mechowo stacja Kobylnica. zdw 69 643

Skład
kolonjalno - delikatesowy w najlepszem położeniu ruchliwego miasta powiatowego Wielkopolski z 2 oknami wystawowemi i przyległem 3 pokojowem mieszkaniem z kuchnią z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa zaraz korzystnie do oddania. Zapas towarów około 7.000 złotych. Zgłoszenia do Kurjera zdw 69 644

Warsztat
tokarsko - mechaniczny sprzedam bardzo tanio. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 647

Najsolidniej
i najkorzystniej kupuje się w Hurtowni Porcelany. Wroniecka 24. — Serwisy stołowe 12 osob. porcelana 55,—. Serwisy kawowe 8.50. — Nakrycia stołowe „Alpaka" pół tuz. 28. — Szklanki 10 groszy. — Słoje do konserw. bardzo tanio. zdw 69 636

Prasę
do wytłaczania owocu sprzedam. Skład towarów krótkich. Wierzbięcice 22. zdw 69 660

Meble
nieco używane sprzedam. Generała Kosińskiego 1. Osiński. zdw 69 658

Rzeźnictwo
Poznań przedmieście, bije tygodniowo 8 świń, całkowitem urządzeniem, motorem, mieszkaniem czteropokojowem. Cena 9.000 zł, sprzeda „Biuro Procesowe". Poznań, Zielona 3 I. piętro. zdw 69 671

5 KUPNA

Pompę
do wody (studni) używaną lecz w dobrym stanie kupię zaraz. Łask. oferty z ceną pod dw 1064

Poszukuję
wozu reklamowego w dobrym stanie. Łask. zgłoszenia do Kurjera pod zdw 69 500

Kupię
domek z ogrodem owocowo warzywnym w Mosinie Żabikowie lub Starołęce Hipoteka pożądana Cena i adres Kurjer Poznański zdw 69 587

Kupię
samochód 2 lub 3 osobowy za gotówkę. Budowa karoserji Degórski, ul. Dąbrowskiego 88. zdw 69 693

120.000 cegieł
500 kg. wapna i tragarze, drzewo za gotówkę okazyjnie kupię. Kurjer zdw 69 547

Poszukuję
kupna lub dzierżawy, oraz zamiany majątków ziemskich, domów, kamienic. Gozimirski, Inowrocław, Mikołaja 30. zdw 69 700

Kufer-szafę
kupię. Kurjer zdw 69 760

Piekarnię
z mieszkaniem kupię. Kurjer zdw 69 788

6 KAMIENICE

Kamienicę
w Swarzędzu sprzedam. Oferty Kurjer rw 10 726

Kamienica
w Obornikach wolna na sprzedaż. Cena 38 000, wpłaty 25 000 natychmiast do objęcia. Oferty Kurjer zdw 69 539

7 PIENIĄDZ

Trwały kredyt
Pieniądze — Pożyczki
Wiadomość Biuro Buchalterji Poznań, Polna 13. Pw 3082 27.96

30.000
do przedsiębiorstwa zbożowego włożę jako czynny wspólnik. Zgłoszenia „Par" Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.375. Pw 3373 55.376

5.000 zł
na I. hipotekę 15% poszukuje. Oferty Kurjer zdw 69 748

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
komfortowe 6 pokoi z wygodami o pięknem słonecznem położeniu w śródmieściu Torunia do wynajęcia za czynszem miesięcznym 300 złotych zaraz wprost od gospodarza. Zgłoszenia Apteka Radziecka, Toruń. dw 1075

Mieszkanie
3 pokojowe kuchnia, łazienka, nowy dom z meblami odstąpię. Oferty Kurjer zdw 69 508

Mieszkanie
2 pokojowe z kuchnią, zaraz do wynajęcia. Wskaże Kurjer zdw 69 493

Dwupokojowe
mieszkanie za czynszem dwuletnim do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 69 487

2—3
pokoje próżne lub umeblowane, dwuletni czynsz. Aleje Marcinkowskiego 28, III., lewo. zdw 69 617

2 pokoje
i kuchnia, czynsz 1.200 za dwa lata. Adres wskaże Kurjer zdw 69 606

Próżne
dwa pokoje, używanie kuchni, łazienka wynajmę. Adres Kurjer zdw 69 659

Mieszkanie
pokój z kuchnią za 2-letnim czynszem wynajmie właściciel. Oferty Kurjer zdw 69 655

Mieszkanie
pokój kuchnia 1.600 1½ roku dzierżawy; 2 pokoje kuchnia 800,— rok dzierżawa. Zgłoszenia Szczepański, Kantaka 5, I. zdw 69 699

Mieszkania
2, 3, 4, 9 pokojowe za dzierżawę odda Czarnecki, Ratajczaka 13. zdw 69 735

2—3 pokoje
kuchnia, światło elektryczne, — śródmieście Kostrzyna 22 km., doskonała komunikacja, kilkanaście razy dziennie autobusem i koleją zaraz wprost od właściciela. Dzierżawa na 1—2 lat zgóry. Zgłoszenia uprasza Dokowicz, Kostrzyn. zdw 69 734

2 pokoje
z kuchnią wydzierżawię w Dębcu, willa wprost od gospodarza pośredników wyklucza się. Adres wskaże Kurjer zdw 69 729

Wydzierżawię
pokój z kuchnią, elektrycznem oświetleniem wprost od gospodarza. Winiary, św. Stanisława 12. jw 4233

Mieszkanie
1 pokój za miesięczną dzierżawę 2 pokoje, kuchnia, łazienka za 700 złotych spiesznie wynajmie „Pawilon", Marszałka Focha 15 zdw 69 626/7

Pokój
kuchnia dwuletnia dzierżawa 1.600. Adres Kurjer zdw 69 746

Mieszkanie
dwupokojowe z kuchnią, łazienką komfortowe, centrum, kompletnie umeblowane, spiesznie oddam. — Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 792

Reflektanci
sypialka, jadalka, kuchnia z objęciem mieszkania podaniem ceny Oferty Kurjer zdw 69 772. — Agenci wykluczeni.

Sześciopokojowe
mieszkanie odstąpię na Słowackiego za rocznem komornem zgóry. Oferty Drzewicki, gospodarz, Górna Wilda 38, Poznań. zdw 69 771

9 SZUKA MIESZK.

Pokoju
kuchni od gospodarza poszukuje młode małżeństwo czynsz zgóry Kurjer zdw 69 390

Próżnych
1 do 2 pokoi jasnych, a może z kuchnią, najchętniej od gospodarza. Zgłoszenia warunki Kurjer zdw 69 528

Starsze
małżeństwo urzędnik etatowy dwóch dorosłych synów szuka skromnego dwupokojowego mieszkania zaraz lub później. Czynsz opłacać mogę zawsze rocznie naprzód. Adres wskaże Kurjer zdw 69 520

Poszukuję
2—3 pokoi bez mebli kuchni. — Czynsz zgóry Oferty Kurjer zdw 69 507

3—4 pokoi poszukuję
łazienka, elektryka, od gospodarza. Czynsz dwuletni, pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 69 505

Przyjmę
stróżostwo u porządnych państwa zaraz. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 69 555

1 lub 2
pokoi z kuchnią od gospodarza poszukuje, dzierżawa zgóry Oferty Kurjer zdw 69 586

Poszukuję
mieszkania 2—4 pokojowe za dzierżawę lub odstępne. Oferty Kurjer zdw 69 698

Małżeństwo
poszukuje próżnego pokoju od gospodarza czynsz zgóry Kurjer zdw 69 758

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Dwa
pokoje z kuchnią i wygodami, I. p. zamienię na pokój z kuchnią. Adres wskaże Kurjer zdw 69 512

Mieszkanie
dwupokojowe zamienię na 3 pokojowe komfortowe za dopłatą. Oferty Kurjer zdw 69 608

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
umeblowany, światło elektryczne wynajmę. Kosińskiego 10 parter, prawo. zdw 69 037

Pokój
umeblowany z telefonem, niekrępujący panu zaraz wynajmę. — Matejki 65, I. lewo. zdw 69 437

Pokój
balkonowy, słoneczny, wynajmę od 15. 7. lub później. Mickiewicza 7 III lewo. zdw 64 836

Słoneczny
pokój umeblowany wynajmę. — Grunwaldzka 5, front, parter. zdw 68 877

Pokój
umeblowany Tel 77-16. zdw 69 523

2 frontowe
pokoje (balkon) częściowo umebl. ewtl. próżne z używaniem kuchni do wynajęcia 5—7. Łąkowa 20, II., prawo. zdw 69 498

Przyjmę
pannę na stancję. Kowalska, Żupańskiego 20. zdw 69 486

Pokój
Małeckiego 13, front II., lewo. zdw 69 573

Pokój
balkonowy wolny. Kopernika 5, III., lewo. zdw 69 571

Pokój
dwom osobom wynajmę. Widok park Wilsona, Matejki 58, IV. lewo. zdw 69 570

Pokój
Kraszewskiego 19, III., prawo. zdw 69 569

Pokój
wynajmę. Szamarzewskiego 10, parter, prawo. zdw 69 566

Pokój
umeblowany zaraz. Słowackiego 35, II., prawo. zdw 69 564

Frontowy
zaraz panu ewentl. dwom Kanałowa 6, part., prawo. zdw 69 552

Pokój
1—2 panienkom wynajmę. Gwarna 17, III. ptr., prawo. zdw 69 551

Pokój
umeblowany z osobnem wejściem światło elektr. od zaraz do wynajęcia. Wielkie Garbary 53., II. lewo, front. zdw 69 545

Pokoik
z kuchenką i śpiżarką umeblowane od zaraz do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 69 544

Pokój
umeblowany z oddzielnem wejściem. Kwiatowa 14, III., piętro, lewo. zdw 69 553

Pokój
zaraz (Plac Sapieżyński) Babińskiego 7, part. prawo. zdw 69 676

Pokój
słoneczny, czysty, telefon, elektryczność, wynajmę. Pocztowa 29, III. prawo. zdw 69 694

Umeblowany
pokój frontowy do wynajęcia. — Półwiejska 40, III., pr. lewo. zdw 69 592

Jasna 16
III., lewo pokój wynajmę pani zaraz. zdw 69 585

Na
wspólny pokój pana. Szkolna 13, II., lewo. zdw 69 584

Dobrze
umeblowany pokój Słowackiego 27 III., prawo, tel. 72-67. zdw 69 578

Pokój
wolny. Wielka 17, Stemplowa. zdw 69 579

Gwarna
duży, ładny pokój frontowy wynajmę. Gwarna 10, I. piętro, prawo. zdw 69 619

Pokój
umeblowany czysty, niekrępujący, elektr., od 15 7 do wynajęcia. Szamarzewskiego 37, III lewo. zdw 69 621

Pokój
frontowy na krótszy lub dłuższy czas. Rzeczypospolitej 8 Menclewska. zdw 69 612

Centrum
pokój umeblowany Kręta 22, III lewo. zdw 69 613

Pokój
słoneczny, telefon, elektr. osobne wejście, na biuro lub umeblowany, utrzymaniem pierwszorzędnem, solidnemu panu Aleje Marcinkowskiego 28, III., lewo. zdw 69 615

Pokój
frontowy, ładnie umeblowany inteligentnemu panu wynajmę ul. Długa 3, II. prawo zdw 69 632

Próżny
pokój dla małżeństwa wynajmie „Pawilon", Marszałka Focha 15 zdw 69 628

Ogrodowa
19. Nowakowski. zdw 69 776

Pokój
inteligentnej osobie 1 sierpnia. Słowackiego 34, I. lewo. zdw 69 654

Pokój
wolny zaraz. Zwierzyniecka 8, II. prawo. zdw 69 648

Pokój
Mielżyńskiego 1, III. lewo. zdw 69 650

Willa
pokój umeblowany wynajmę inteligentowi. Szymańska, Topolowa 6, koniec Ratajczaka. zdw 69 645

Pokój
umeblowany dla małżeństwa z używaniem kuchni. Matejki 6, parter, prawo. zdw 69 642

Elegancki
czysty i miły pokój. Różana 4 a, II. lewo. zdw 69 637

Eleganckie
pokoje panom wynajmę. Plac Sapieżyński 5, III prawo. zdw 69 602

Pokój
umeblowany 2 panom. Skarbowa 20, III. prawo. zdw 69 596

Pokój
wynajmie małżeństwu. Małeckiego 31/32, II lewo. zdw 69 595

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 20, podwórze, prawo, II. zdw 69 601

Pokój
zaraz do wynajęcia. Plac Świętokrzyski 3, II lewo. zdw 69 607

Śródmieście
wolny pokój frontowy, słoneczny duży. Aleje Marcinkowskiego 17 a, II. lewo. zdw 69 657

Blisko
Zamku pokój frontowy z utrzymaniem 150 zł, sam 60 zł. Składowa 4 III. zdw 69 656

Pokój
umeblowany wynajmę zaraz. — Balcerzak, Kraszewskiego 30. zdw 69 675

Dwa
duże umeblowane pokoje, śródmieście, wysoki parter, także na biura wolne. Zgłoszenia telefon 54-95. zdw 69 674

Panienkom
Wizowa, Wrocławska 13. zdw 69 666

Pokój
dla panienek lub panów. Kanałowa 7, IV. piętro. zdw 69 664

Pokój
umeblowany wynajmę inteligentnej pani. Działyńskich 2, wysoki parter, prawo. zdw 69 662

Pokój
umeblowany balkon, elektryczność słoneczny zaraz lub od 15 wynajmę. Małeckiego 27, III., lewo. zdw 69 353

Kraszewskiego 19
I p. lewo. Pokój umeblowany do wynajęcia. zdw 69 661

Pokój
z klatki schodowej wynajmę Nowakówna, Szkolna 6. zdw 69 680

Pokoik
mały dla 1 pana. Matejki 47, parter prawo. zdw 69 678

Pokój
wspólny, czysty, osobne wejście inteligentnemu panom zaraz. Romana Szymańskiego 9, II p. lewo, przy pl. Świętokrzyskim. zdw 69686

Pokój
frontowy parter odnajmę. Adres wskaże Kurjer zdw 69 682

Pokój
niekrępujący, spokojny, czysty, elektryczność, do wynajęcia. Adres Kurjer zdw 69 719

Pokój
czysty, niekrępujący zaraz lub od 15. wynajmę. Wrocławska 113, dom ogrodowy I. zdw 69 724

Panów
wspólnie. Wierzbięcice 39, IV. lewo. zdw 69 722

Niekrępujący
frontowy, słoneczny wynajmie. Kwiatowa 4, III lewo. zdw 69 737

Pokój
balkonowy umeblowany wynajmę 2 lepszym panom zaraz. Strusia 7, III lewo. zdw 69 741

Pokój
skromny dwom panom zaraz. Niegolewskich 4, tylny dom, II. zdw 69 726

Pokój
balkonowy, słoneczny, osobne wejście wynajmę. Pamiątkowa 13 III. wprost (Wilda). zdw 69 599 600

Dąbrowskiego 69
pokój na parterze na 1 lub 2 osoby do wynajęcia. Popiałkiewicz jw 4236

Pokój
do wynajęcia. Adres Kurjer Jeżyce jw 4237

Przyjmę
panów na stancje tanio. Wodna 8, III., Alejski. zdw 69 549 50

Pokój
Szamarzewskiego 38, I. lewo. jw 4241

Elegancki pokój
ewentl 2 dla małżeństwa z kuchnią lub osobno zaraz. Zakrzewska Gajowa 4. Pw 3401-58.252

Gabinet
sypialnia, używanie kuchni. — Chełmońskiego 2, parter. zdw 69 764

Małżeństwu
wynajmę pokój. Patrona Jackowskiego 35, parter lewo. zdw 69 765

Pokój
umeblowany na 2 osoby zaraz lub 1. 8., światło elektryczne. Stary Rynek 53 54 III lewo. zdw 69 767

Pokój
wynajmę. Strzelecka 5, I. lewo. zdw 69 747

Pokój
wynajmę. Śniadeckich 4, wysoki parter, lewo. zdw 69 789

Pokój
z używaniem kuchni oddam. Skibińska, Przecznica 1. zdw 69 610

12 SZUKA POKOJU

Starszy
medyk poszukuje pokoju. Oferty Kurjer zdw 69 216

Pokoju
skromnego w śródmieściu, najchętniej u samotnej pani od 1. 8. poszukuję. Oferty Kurjer zdw 69 576

Starsza
inteligentna pensjonowana pani poszukuje skromnego pokoiku do 30 zł bez pościeli. Oferty Kurjer zdw 69 565

Poszukuję
pokoju, śródmieście Kurjer zdw 69 556

Pokoju
utrzymaniem poszukuje młodszy handlowiec. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 646

13 LOKALE

Lokale
4 na większy warsztat o łącznej powierzchni 170 m², prócz tego dwa podwórza, posadzki betonowe, światło elektryczne obok dworca miejskiego do wynajęcia w Toruniu wprost od gospodarza. Zgłoszenia Apteka Radziecka, Toruń. dw 1076

2 pokoje
umeblowane na biura z telefonem wynajmę zaraz lub 15. — Skarbowa 17, parter, prawo. zdw 69 622

5 pokojowe
mieszkanie na wszelkie biura w centrum do sprzedania. Oferty Kurjer zdw 69 669

Ubikacje
przemysłowe na Łazarzu ca. 70 kw. m. parterze, suche zaraz do wynajęcia. Informacje Szymandera, portjer, Marszałka Focha 78, lub tel. 18-06. rw 10 756

14 DZIERŻAWY

Skład
kolonjalny z towarem, urządzeniem, 2 pokoje kuchnia miasteczko koło Poznania od gospodarza do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 516

Piekarnia
z restauracją w Lesznie przy najruchliwszej ul., objekt składa się z 5-pokojowego mieszkania z kuchnią na piętrze, dużego obszernego lokalu z przyległemi ubikacjami. Wydzierżawię natychmiast, najchętniej osobie mającej widoki otrzymania koncesji. Zgłoszenia Tomczyk, Leszno, Łazienna 21. nw 2324

Szopę
o powierzchni ca 300 mtr. wydzierżawię w całości lub częściowo na składnicę lub rzemiosło. Woda, elektryczność gaz — na miejscu. Oferty z podaniem ceny za metr do Kurjera pod zdw 68 536

Garaże
suche murowane wydzierżawię Dolna Wilda 78, narożnik Górnej Wildy. Telefon 36-06 lub 70-62. zdw 69 091

Magazyn
w śródmieściu ca 100 m² w piwnicy, nadający się na składnicę tow. kolonjalnych względnie win do wydzierżawienia zaraz bez odstępnego za zwrotem kosztów instalacji eelktrycznej. Zgłoszenia do Kurjera zdw 69 517

Praktyka lek. dent.
z urządzeniem bez instrumentarjum jest zaraz w pow mieście do wydzierżawienia. Dzierżawa miesięczna 200. Zgłoszenia do Kurjera zdw 69 711

Fabryka
wyrobów miedzianych oraz reparacja maszyn komplet urządzona z narzędziami i maszynami ist niejąca 24 lata w okolicy Bydgoszczy jest zaraz do wydzierżawienia Oferty pod zdw 69 714 do ekspedycji Kurjera Pozn.

Do wydzierżawienia
zaraz skład z 3-pokojowem mieszkaniem, kuchnią w mieście powiatowem, rynek. Nadaje się na bławaty lub skład obuwia. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 705

40 do 60 mórg
dzierżawy poszukuję. Łaskawe zgłoszenie z warunkami do Kurjera Poznańskiego zdw 69 536 37

15 LETNISKA

Krynica
pensjonat „Flora" M Kiepurowej urządzony komfortowo, kuchnia wykwintna, ceny zniżone. dp 5 475

Pokoje
na letnisko z utrzymaniem lub bez w pięknem położeniu do wynajęcia. Informacji udzieli agentura Chojno zdw 68 891

Worochta
Pensjonat „Perełka" poleca pokoje słoneczne z balkonami, całkowitem utrzymaniem i pościelą. Gnaedingerowa, Srokowska. nw 12 165

Gdynia
pokoje na sezon do wydzierżawienia. Swoińska Willa Rawa. nw 2322

Letnisko
dla pań i panienek dom obywatelski, swobodny wypoczynek las, jezioro, cena 6.50. Zgłoszenia od 1—2.30 Wały Wazów 15. Zakrzewska. zdw 69 195

Letniska
na sierpień poszukuję dla 2 osób najchętniej w Leśniczówce. Oferty Kurjer zdw 69 574

Pensjonat
7 zł dziennie. Lisewo — dwór. Informacje Poznań, tel. 63-24. zdw 69 588

Letnisko
jezioro, las, utrzymanie 6 zł. Informacje: Grunwaldzka 31, tennis „Teapaw". jw 4235

16 OSOBISTE

Niniejszem
ostrzegam przed nabyciem moich weksli na ogólną sumę 700 zł. płatnych 20. lipca 1930 r., wystawionych na zlecenie p. Domagały oraz zawiadamiam, że należności powyższej, jako mnie nie obowiązującej, wobec niewykonania przez p. Domagałę warunków umowy, płacić nie będę. Stanisław Polny — rotmistrz. zdw 69 380

Krawcowa
wykonuje według najnowszych żurnali garderobę damską. Górna Wilda 67, IV. zdw 68 789-90

Autobusy
do Gniezna. Dominikańska. 8.45; 10; 12; 13.45; 14.45; 16.35; 18.30; 20.15. rw 10 707

Pani
będąc Dębinie nad Wartą, niedziela 29. 6 po poł. 6—8 czarnej sukience, beż kapelusz, koleżanka niebieskiej sukience, długi warkocz, powracając szosą okrężną do Dębca prosi pan na rowerze o łask. adres lub spotkanie do Kurjera zdw 69 540

1.000 zł nagrody
otrzyma ta osoba która mi wskaże lub dopomoże do ujęcia sprawców kradzieży w moim składzie w nocy dnia 5—6 bm. ewentl. do odnalezienia skradzionego towaru. Zgłoszenia do Policji śledczej pokój 71-72, Poznań, A. Lupa Chodzież. nw 2298

21 ZGUBY

Biały
szpic (suczka) przybłąkał się. — Stroma 24, Panke, od 7 wieczorem. zdw 69 514

Dnia
9 lipca rb. zgubiono paczkę, zawierającą suknię chiffonową w kwiaty. Uczciwego znalazcę proszę o oddanie za wynagrodzeniem pod adres K. Dyk, Stary Rynek 44, wejście z ul. Woźnej. zdw 69 499

Zaginęła
książeczka wojskowa na nazwisko Ryszard Gałonska, którą unieważniam. zdw 69 630

22 ROZMAITE

Kto
niszczy pluskwy w mieszkaniach Oferty Kurjer Pozn zdw 69 214

Wszystkim
którzy mnie odwiedzili jak również tym, którzy nadesłali też wyrazy współczucia z powodu nieszczęśliwego wypadku tą drogą wyrażam swoje szczere i serdeczne podziękowanie Antoni Smólski. zdw 69 524

Abażury
wykonuję szybko i tanio. Górna Wilda 45, parter, prawo. zdw 69 495

490 mórg
średnia ziemia inwentarze żniwa sprzedam lub zamienię na kamienicę w Poznaniu. Cena majątku 130 tys. zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 541

Przyjmę
dziecko na wychowanie lub za własne z dobrej rodziny za dobrem wynagrodzeniem. Adres wskaże Kurjer zdw 69 684

Przyjmę
dziecko na wychowanie. Stoińska, Górczyn, ul. Marsz. Focha 181b. zdw 69 691

Rysunki
warsztatowe wykonuje i kopiuje Nowak, Wielkie Garbary 36 III. ptr., dom ogrodowy rw 10 752

Chłopca
trzymiesięcznego oddam za własne. Oferty Kurjer zdw 69 751

Przedstawicielstwo
względnie zastępstwo poważnych firm przyjmiemy posiadamy własne biura i samochody do dyspozycji. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 790

23 OŻENKI

Któremu
z panów ciąży samotność pustka w domu, brak wzajemnej opieki proszę o nawiązanie korespondencji z biedną młodą kresowianką. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer zdw 69 525

Dwie
przystojne brunetki, inteligentne, lat 22—26 dla braku znajomości pragną poznać panów inteligentnych do lat 40. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 572

2 kawalerów
lat 25 i 33 poszukują żony. Oferty Kurjer zdw 69 556

Bogate
Pomorzanki majętne Wielkopolanki pragną wyjść zamąż za panów na stanowiskach Informacyj udzieli Piotr Mrówka, Ostrów (Wlkp.), Kościuszki. zdw 69 589

Inteligentna
brunetka z braku znajomości poszukuje tą drogą inteligentnego pana starszego. Cel matrymonjalny. Wojskowi nie wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 69 652

Panna
sierota, lat 35, inteligentna, przystojna, gospodarna, lecz biedna, szuka męża starszego kawalera lub wdowca. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 700

Kawaler
lat 25 na stanowisku posiadający mieszkanie trzypokojowe z umeblowaniem szuka pań do lat 25 z gotówką 5.000 do 6.000 złotych. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia do Kurjera zdw 69 509/10

Który
dystyngowany pan poślubi urocza posażną blondynkę z mieszkaniem, wyprawą. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 770

24 NAUKA

Studentka
poszukuje kondycji od 1 sierpnia Zgłoszenia Kurjer zdw 68532

Kondycji
na wsi poszukuje studentka IV. kursu. Zakres VIII gimn Oferty Kurjer zdw 69 513

Student
korepetytor łacina, francuski, klasa 5—8 potrzebny na wyjazd, telef. 64 05 zdw 69 497

Nauczycielka
szkół powsz. z dypl. semin. potrzebna zaraz do szkoły przygotowawczej w Poznaniu. Zgłoszenia z odp. świadectw, fotografją i warunków do Kurjera Pozn. pod zdw 69 739

Bilans
księgowość załatwiam, lekcyj udzielam. Kurjer zdw 69 755

Do gimnazjum
przygotowuje i umieszcza energiczny pedagog. Fabryczna 35 a, IV. prawo. zdw 69 744

Kursy Handlowe
roczne i półroczne Opłata 20 zł. Kancelarja, Fabryczna 35 a, IV. prawo. zdw 69 743

25 MUZYKA

Duet
skrzypaczka i pianista poszukują posady zaraz i b później. Olszakowski, Kalisz, Ogrody 93. zdw 69 386

Muzyków
do orkiestry Powstańców przyjmę. Guziński, Aleje Marcinkowskiego 28. zdw 69 616

Solidny
dobrze zgrany duet zaraz. Oferty Kurjer zdw 69 742

26 ROZRYWKA

Kino Wilsona
Łazarz, ul Strusia. Największy film lotniczy dzisiejszej doby — „Orły Wojenne" w rolach głównych: Barbara Kent, Raymond Keane. Początek 5.15; 7.15; 9.15; w niedziele 3.15. zdw 69 824

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Kto
przyjmie byłego powstańca, żandarma w bezpłatną praktykę leśną, w zamian ofiaruję gorliwą pracę. Oferty Kurjer zdw 68 595

Wychowawczyni nauczycielka
z maturą seminarjalną (Małopolanka) poszukuje zaraz lub 1 go sierpnia posady wychowawczyni-nauczycielki do dzieci. Warunki przystępne. Zgłoszenia: Janina Halicka, poste restante, Brzesko Nowe, pow. Miechowski. zdw 63 721

Panienka
inteligentna szuka posady do dzieci na wieś. Oferty Kurjer zdw 69 279

Stenotypistka
początkująca, biegła z dobremi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 68 930

Szofer
trzeźwy, sumienny 6-letnią praktyką, znajomość wszelkich maszyn i traktorów oraz wszelkich reparacyj poszukuje posady — Zgłoszenia Kurjer zdw 69 210

Fryzjer (mistrz)
szuka posady jako kierownik. — Oferty Kurjer Pozn zdw 69 203

Student
czwartego roku prawa przyjmie posadę, najchętniej w biurze adwokackiem lub skarbowem. Łaskawe oferty Kurjer zdw 69 174

Nauczycielka
z dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz lub 1. września. Oferty Kurjer zdw 69 172

Rządca - administrator
43 lata, żonaty, bezdzietny, z wyższem wykształceniem szuka jakiejkolwiek posady nietylko w gospodarstwie rolnem, lecz każdej innej fachowości. Rekomendacje najpoważniejszych obywateli — Księstwa i Pomorza. Oferty Kurjer zdw 69 727

Panienka
zukończonem 2-letniem Seminarjum Ochroniarskiem poszukuje początkującej posady do dzieci. Oferty Kurjer zdw 69 633

Służąca
uczciwa poszukuje posady od 15. do bezdzietnego państwa lub do samotnej pani. Oferty do Kurjera zdw 69 597

Starsza
dziewczyna z gotowaniem i zaprawianiem, poszukuje od 15. 7. samodzielnej stałej posady do wszelkich prac domowych. Dobre polecenia. Świadectwo długoletnie. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 69 683

Fryzjerka kursistka
poszukuje posady do dalszej praktyki bezinteresownie. Szwajcarska 24, III ptr. zdw 69 697

Osoba
z wszechstronną znajomością z dobrem gotowaniem, sumienna i pracowita poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 69 720

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Władczyni miłości".
Aurora: „Pat i Patachon jako bogacze".
Corso: „Korsarze puszczy".
Edison: „Książę Student".
Metropolis: „Romans z włamywaczem".
Odeon: „Dom pod czerwoną latarnią".
Renaissance: „Zamknięta droga".
Stylowe: „Trubadurzy New Yorku"
Słońce: „Kapitan Lash".
Wilsona: „Orły wojenne".

Szofer - kowal
kawaler z odpowiednią praktyką, obeznany w różnych typach maszyn i mniejsze reparacje trzeźwy przyjmie posadę miejscowość obojętna Oferty Kurjer zdw 69 164

Ogrodnik
żonaty, znający dokładnie swój zawód, poszukuje posady od 1. 10. 30. Łask. zgłosz. upr. do Kurjera Poznańskiego pod zdw 69 704

Książkowa
rutynowana z kilkuletnią praktyką samodzielną poszukuje posady lub zastępstwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 777

Kasjerka
z kilkoletnią praktyką poszukuje posady, najchętniej na wsi. Zgłoszenia do Kurjera zdw 69 562

Uczeń
miejskiej szkoły handlowej, pragnie w czasie wakacyjnym być zatrudnionym. Adres wskaże Kurjer zdw 69 521

Dobra krojczyni
krawcowa dzielna poszukuje dobrej posady obojętnie gdzie. Ma 3 i pół lat nauki i 2 lata praktyki. Szyje płaszcze, suknie, kostjumy, bardzo sumienna i akuratna. Zgłoszenia Koźmin Glinki 14. zdw 69 707/8

Modelka
szuka zajęcia. Oferty Kurjer zdw 69 618

Podróżujący
z branży wódczanej dobrze zaprowadzony poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 69 625

Panienka
poszukuje posady do lekkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 69 649

Panienka
inteligentna poszukuje posady do dzieci w lepszym, religijnym domu od 1. 8. Oferty Kurjer zdw 69 639

Stały dochód 2000 - 3000 złotych miesięcznie

mieć mogą agenci (subagenci) różnych branż, urzędnicy i emeryci bez wkładu jakiegokolwiek kapitału, jako zastępcy bankowi do zbierania zamówień na

3% pożyczkę budowlaną

Część gotówki natychmiast płatna przy zamówieniu. Wszystkich dokładnie pouczamy.
Oferty: Pw 13 082-72.87

Ludowy Bank Spółdzielczy, Lwów, pl. Akademicki 4.

Kowal - ślusarz
10 lat praktyki, zna również obsługę motorów ropowych i instylacje poszukuje posady. Oferty Kurjer nw 2299

Czeladnik
piekarski poszukuje posady. — Adres wskaże Kurjer rw 10 754

Kucharka
poszukuje posady w Poznaniu od 15. 7. w domu prywatnym lub w restauracji. Oferty Kurjer zdw 69 728

Żelaźniak
dzielny ekspedjent, lat 22 wolny od służby wojskowej pragnie zmienić posadę. Łaskawe oferty Kurjer zdw 69 236

Aptekarz
aprobowany, parę lat na kierowniczem stanowisku, przyjmie zastępstwo, lub stałą posadę. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 69 379

Starsza osoba
inteligentna, wykształcona, znająca gosp. dom., przyjmie za skromnem wynagrodzeniem posadę u samotnej osoby albo do wyręczenia pani domu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 69 378

Urzędnik gospodarczy
z kilkoletnią praktyką za małem wynagrodzeniem poszukuje posady jako samodzielny lat 40. — Oferty Kurjer rw 10 749

Rysownik
z wieloletnią praktyką biurową i warsztatową poszukuje posady zaraz lub później. Oferty proszę Kurjer rpw 10 751

Krawcowa
poleca się w dom. Oferty Kurjer zdw 69 757

Panienka
z ukończonym kursem gotowania pieczenia i marynatów, znająca się na prasowaniu sztywnej bielizny poszukuje posady praktykantki od 15 bm Zgłoszenia Kurjer zdw 69 750

Borowy
żonaty, 19 lat praktyki, z dobremi świadectwami, dobry strzelec i tępiciel drapieżników poszukuje miejsca od 1. 10. 30 jako borowy lub bażanternik. Oferty uprasza do Kurjera Pozn. zdw 69 385

Tartaki
fachowiec drzewny, książkowy, korespondent w polskim niemieckim, lat 28, z kilkuletnią praktyką samodzielną kierownika tartaków i składów drzewa z dobremi świadectwami poszukuje zaraz lub później posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 384

Rutynowany buchalter
z wieloletnią praktyką poszukuje stanowiska w spółdzielni lub prywatnej instytucji handlowej od 15 lipca rb Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zdw 69 397

Ekspedjentka
poszukuje posady w kawiarni — cukierni lub restauracji Język polski i niemiecki. Oferty Kurjer zdw 69 749

Niania
kochająca dzieci, uczciwa, z dobrem świadectwem poszukuje posady zaraz lub od 15. Zgłoszenia do Kurjera zdw 69 773

Panienka
z wyższem wykształceniem i ukończoną szkołą handlową oraz z kilkumiesięczną praktyką pragnie zmienić posadę, najchętniej w majątku. Adres wskaże Kurjer zdw 69 769

Praczka
poszukuje prania lub posługi. — Zgłoszenia Kurjer zdw 69 782

Ogrodnik
młodszy z dobremi świadectwami poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer zdw 69 785

Sierota
z dobrej rodziny przyjmie posadę panienki do dzieci z szyciem najchętniej na wsi Zgłoszenia Kurjer zdw 69 515

Nauczycielka
domowa z dziesięcioletnią praktyką i z pozwoleniem rządowem poszukuje posady do dzieci w wieku od 6—12. Łaskawe zgłoszenia pod nw 2292

Pani
z towarzystwa, średni wiek, uduchowiona, moralna, pojedzie z osobą chorą na reumatyzm do kąpiel za możność leczenia się równoczesnego, jako towarzyszka, opiekunka lektorka. Łaskawe oferty Kurjer zdw 69 828

Dziewczyna
z dobremi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego od 15 Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 69 475

Technik budowlany
dłuższą praktyką, poszukuje posady, lub prosi o wskazanie okolicy, gdzie może się osiedlić jako budowniczy Oferty Kurjer zdpw 69 489

Młoda
Francuzka dobrze polecona poszukuje miejsca od zaraz. Majątek Taczanów poczt. Pleszew, Mlle Blanche zdw 68 912

Poszukuję
posługi od 15 Oferty Kurjer zdw 69 503

VII. klasistka
inteligentna, dobrego domu wyjedzie na wieś do towarzystwa dzieci, może pomagać w lekcjach. Oferty do Kurjera zdw 69 488

Dziewczyna
młodsza uczciwa, pracowita, prędka poszukuje posady do wszelkich prac domowych z gotowaniem lub bez od 15. Oferty Kurjer zdw 69 575

Młody kupiec
branża kol. żonaty, znajduje się w krytycznem położeniu szuka posady, zna książkowość korespondencję oraz palenie kawy — Świadectwa prima Oferty Kurjer zdw 69 568

Szukam
posady praczk lub posługi Oferty Kurjer zdw 69 526

Sierota
sumienna, znająca ekspedycję, szycie, haftowanie, poszukuje jakiejkolwiekbądź posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 557.

Biuralista
młodszy, z dłuższą praktyką książkowości poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 69 530

Panienka
inteligentna z lepszej rodziny, sierota szuka posady 1. 8 30 wyręczycielki samodzielnej zarządczyni, lub do starszej słabej pani jako towarzyszka i opiekunka, tylko lepszy, religijny dom. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 69 529

Freblanka
szuka posady Zgłoszenia Kurjer zdw 69 542

Poszukuję
posługi. Zgłoszenia Kurjer zdw 69 548

Poszukuję
posady do dzieci, lub do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer zdw 69 535

Gosposia
poszukuje posady do samotnej osoby lub bezdzietnych małżeństwa. Oferty Kurjer zdw 69 594

Służąca
z gotowaniem i dobremi świadectwami szuka posady miejscowość obojętna od 15. 7. Oferty Kurjer zdw 69 591

Dziewczyna
wiejska, uczciwa, pracowita poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem 15 lub 1. Oferty Kurjer zdw 69 590

Inteligentny
mężczyzna poszukuje posady służącego oraz do towarzystwa jak i w podróży miejscowość obojętna. Łaskawe oferty Kurjer zdw 69 577

Sierota
umiejąca dobrze gotować poszukuje posady do samotnej osoby od 15. Oferty Kurjer zdw 69 221

Dziewczyna
uczciwa czysta pracowita z dłuższą praktyką szuka od 15 lipca posady Oferty Kurjer zdw 69 217

Stenotypista - Stenografistka
polsko-niemiecka początk lecz biegła szuka posady Skromne wynagrodzenie. Oferty Kurjer zdw 67 929

Student
prawa poszukuje jakiejkolwiek odpowiedniej posady Kurjer zdw 69 206

Kantorzystka
maszynistka bardzo biegle pisząca na maszynie, biegła w rachunkach z kilkoletnią praktyką szuka posady Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Pozn zdw 69 202

Biurowy
żonaty, średnie wykształcenie z własną maszyną do pisania poszukuje posady Wymagania skromne. Oferty Kurjer zdw 69 196

Stud. II. roku
farmacji poszukuje praktyki w aptece na czas wakacyj Zgłoszenia Kurjer zdw 69 191

Dziewczyna
uczciwa, czysta z dobrym gotowaniem poszukuje posady od 15 7 do restauracji Oferty Kurjer zdw 69 184

Samodzielnego
pomocnika piekarskiego poszukuje zaraz. Kiełczewska, Mosina Zgłoszenia osobiste zdw 69 226

Uczennicy zaufanej
kucharki do wszelkiej pracy poszukuje restauracja. Adres Kurjer zdw 69 173

Skromne
dziewczę lubiące dzieci, mówiące poprawnie po polsku potrzebne na wieś do 2 dzieci 5 i 3 lata i prac domowych 25 złotych miesięcznie. Oferty Oredownik zd 69 281

28 WOLNE MIEJSCA

Dziewczyny
do wszystkiego do restauracji poszukuje zaraz Hotel Centralny, Franciszkańska 1. dw 1087

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz. Stachowiak Górna Wilda 47. dw 1088

Potrzebna
od 15. 7. 30. młodsza gospodyni do jednej osoby na prowincji z dobrem gotowaniem i do prowadzenia całkowitego gospodarstwa domowego. Zgłoszenia osobiste z świadectwami tylko w niedziele, 13. bm. o godz. 10—12. Piekary 9, parter, lewo. zdw 69 412

Nauczycielka - wychowawczyni
z patentem i dłuższą praktyką potrzebna od 1. 9. 30 na wieś do 2-go dzieci 7 i 9 lat. Muzyka pożądana. Uwzględnia się tylko pierwszorzędne siły. Zgłoszenia wraz z odpisem świadectw Kurjer zdw 69 211

Młynarza
dzielnego, samotnego po wojsku na pierwszą rękę poszukuje zaraz. Musi się znać na motorze gaz „Deutza" Zgłoszenia osobiste przyjmuje F Kotowski Inowrocław, św Ducha 47. nw 2333

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem zaraz lub od 15. 7 30. potrzebna. Zgłoszenia Kotlińska, ul Marsz. Focha 170 zdw 69 274

Ucznia
syna uczciwych rodziców w naukę rzeźnictwa przyjmie Adres wskaże Kurjer zdw 69 716

Mlecarz
(z niewielkim kapitałem) i gospodyni wiejska (wychów drobiu i świń) wykwalifikowani, z dobremi świadectwami poszukiwani do chrześc. majątku Dominów pod Lublinem 6 km Punkt pierwszorzędny woda młyńska elektr szosa, telefon na miejscu. Mlecarz otrzymuje budynek i dworskie mleko wymagana nieduża kaucja i wstawienie własnych maszyn. Adresować Lublin. — Skrzynka nr. 47 Dominów Administracja. Tw 48

Dziewczę
do dzieci, dziewczyna do wszelkiej pracy może się zgłosić. — Oferty Kurjer zdw 69 225

Służąca
skromnych wymagań do wszystkiego. Zgłoszenia godz 7 Kopernika 9. II. lewo. zdw 69 518

Służąca
czysta z dobrem gotowaniem potrzebna od 15. 7. Spieszne zgłoszenia. Adres wskaże Kurjer zdw 69 501

Uczennica
do kuśnierstwa może się zaraz zgłosić. Magazyn futer, ul. Podgórna 6. zdw 69 534

Poszukuję
dzielnej marszantki. Skład Wierzbięcice 46. zdw 69 531

Marszantka
potrzebna od 15 Oferty Kurjer zdw 69 620

Fryzjerski
pomocnik potrzebny zaraz Wodna 7. zdw 69 631

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Półwiejska 38. zdw 69 623

Młody
zdolny zecer potrzebny zaraz. — Zgłoszenia do S. Mikołajski, księgarnia, Śrem nw 2356

Posługaczka
potrzebna ul. Matejki 65, I. prawo. zdw 69 609

Modele
modelki. Zgłoszenia Niegolewskich 2, III. p. zdw 69 641

Ekewki
do kuchni i bufetu poszukuje śniadalnia i restauracja „Pod Orłem" Fredry 12. zdw 69 638

Panienka
do biura może się zgłosić. Zielona 3 parter, prawo, dom ogrodowy. zdw 69 663

Dziewczyna
potrzebna mycia butelek naklejania etykiet. Aleje Marcinkowskiego 5. Wytwórnia wód. zdw 69 598

Malarz
firmista na stałe zatrudnienie potrzebny. Zbąski, Piekary 19. zdw 69 448

Dziewczyna
do wszystkiego 15. bm. potrzebna. Lipczyńska, ul. Wielka 23, skład. zdw 69 721

Fryzjerka
może się zaraz zgłosić. Aleje Marcinkowskiego 15. zdw 69 736

Służąca
z dobrem gotowaniem potrzebna od 15 7. Wujcowa, Kraszewskiego 7. jw 4234

Zaraz
ewentl. później potrzebna na wieś do lepszego domu, gdzie pani domu brak, uczciwa i zaufana dziewczyna znająca dokładnie gospodarstwo domowe jak gotowanie zaprawianie i chów drobiu jako gospodyni. Zgłoszenia z krótkim życiorysem i odpisami świadectw których się nie zwraca do Kurjera Poznańskiego pod zdw 69 715

Fryzjerski
pomocnik zdolny potrzebny zaraz lub 15. 7. Miskiewicz Krotoszyn, Florjańska nw 2295

Książkowego
do prowadzenia księgowości systemu kartkowego poszukuje się na godziny popołudniowe. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 69 681

Cukiernik
młodszy, znający się na wyrobie keksów i piernika potrzebny. Kazimierz Knast, 3. Maja 6. zdw 69 685

Dziewczyna
uczciwa na cały dzień potrzebna. Murna 3, I prawo. zdw 69 696

Dziewczyna
z gotowaniem i praniem potrzebna zaraz. Sznajder Dąbrowskiego 54. Magazyn kapeluszy. zdw 69 695

Poważna
instytucja bankowa w Poznaniu poszukuje zaraz rutynowanego urzędnika do wydziału dyskontowego. Zgłoszenie Kurjer zdw 69 303

Fryzjerski
starszy pomocnik dzielny w zawodzie, może zaraz przyjąć stałą pracę J Chojnacka Oborniki zakład fryzjerski. nw 2310

Szofera
służącego młodego poszukuje z podaniem pensji Zgłoszenia do Kurjera zdw 69 209

Od
nowego roku szkolnego potrzebna nauczycielka Wielkopolanka na wieś do 2 dziewczynek 6 i 8 lat Francuskie warunek Zgłoszenia z odpisem świadectw oraz życiorysem do Kurjera Poznańskiego zdw 65 882

Kucharka
restauracyjna, pierwszorzędna siła potrzebna Zgłoszenia piśmienne do Kurjera Poznańskiego zdw 69 224

Inkasent
do autobusu gotówką 1.000 do 1.500 potrzebny zaraz, zarobek dzienny 10.— zł. Zgłoszenia Sowiński, Poznań, św. Marcin 22. zdw 69 667

Panienka
do dzieci mogąca się okazać świadectwami może się zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 69 754

Uczennica
potrzebna zaraz. Piekarnia. — Chwaliszewo 29/30. zdw 69 774

Dzielna
fryzjerka może się zgłosić Sołacz Wołyńska 13. zdw 69 779

Biurową
młodszą przyjmiemy Zgłoszenia tylko piśmienne Szafranek i Gronowski. Pocztowa 11 Pw 3407-28 79

Uczeń
uczciwych rodziców chcący się wyuczyć rzeźnictwa z świadectwem szkolnem potrzebny — Oferty Kurjer rw 10 746

Marszantka
samodzielna potrzebna. Oferty Kurjer rw 10 745

Służąca
umiejąca gotować czysta zdrowa dobrze polecona potrzebna J. Ciążyńska, Masztalarska 5 a, skład. zdw 69 766

Chcesz
otrzymać posadę? Naucz się pisać na maszynie „Remington". Zapisy codziennie w firmie — Block-Brun w Poznaniu Plac Wolności 8 I ptr zdw 59 517

Humor zagraniczny

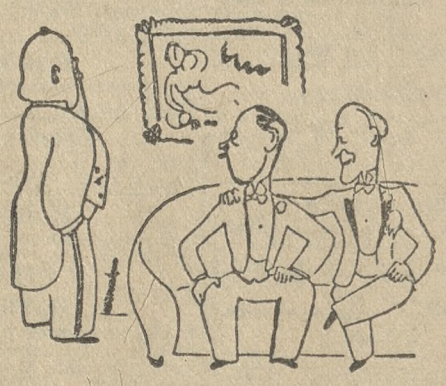

— To słynny zbieracz starożytności. Ma niewiele rzeczy, ale wszystkie wyjątkowo rzadkie.
— Widać to po jego włosach.

(Lond. Opinion). S. F.

Przedpłata na lipiec 1930 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94 kwartalnie zł 14.80, pod opaską w Polsce zł 9.00, pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 30 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznemi 240 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt do godz. 9 przedpołudn. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149